اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۲۲ رمضان ۱۴۴۲
• ۵ مه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۸۲ • پیاپی ۳۱۰۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تقویت تولید ملی بهترین روش خنثی کردن تحریم‌هاست

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنان زنده تلویزیونی خطاب به ملت بزرگ ایران با تشریح جایگاه مهم معلمان و کارگران در پیشرفت کشور، انتخابات را به‌معنای واقعی کلمه فرصتی مهم برای ایران عزیز و عاملی بی‌بدیل برای استحکام پایه‌های نظام خواندند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اشاره به نظر کارشناسان اقتصادی مبنی بر لزوم فعال شدن کارگاه‌های کوچک و متوسط در کنار کارگاه‌های بزرگ، افزودند: بهترین روش برای خنثی کردن تحریم‌ها تلاش واقعی و غیرشعاری برای تقویت تولید ملی است که دشمن را از ادامه تحریم مأیوس خواهد کرد و در نتیجه تحریم‌ها برطرف می‌شوند.
۲

سقف شیشه‌ای کار برای زنان

۴-۵-۷-۱۱-۱۴-۱۵

عکس: ایلنا

سرمقاله

اقتصاد کشور به فرماندهی واحد نیاز دارد
۲

گفت و گوها

زنان و چالش‌های اشتغال در دوران کرونا
۸

وضعیت اشتغال زنان در خاورمیانه
۱۰

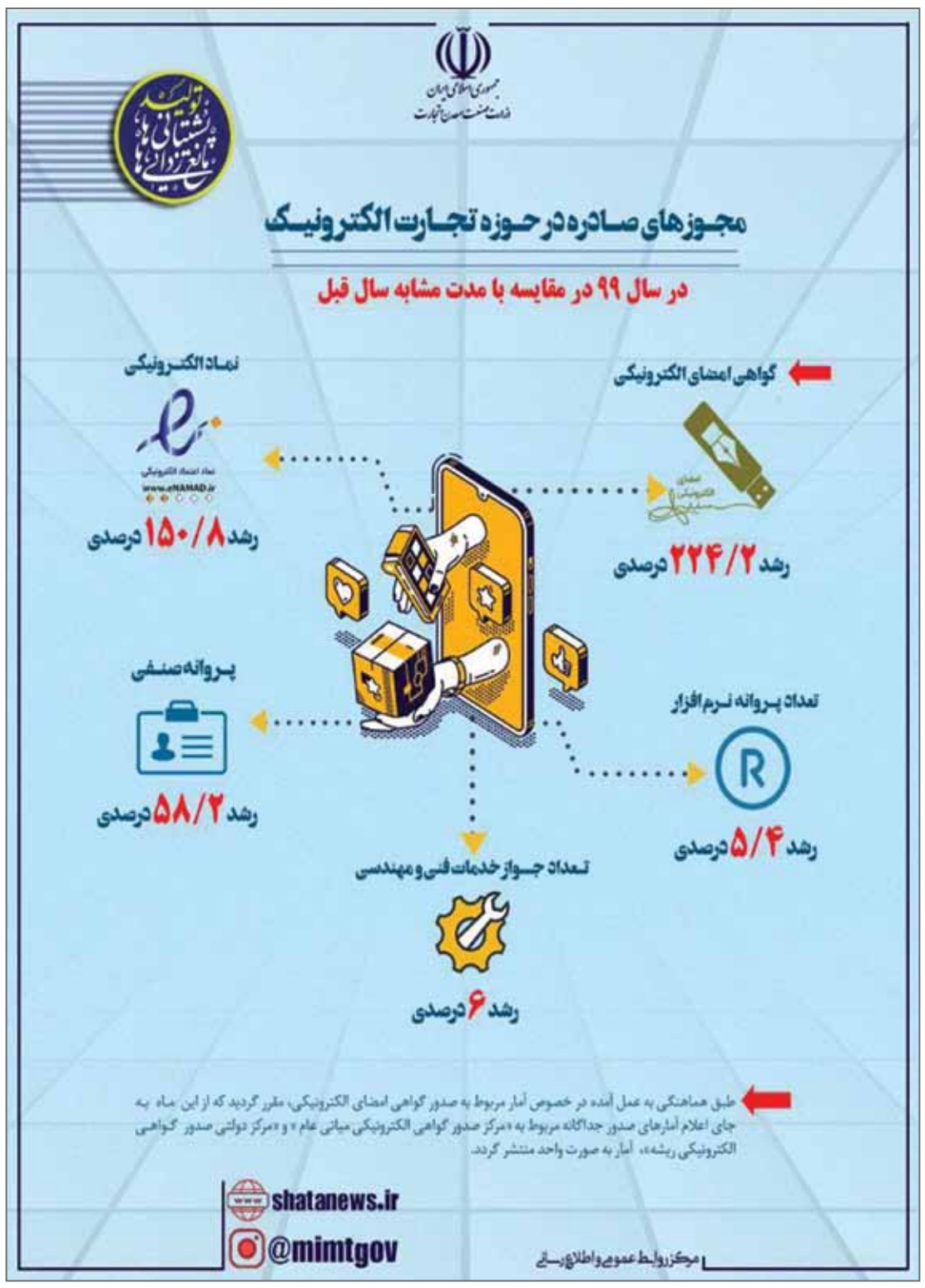
بدون صنعتی شدن، اشتغال کامل نخواهیم داشت
۱۲

تحلیل روز

اشتغال زنان قربانی کرونا

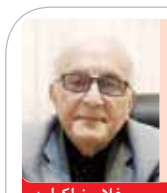
آخرین گزارش مرکز آمار ایران در حالی نرخ بیکاری کشور را تک‌رقمی اعلام کرد که برای برخی این رقم تردیدهای فراوانی را به همراه داشت. با این حال بررسی جزئیات نشان می‌دهد همین گزارش رسمی هم نشانگر دشوار شدن شرایط برای اشتغال در کشور بوده است. در این میان وضعیت اشتغال زنان در ایران بغرنج‌تر هم شده است. از آنجا که بازار کار ایران عمیقا مردانه است، زنان از کل اشتغال کشور کمتر از ۲۰ درصد سهم داشتند. این رویه‌ای است که در چند دهه اخیر در کشور غالب بوده است. در فاصله سال‌های ۹۳ تا ۹۸ مشاغلی ایجاد شدند که گرچه ناپایدار بودند اما به هر حال حضور گسترده‌تر زنان را در اقتصاد کشور ممکن کردند. با این حال، به نظر می‌رسد شیوع ویروس کرونا تبدیل به پاشنه آشیل فعالیت‌های مشاغل کوچک به‌ویژه در بخش خدمات بوده است. تمام گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد در سال گذشته به واسطه شیوع کرونا بخش خدمات بار کود جدی مواجه شد و عمده زیربخش‌های آن دچار رشد منفی شدند.
۳

سر مقاله

اقتصاد کشور به فرماندهی واحد نیاز دارد

غلامرضا کیامهر
روزنامه نگار

در همین ابتدای یادداشت لازم است سوالی را مطرح کنیم؛ آیا قدرتمندترین ارتش‌های جهان می‌توانند بدون داشتن فرماندهی واحد امیدی به کسب پیروزی در جنگ و غلبه بر دشمن داشته باشند؟ بی‌تردید هر انسان آگاه و دارای عقل سلیم به این سوال پاسخ منفی می‌دهد. در این صورت باید بپذیریم که هیچ کشوری بدون داشتن فرماندهی واحد اقتصادی امکان کسب پیروزی در هیچ جنگ اقتصادی را نخواهد داشت. اگر سخنان یکی دو سال اخیر آقای رئیس‌جمهوری را مبنا قرار دهیم، در حال حاضر کشور ما درگیر یک جنگ اقتصادی با امریکا و هم‌پیمانان آن کشور است، اما آقای رئیس‌جمهوری در عین حال که دائم از در جریان بودن چنین جنگی سخن می‌گوید و مردم را به تحمل مصائب، سختی‌ها و محرومیت‌های ناشی از این جنگ دعوت می‌کند، تاکنون حتی برای یک بار نگفته است کسب پیروزی در جنگ اقتصادی موجود هم مثل جنگ نظامی به فرماندهی واحد نیاز دارد.

آقای رئیس‌جمهوری تحریم‌های اقتصادی امریکا را اصلی‌ترین نشانه وجود جنگ اقتصادی علیه ایران معرفی می‌کند اما از جنگ بزرگ دیگری که سوءمدیریت‌ها، مفاسد بزرگ مالی و اقتصادی، اختلاس‌های بزرگ، رانت‌خواری‌ها و وجود یک دولت بسیار بزرگ، بسیار پرهزینه و مشکل‌تراش و سنگانداز بر سر راه سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی ایجاد کرد، هیچ سخنی به میان نمی‌آورد و تا زمانی که این ساختارهای معیوب به‌طور کامل اصلاح نشود و تا زمانی که اقتصاد ما تحت یک فرماندهی واحد قرار نگیرد، حتی رفع کامل تحریم‌های اقتصادی امریکا هم تاثیر چندانی در حل و فصل مشکلات اقتصادی ما نخواهد داشت. وضعیت وخیم و تاسف‌بار اقتصاد کشور در دوره دولت نهم و دهم که نرخ هر بشکه نفت به محدوده ۱۲۰ دلار رسیده و به‌موجب برخی برآوردها طی دوره ۸ساله آن دولت درآمد ارزی ایران تنها از فروش نفت به حدود ۸۰۰میلیارد دلار بالغ شد، بهترین گواه بر این مدعاست. مردم ما خواه‌ناخواه در برابر جنگ اقتصادی که آقای دکتر روحانی می‌گوید علیه ایران به راه افتاده است، به بهای خالی شدن سفره‌های‌شان و تحمل انواع سختی‌ها و محرومیت‌ها مقاومت کرده‌اند، اما تکلیف این مردم با دو جنگ دیگری که مفاسد اداری و مالی دستگاه‌های دولتی و نبود فرماندهی واحد در اقتصاد ماست چه خواهد بود؛ دو جنگی که هیچ ربطی به تحریم‌های اقتصادی ندارد و یک مشکل ساختاری مزمن درون‌زا برای اقتصاد کشور است. مشکل اساسی اینجاست که آقای دکتر روحانی طی ۸ سالی که زمام قوه اجرایی مملکت را در دست داشته بارها از وجود کانون‌های فعالیت اقتصادی که با داشتن گردش مالی بسیار بالا تحت اشراف و نظارت دولت قرار ندارند و مالیات هم به دولت نمی‌دهند، گله و شکایت کرده و در مواردی حتی با ادبیات مختلف ارگان‌ها و نهادهایی را که به‌زعم او پول و قدرت و تفنگ را یک‌جا دارند و عملکردشان تاثیرات منفی بر اقتصاد کشور دارد، مورد انتقاد قرار داده اما تا امروز که چیزی به آخر عمر دولتش نمانده از خود شهامتی برای علنی ساختن نام این نهادها و ارگان‌های قدرتمند دارای فعالیت‌های اقتصادی نشان نداده و همچنان به کلی‌گویی درباره این ارگان‌ها و انداختن گناه تمام مشکلات اقتصادی به گردن تحریم‌های اقتصادی امریکا ادامه می‌دهد. در هر صورت دولت دوازدهم یک اقتصاد در حال فروپاشی را برای دولت بعد از خود به ارث می‌گذارد؛ آن هم در شرایطی که بلایی مصیبت‌زا به نام ویروس کرونا شیرازه سلامت مردم و جامعه را درهم نوردیده است. آیا این شیوه مملکت‌داری شایسته ملت ایران است؟ و اگر به‌راستی گله و شکایت‌های مکرر آقای دکتر روحانی در خصوص محدود بودن شدید اختیارات دولت و نبود فرماندهی واحد در اقتصاد کشور را به‌عنوان یک واقعیت بپذیریم، آیا امیدی به پیروزی کشور در جنگ اقتصادی که ایشان در هر فرصتی از آن سخن می‌گوید، وجود خواهد داشت. عقل و منطق به این سوال پاسخ منفی می‌دهد. حالا باید دید آیا کسانی که خود را نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری پیش رو می‌کنند شهامت رونمایی از چندگانه فرماندهی اقتصادی کشور و قرار دادن آن تحت یک فرماندهی واحد را دارند یا خیر.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی زنده تلویزیونی:

تقویت تولید ملی، بهترین روش خنثی کردن تحریم‌هاست

رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر روز یکشنبه در سخنان زنده تلویزیونی خطاب به ملت بزرگ ایران با تشریح جایگاه مهم معلمان و کارگران در پیشرفت کشور، انتخابات را به‌معنای واقعی کلمه فرصتی مهم برای ایران عزیز و عاملی بی‌بدیل برای استحکام پایه‌های نظام خواندند و با انتقاد از برخی تلاش‌ها برای دلسرد کردن مردم نسبت به انتخابات تاکید کردند: داوطلبان وعده‌های فریبنده و بدون پشتوانه ندهند و با ارائه برنامه‌های واقعی با مردم سخن بگویند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ایشان همچنین با ابراز تاسف و تعجب از سخنان نادرست برخی مسئولان درباره سیاست خارجی تاکید کردند: نیروی قدس بزرگ‌ترین عامل موثر جلوگیری از دیپلماسی انفعالی در غرب آسیا است و نباید به‌گونه‌ای سخن گفت که حرف‌های بیگانگان را به اذهان متبادر کند. رهبر معظم انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان در تبیین جایگاه و شأن مهم معلم به برخی ویژگی‌های شهید مطهری پرداختند و افزودند: شهید مطهری عالِم، فیلسوف، متفکر، فقیه و مسلط به مسائل فکری بود اما ویژگی مهم استاد شهید آن بود که در عرصه تولید و انتشار فکر درست، متقن و عمیق، در یک جهاد نرم‌افزاری مداوم بود و با دغدغه‌مندی نسبت به مخاطبانش و جامعه، با امواج منحرف فکری شرق و غرب مقابله می‌کرد. رهبر معظم انقلاب اسلامی بخش دیگری از سخنان‌شان را به‌مناسبت روز کارگر، به موضوع شأن و جایگاه کارگر و لزوم حمایت همه‌جانبه از این قشر زحمتکش و تاثیرگذار و همچنین نقش کارگران در پیشرفت اقتصادی و استقلال کشور اختصاص دادند. رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به شعار سال و موضوع پشتیبانی از تولید، خاطرنشان کردند: یکی از انواع پشتیبانی از تولید، حمایت از کارگران است زیرا کارگر فعال و بانشاط، ثروت ملی ایجاد می‌کند که در نهایت زمینه‌ساز آبرو، اقتدار و استقلال کشور خواهد بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اینکه حمایت از کارگر فقط افزایش پایه حقوقی متناسب با افزایش تورم نیست، افزودند: ارتقای سطح مهارت‌آموزی و تخصص کارگران، توجه به بیمه و بهداشت و درمان آنان، امنیت شغلی، برنامه‌ریزی برای مسکن کارگران و ایجاد روابط عادلانه میان کارگر، کارآفرین و دولت ابعاد دیگر موضوع حمایت از کارگر است. ایشان با اشاره به ابعاد چندجانبه ایجاد اشتغال در جامعه، یکی از برنامه‌های مهم و مورد انتظار از دولت‌ها را برنامه ایجاد اشتغال دانستند و با بیانی هشدارآمیز خاطرنشان کردند: افرادی که به‌علت منافع شخصی خود و برای استفاده از زمین و ارزش افزوده آن، کارخانه‌ها را به تعطیلی می‌کشانند، بدانند که مرتکب کار باطل و حرام شده‌اند و این کار، خیانت به مردم و کارگران و استقلال و اقتصاد کشور و ضربه به تولید ملی است. رهبر معظم انقلاب اسلامی دستگاه‌های مسئول به‌ویژه وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی را به نقش‌آفرینی جدی برای مقابله با این پدیده و برخورد با این افراد توصیه مؤکد کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اشاره به نظر کارشناسان اقتصادی مبنی بر لزوم فعال شدن کارگاه‌های کوچک و متوسط در کنار کارگاه‌های بزرگ، افزودند: گسترش این کارگاه‌ها علاوه بر ایجاد اشتغال زمینه‌ساز تولید ثروت برای عموم مردم به‌ویژه طبقات ضعیف و متوسط است.

ایشان خاطرنشان کردند: بهترین روش برای خنثی کردن تحریم‌ها تلاش واقعی و غیرشعاری برای تقویت تولید ملی است که دشمن را از ادامه تحریم مأیوس خواهد کرد و در نتیجه تحریم‌ها برطرف می‌شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنان‌شان، انتخابات را به‌معنی واقعی کلمه فرصت مهم و بی‌نظیری برای استحکام پایه‌های اقتدار و امنیت کشور خواندند و گفتند: عده‌ای با خدشه وارد کردن به اصل انتخابات یا در عملکرد دست‌اندرکاران اعم از شورای نگهبان یا دستگاه‌های دیگر موجب دلسردی مردم می‌شوند که این کار غلط است.

ایشان افزودند: در جمهوری اسلامی همه انتخابات‌ها سالم برگزار شده است. ممکن است تخلفات کوچکی روی داده باشد اما در نتیجه انتخابات هیچ تاثیری نداشته و همواره انتخابات در جمهوری اسلامی همراه با امانت بوده است.

ایشان در یک توصیه مهم به افرادی که وارد عرصه انتخابات می‌شوند، گفتند: این افراد از سخنان و وعده‌های فریبنده و بدون پشتوانه فکری و بدون در نظر گرفتن امکانات یا بدون اطلاع از آنها حتما پرهیز کنند. رهبر معظم انقلاب اسلامی تاکید کردند: کسانی که وارد عرصه انتخابات می‌شوند باید یک برنامه واقعی ارائه دهند؛ به‌گونه‌ای که کارشناسان با شنیدن این برنامه، آن را تصدیق کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: البته برخی اوقات هم از برخی افراد حرف‌هایی صادر می‌شود که گویا قانون اساسی را قبول ندارند، در حالی که کسی که می‌خواهد وارد عرصه انتخابات شود باید معتقد به اسلام، قانون اساسی و رأی مردم باشد لذا مطالبه جدی داریم که این موضوع رعایت شود.

ایشان همچنین از اظهارات بعضی از مسئولان که در روزهای اخیر از رسانه‌های مخالف جمهوری اسلامی پخش شد و تکرار حرف‌های خصمانه دشمنان و امریکا بود، ابراز تعجب و تاسف کردند و گفتند: امریکایی‌ها سال‌ها است که از نفوذ معنوی ایران در منطقه و عوامل آن یعنی نیروی قدس و شهید سلیمانی به‌شدت ناراحتند و اساسا سردار سلیمانی را به همین علت به شهادت رساندند؛ بنابراین نباید چیزی گفته شود که حرف آنها را تأیید کند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی افزودند: سیاست کشور از انواع برنامه‌های اقتصادی، نظامی، اجتماعی، علمی، فرهنگی و همچنین سیاست خارجی تشکیل شده که همه این بخش‌ها باید با هم پیش برود و نفی هر یک از این بخش‌ها خطای بزرگی است که نباید از مسئولان کشور سر بزند.

ایشان تاکید کردند: نیروی قدس بزرگ‌ترین عامل مؤثر جلوگیری از دیپلماسی انفعالی در غرب آسیا است و زمینه‌ساز تحقق سیاست عزتمندانه جمهوری اسلامی شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تمایل غربی‌ها برای بازگرداندن سیطره دوران طاغوت خود بر ایران، گفتند: بر همین اساس آنها از هرگونه تحرک دیپلماسی و گسترش روابط ایران با چین و روسیه و همچنین با همسایگان مخالفند و حتی در مواردی با فشار، مسئولان کشورهای همسایه را از سفر به ایران منصرف کرده‌اند که ما در مقابل این فشارها باید به شکل مستقل، پرتلاش و پرتوان عمل کنیم.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه سیاست خارجی در همه جای دنیا در مجامع بالادستی تعیین می‌شود، نه در وزارت امور خارجه، افزودند: وزارت امور خارجه در تعیین سیاست‌ها مشارکت دارد اما تصمیم‌گیر نیست، بلکه مجری است. ایشان خاطرنشان کردند: در کشور ما نیز سیاست خارجی در شورای‌عالی امنیت ملی با حضور مسئولان تعیین می‌شود و وزارت امور خارجه باید با شیوه‌های خود آن را اجرا کند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان با آرزوی توفیق الهی برای مسئولانی که قصد خدمت به میهن دارند، تاکید کردند: نباید جوری حرف زد که از آن برداشت قبول نداشتن سیاست‌های کشور شود و دشمنان از آن مطالب شاد شوند.

بیانات مشفقانه رهبر معظم انقلاب ختم کلام است

محمدجواد ظریف در پست اینستاگرامی نوشت: بیانات مشفقانه رهبر معظم انقلاب همچون همیشه برای من و همکارانم ختم کلام و نقطه پایانی برای بحث‌های کارشناسی است.

به گزارش ایرنا، در متن یادداشت وزیر امور خارجه آمده است: به‌عنوان یک کارگزار و پژوهشگر روابط خارجی، همواره باور داشته‌ام برای قوام این مرز و بوم خدایی، سیاست خارجی باید موضوع وفاق و انسجام ملی باشد و از بالاترین سطح، مدیریت و هدایت شود و بر این اساس، پیروی از نظرات و تصمیمات رهبری ضرورتی غیرقابل انکار برای سیاست خارجی است.

بسیار متاسفم که برخی نقطه نظرات شخصی که صرفا برای انتقال صادقانه تجربیات و بدون قصدی برای انتشار بیان شده بود، دزدانه منتشر و به‌صورت گزینشی مورد بهره‌برداری و دستمایه خصومت‌ورزی بدخواهان کشور و مردم و انقلاب شد و اسباب تکدر خاطر شریف رهبر معظم انقلاب را فراهم آورد. امیدوارم به یاری خدا اینجانب و همکارانم بتوانیم در کنار دیگر خدمتگزاران در اجرای بی‌کم و کاست منویات رهبر معظم انقلاب برای پیشرفت ایران عزیزمان یکدل و یکصدا کوشا باشیم.

آموزش و پرورش اولویت اصلی دولت آینده باشد

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: دولت آینده باید اولویت اصلی خود را بحث آموزش و پرورش قرار دهد، چراکه بی‌شک ساماندهی و ثبات اقتصادی و استقلال و رفع آسیب‌های اجتماعی در گرو رشد آموزش و پرورش و توسعه آموزشی است. به گزارش خانه ملت، محمد باقر قالیباف در مراسم تجلیل از معلمان برگزیده ۳۱ استان کشور که به‌صورت ویدئوکنفرانسی و همزمان با روز معلم برگزار شد، افزود: دولت آینده باید اولویت اصلی خود را بحث آموزش و پرورش قرار دهد، چراکه بی‌شک ساماندهی و ثبات اقتصادی و استقلال و رفع آسیب‌های اجتماعی در گرو رشد آموزش و پرورش و توسعه آموزشی است و ما هر جا از این موضوع غفلت کرده‌ایم، دچار مشکل شده‌ایم. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با تاکید بر لزوم توجه به عدالت آموزشی، گفت: عدالت آموزشی و فراگیری آموزش برای همه یکی از موضوعات مهم برای ما است و یکی از اثرات مثبتی که آموزش در دوران کرونا داشت، ایجاد بستر نظارت و کنترل و ارتباط بی‌واسطه بین همه بخش‌های آموزش و پرورش از بالاترین بخش یعنی مدیران تا پایین‌ترین سطوح بود. همچنین یکسان‌سازی متون و کتب درسی در این سیستم اتفاق مثبتی بود که رخ داد اما دغدغه افرادی که به امکانات سخت‌افزاری دسترسی ندارند کماکان برای ما مهم است.

اجازه فرسایشی شدن گفت‌وگوهای برجام را نمی‌دهیم

سخنگوی وزارت امور خارجه با رد خبر تبادل زندانی‌ها میان ایران و امریکا، گفت: جدا از گفت‌وگوها و مسائلی که در برجام دنبال می‌شود، موضوع زندانی‌ها همواره در دستورکار ایران بوده و این گزارش‌ها که به نقل از منابع آگاه منتشر شده، تایید نمی‌شود.

به گزارش ایرنا، سعید خطیب‌زاده در نشست هفتگی خود درباره آزاد شدن ۷ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران خاطرنشان کرد: همه منابع ایران باید یکجا آزاد شوند.

خطیب‌زاده با بیان اینکه وقتی متون به مرحله نگارش می‌رسد، نیازمند تدقیق و دقت است، عنوان کرد: براساس دقت جلو می‌رویم. تعجیل نداریم اما اجازه نمی‌دهیم گفت‌وگوها در چارچوب کمیسیون برجام، فرسایشی شود. آنچه مهم است برجام «نه یک کلمه بیش و نه یک کلمه کم» باید اجرایی شود. این مسئله‌ای است که در کمیسیون مشترک مطرح کردیم و در این دو حوزه در حال حرکت هستیم.

وی افزود: آنچه مهم است این است که بازگشت امریکا باید یکجا، قطعی و قابل راستی‌آزمایی باشد. آنچه تدوین می‌شود، باید همراه با دقت باشد. هر وقت متنی وارد مرحله نگارش می‌شود با دقت بیشتری این کار انجام می‌شود. خطیب‌زاده در پاسخ به اینکه در مذاکرات وین چه تحریم‌هایی برداشته می‌شود، تصریح کرد: موضع وزارت امور خارجه موضع نظام است. موضع نظام رفع تمامی تحریم‌هایی است که در دوران رئیس‌جمهوری قبلی امریکا و علیه برجام اعمال شده است. باید تمامی تعهدات طرفین در برجام عینا اجرایی شود و موانع ابتدا ازسوی امریکا برداشته و راستی‌آزمایی شود؛ آنگاه ایران به تعهداتش عمل می‌کند.

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به پرسشی درباره حضور کشور ثالث در گفت‌وگوهای ایران و عربستان، گفت: اصل خبر قابل‌تایید نیست؛ بنابراین توضیحی در این باره وجود ندارد.

عکس روز

شب قدر نوزدهم ماه رمضان

عکس: مهر

تسلیت

محمد هادی نژادحسینیان درگذشت

محمدهادی نژادحسینیان، وزیر دولت‌های جنگ و سازندگی و سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل درگذشت. به گزارش تابناک محمدهادی نژادحسینیان، وزیر دولت‌های موسوی و هاشمی رفسنجانی و سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل درگذشت. سید محمدهادی نژادحسینیان سال ۱۳۲۵ در تهران به دنیا آمد. پس از اتمام تحصیلات ابتدایی و متوسطه، وارد دانشگاه تهران شد و در دانشکده فنی به تحصیل در رشته مهندسی راه و ساختمان پرداخت. وی سال ۱۳۴۹ با درجه فوق‌لیسانس راه و ساختمان فارغ‌التحصیل شد و تا ۱۳۵۴ به فعالیت در شرکت‌های عمرانی پرداخت. در آن سال عازم امریکا شد و به تحصیل در رشته حمل‌ونقل در مقطع دکتری پرداخت اما با پیروزی انقلاب اسلامی در ۱۳۵۷، تحصیل را نیمه‌کاره رها کرد و به کشور بازگشت. وی فعالیت‌های سیاسی خود را در تشکل دانشجویی انجمن اسلامی دانشگاه تهران و سپس انجمن‌های اسلامی دانشجویان ایرانی امریکا و کانادا متمرکز کرده بود و سال ۱۳۵۶، رئیس شورای رهبری انجمن‌های اسلامی دانشجویان امریکا و کانادا بود و سردبیری نشریه «نصر» ارگان انجمن فوق را برعهده داشت. وی در کابینه موسوی به وزارت راه برگزیده شد و در کابینه رفسنجانی، وزیر صنایع سنگین بود و در دوره اول وزارت کمال خرازی در وزارت خارجه، سفیر دائم ایران در سازمان ملل شد و سپس به نمایندگی ایران در سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) انتخاب شد.

روی خط سیاست

گام‌های رو به جلو در وین و منطقه

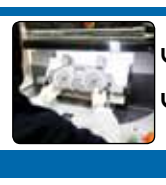
همزمان با مذاکرات فشرده در وین، دیپلماسی ایران در منطقه همچنان فعال است تا بستر برای احیای برجام و بهبود مناسبات ایران و کشورهای عربی حوزه حاشیه خلیج‌فارس هموار شود؛ سفر ثمربخش ظریف به چند کشور عربی و تمایل آشکار ریاض برای عادی‌سازی مناسبات با تهران در این راستا قابل ارزیابی‌اند. به گزارش ایرنا قطار مذاکرات هسته‌ای که در سال جدید از میانه فروردین در وین شروع به حرکت کرده بود، تا امروز از حرکت باز نایستاده است؛ به‌طوری که از سه‌شنبه هفته گذشته (۷ اردیبهشت) شاهد آغاز دور سوم از این سری از گفت‌وگوها بودیم؛ نشستی که همانند دوره‌های قبل در سطح معاونان و مدیران سیاسی وزارت امور خارجه ایران و گروه ۴+۱ برگزار شد. ریاست این نشست‌ها را «انریکه مورا» معاون دبیر کل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا برعهده داشت و ریاست هیات ایرانی را نیز «سید عباس عراقچی» معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان عهده‌دار بود. در این دور از مذاکرات تصمیم گرفته شد که با هدف گفت‌وگو در زمینه ترتیبات عملی مورد نیاز برای اجرایی شدن لغو تحریم‌ها و سپس بازگشت امریکا به برجام، یک گروه کارشناسی سوم با نام «گروه کارشناسی ترتیبات اجرایی»، تشکیل شود. ضمن اینکه اعضای حاضر در نشست به این نتیجه رسیدند که فعالیت گروه‌های کارشناسی در دو حوزه لغو تحریم‌ها و موضوعات هسته‌ای به‌صورت فشرده و سریع ادامه یابد. مولفه سرعت‌بخشی به مذاکرات تاکنون محقق شده و شاهد برگزاری ادوار مختلف مذاکرات در پایتخت اتریش هستیم، اما در اینکه پیچیدگی‌های مرتبط با تحریم‌ها تا چه میزان برطرف خواهد شد، نیازمند مذاکراتی بیشتر است. ذکر این نکته ضروری است که باتوجه به نزدیک شدن به پایان توافق تهران و آژانس، فرسایشی شدن مذاکرات ریسک زیادی به همراه دارد. مطابق مصوبه مجلس شورای اسلامی موسوم به «قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت» ایران از ۵ اسفند در ادامه کاهش تعهدات برجامی خود اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی به پیمان منع گسترش سلاح‌های اتمی را متوقف کرد. چند روز پیش از این اقدام، در سفر «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس به تهران توافقنامه‌ای امضا شد که مطابق آن دوربین‌های مداربسته و تجهیزات نظارتی طی ۳ ماه به ضبط فعالیت‌ها در تاسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ادامه می‌دهند اما نوار آن فقط به شرطی در اختیار آژانس قرار می‌گیرد که بر سر لغو تحریم‌ها توافقی به‌دست آمده باشد؛ از این رو به باور بسیاری از کارشناسان و حتی اعضای برجام، سرنوشت توافق باید تا اول خرداد (۲۲ مه) مشخص شود. از طرفی همزمان با مذاکرات هسته‌ای در وین، دیپلماسی فعال ایران در منطقه نیز ادامه دارد. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان در روزهای اخیر به کشورهای عراق، قطر و عمان و کویت سفر کرد. سفر ظریف به کشورهای حوزه خلیج‌فارس در شرایطی انجام شد که مقامات تهران-ریاض آشکارا از تمایل خود برای عادی‌سازی مناسبات سخن به میان می‌آورند؛ به عنوان نمونه، همزمان با این رایزنی‌ها، «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان در سخنانی بی‌سابقه از بهبود رابطه با ایران استقبال کرد که با پاسخ مثبت تهران نیز روبه‌رو شد. از نگاه ناظران، چرخش آشکار مقامات سعودی و دیگر کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس به سمت ایران بی‌ارتباط با ثمربخشی مذاکرات نیست. به احتمال زیاد آنها پس از دیدارهای مکرر با بایدن و تیم مستقر در کاخ سفید به این درک رسیده‌اند که برجام احیا خواهد شد، در نتیجه برای ترمیم روابط با تهران به تکاپو افتاده‌اند.

خبر ویژه

پلن‌های جدید سرور اختصاصی آسیاتک

شرکت انتقال داده‌های آسیاتک از سال ۱۳۹۲ تاکنون، با هدف همراهی با شبکه ملی اطلاعات و سیاست‌های کلان کشور، اقدام به ارائه خدمات سرور اختصاصی و تامین نیازهای سازمان‌های دولتی و شرکت‌ها خصوصی در این حوزه کرده است. عقد قراردادهای مشارکتی با سازمان‌های فناوری اطلاعات به‌منظور حمایت از استارت‌آپ‌ها، عقد قرارداد با ساترا، مشارکت در پروژه ملی ابر ایران با بهره‌گیری از دیتاسنترهای شیراز و تبریز، آسیاتک را به اصلی‌ترین قطب سرور اختصاصی و ارائه خدمات دیتاسنتری به شکل امن در کشور تبدیل کرده است. استفاده از سرور اختصاصی یکی از الزامات سایت‌های پربازدید و سازمان‌هایی است که نیاز به ذخیره‌سازی داده‌های خود دارند. مجموعه مراکز داده آسیاتک همواره خدمات منحصربه‌فرد و مطابق با استاندارد جهانی را در اختیار مشتریان خود قرار می‌دهد.

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰
۲۲ رمضان ۱۴۴۲
۵ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۸۲
پیاپی ۳۱۰۰

سقف شیشه‌ای کار برای زنان

افتتاح خط تولید فیلتر سایپا خزر

کرونا با اشتغال زنان چه کرد؟

www.sanatnewspaper.com

تحلیل روز

صمت بررسی کرد

اشتغال زنان قربانی کرونا

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرمهوند: آخرین گزارش مرکز آمار ایران در حالی نرخ بیکاری کشور را تک‌رقمی اعلام کرد که برای برخی این رقم تردیدهای فراوانی را به همراه داشت. با این حال بررسی جزئیات نشان می‌دهد همین گزارش رسمی هم نشانگر دشوار شدن شرایط برای اشتغال در کشور بوده است. در این میان وضعیت اشتغال زنان در ایران بغرنج‌تر هم شده است. از آنجا که بازار کار ایران عمیقا مردانه است، زنان از کل اشتغال کشور کمتر از ۲۰ درصد سهم داشتند. این رویه‌ای است که در چند دهه اخیر بر کشور غالب بوده است. در فاصله سال‌های ۹۳ تا ۹۸ مشاغلی ایجاد شدند که گرچه ناپایدار بودند اما به هر حال حضور گسترده‌تر زنان را در اقتصاد کشور ممکن کردند. با این حال، به نظر می‌رسد شیوع ویروس کرونا تبدیل به پاشنه آشیل فعالیت‌های مشاغل کوچک به‌ویژه در بخش خدمات بوده است. تمام گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد در سال گذشته به واسطه شیوع کرونا بخش خدمات با رکود جدی مواجه شد و عمده زیربخش‌های آن دچار رشد منفی شدند. به همین دلیل با کاهش بیش از ۶۰۰ هزار فرصت شغلی در این بخش روبه‌رو هستیم. این در حالی است که خدمات به‌تنهایی بیش از ۵۰ درصد اشتغال کشور را از آن خود می‌کرد اما دشوارتر شدن شرایط سبب کاهش ۲ درصدی سهم این بخش از کل اشتغال کشور بود. در این میان به نظر می‌رسد به دلیل اینکه فعلا مشکل کرونا در کشور وجود خواهد داشت، مشکلات بخش خدمات بر دشواری‌های اشتغال کشور به‌ویژه اشتغال زنان بیفزاید. در پایان سال ۹۹ زنان شاغل ۱۱.۱ درصد از کل زنان را تشکیل می‌دادند.

به گزارش صمت آخرین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت اشتغال کشور در زمستان ۹۹ نشان می‌دهد نرخ بیکاری کشور در این مدت نسبت به زمستان ۹۸ کاهش حدود یک درصدی داشته و به ۹.۷ درصد رسیده است. بنابر این گزارش، در زمستان ۹۹ تعداد بیکاران کل کشور در حالی به ۲ میلیون و ۴۷۷ هزار و ۸۵۰ نفر رسید که در مدت مشابه در سال ۹۸ این نرخ ۲ میلیون و ۷۸۸ هزار و ۵۸۷ نفر بوده است.

با این همه، بررسی جزئیات نشان می‌دهد تکیه صرف بر نرخ بیکاری می‌تواند گمراه‌کننده باشد زیرا این‌طور ممکن است برداشت شود که بدون اجرای هیچ سیاست ویژه و در یکی از دشوارترین شرایط اقتصادی کشور نرخ بیکاری تک‌رقمی شده است. حال آنکه توجه بیشتر به جزئیات گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد از اساس کاهش نرخ بیکاری کشور نه حاصل اشتغالزایی و رونق تولید بلکه ناشی از کاهش جمعیت فعال کشور بوده است. به این ترتیب با کاهش تعداد افراد شاغل و جویای شغل نرخ بیکاری کشور روندی کاهنده را از سر گذرانده است. در این میان باید توجه داشت که بازار کار ایران به طور سنتی بازاری مردانه است که در آن برای زنان به دشواری شغل پیدا می‌شود. همچنین در طول دهه ۹۰ به‌تدریج از میزان جمعیت جوان شاغل کاسته و بر جوانان بیکار افزوده شده است. پرواضح است در شرایط دشوارتر مانند دوره رکود تورمی که اقتصاد ایران از سر می‌گذراند، افرادی که از حقوق کمتری برخوردار هستند مانند زنان، نخستین اهداف تعدیل و اخراج نیروی انسانی خواهند بود.

بازار کار ایران چه دوره‌ای را طی کرد؟

ایران در حالی قصد داشت وارد سال ۹۹ شود که بیش از یک سال فشار تحریمی امریکا اقتصاد کشور را از رمق انداخته بود. محصول این افزایش تنش دو سال رشد اقتصادی منفی و تورم بیش از ۳۰ درصد بود. تضعیف ارزش پول ملی و رکود بزرگ در تولید کارخانه‌ای و صنایع مادر نیز از دیگر پیامدهای خروج ایالات متحده از برجام بود.

اما در اواخر سال ۹۸ به‌تدریج این امید شکل گرفت که از آغاز سال ۹۹ با تخلیه اثرات تحریم مواجه خواهیم شد و رشد منفی به پایان خواهد رسید. اما این خواسته که به نظر می‌آمد منطقی هم باشد و حتی با پیش‌بینی‌های نهادهای جهانی چون صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی نیز همخوانی داشت.

ناگهان شیوع ویروسی ناشناخته که از یک استان در چین آغاز شد جهان را تحت تاثیر قرار داد. به طور رسمی گفته می‌شود از آغاز اسفند ۹۸ این ویروس در ایران مشاهده شده است.

شیوع کرونا اما همه معادلات را در سطح بین‌المللی به هم ریخت. این ویروس با گسترش خود در جهان رشد اقتصادی کل را در ابعاد بین‌المللی منفی کرد. طبیعتا اقتصاد ایران هم از پیامدهای این ویروس در امان نماند.

درحالی‌که انتظار می‌رفت از آغاز سال ۹۹ نوسانات در اقتصاد کشور متوقف شود اما کرونا بخش‌هایی از اقتصاد را دچار نوسان کرد که تحریم‌ها هم موفق به انجام آن نشده بود. درواقع تحریم‌ها بیشترین تمرکز خود را بر صنایع مادر و تولید کارخانه‌ای گذاشته بودند اما کرونا در همه جهان قبل از هر چیز به بخش‌های خرد آسیب زد. به این ترتیب بخش خدمات در ایران که بیشتر بنگاه‌های کوچک را شامل می‌شود دچار مشکل شد.

به همین دلیل گزارش‌های مختلف اقتصادی هم نشان می‌دهد در سال ۹۹ بخش صنعت تا حد زیادی از رکود خارج شد و تا حدی رشد مثبت را هم تجربه کرد. حتی بخش نفت هم از تابستان ۹۹ دیگر رشد منفی را تجربه نکرد اما بخش خدمات جز در زیر گروه واسطه‌گری مالی با رکود مواجه شد به نحوی که در برخی از بخش‌ها این رشد منفی تا منفی ۶۰ درصد هم رسید.

این در حالی است که خدمات به طور کلی بیش از نیمی از اشتغال کشور را از آن خود کرده است. همچنین تا ۷۰ درصد کل اشتغال نیز در بنگاه‌های خرد و متوسط تامین شده است. به این اعتبار می‌توان گفت که گرچه سهم تولید کارخانه‌ای و بزرگ در تولید ناخالص داخلی ایران تردیدی در اهمیت این بخش باقی نمی‌گذارد، اما از جهاتی دیگر تولید کوچک در کشور هم نیازمند توجه بیشتر است. ایجاد شغل در صنایع بزرگ و کارخانه‌ای هزینه‌ای چند برابر بخش کوچک دارد.

سهم بخش‌های مختلف از اشتغال

اقتصاد ایران در بخش اشتغال به ۳ قسمت اصلی تقسیم می‌شود؛ کشاورزی، صنعت و خدمات. در مطالعات آماری نیز با توجه به این تقسیم‌بندی، بررسی‌ها صورت می‌گیرد. کشاورزی از بخش‌هایی است که با وجود سهم اندک از تولید ناخالص داخلی به دلیل اینکه تامین غذا را برعهده دارد از اهمیت خاصی برخوردار است. گرچه ایران اکنون واردکننده بسیاری از محصولات کشاورزی است اما تا همین نیم قرن پیش خود از کشورهای مهم صادرکننده محصولات کشاورزی بود.

اینکه چه اتفاقاتی رخ داد که کشاورزی ایران از صادرکننده به واردکننده تبدیل شد، قصه پرغصه‌ای است که در بحث این شماره نمی‌گنجد. در هر حال مزیت کشاورزی این است که بخشی از تولید محسوب می‌شود و به این اعتبار ارزش افزوده ایجاد شده در این بخش جزوی از فعالیت مولد به شمار می‌آید. همچنین ایجاد شغل در این بخش به مراتب هزینه کمتری از بخش صنعت و به‌ویژه صنایع بزرگ و کارخانه‌ای دارد. همچنین با گسترش کشاورزی می‌توان از مهاجرت گسترده به کلانشهرها جلوگیری کرد. به هر حال اهمیت بخش کشاورزی بر کسی پوشیده نیست و در سال گذشته هم با توجه به افزایش بارش‌ها تا حدی وضعیت در این بخش نسبت به دیگر بخش‌های اقتصاد کشور مناسب‌تر بود. به این ترتیب اشتغال در کشاورزی با اینکه از نظر تعداد اندکی کاهش را در زمستان ۹۹ نسبت به زمستان ۹۸ داشت اما سهم اشتغال این بخش با افزایش ۰.۲ درصدی به ۱۵.۸ درصد رسید. به این ترتیب ۳ میلیون و ۶۵۳ هزار و ۸۲۷ نفر در این بخش مشغول به کار بودند. این در حالی است که مردان ۱۵.۷ درصدی از کل اشتغال خود را در کشاورزی تامین کردند تا بیش از ۳میلیون و ۹۰ هزار و ۹۹۹ نفر در این بخش مشغول به کار باشند. کشاورزی ۱۶.۲ درصد از کل اشتغال زنان را هم از آن خود کرده است. مجموعه زنانی که در زمستان ۹۹ در این بخش مشغول به کار بودند به ۵۶۲ هزار و ۸۲۸ نفر رسیده بود. در این میان باید توجه داشت که تعداد مردان شاغل در بخش کشاورزی ۵۵ هزار و ۳۳۵ نفر افزایش یافت حال آنکه تقریبا به همین اندازه از میزان زنان شاغل در این بخش کاسته شد.

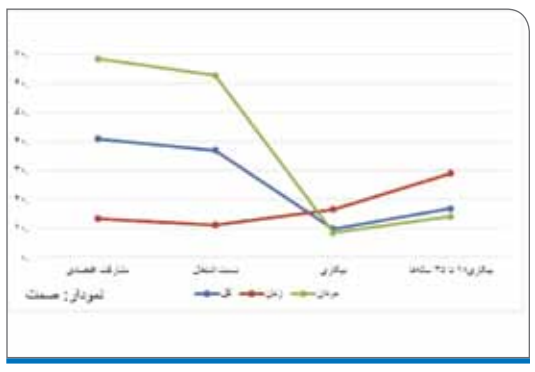
بخش صنعت اما وضعیتی به‌نسبت متفاوت داشت؛ این بخش بی‌شک بیشترین آسیب‌ها را از اعمال تحریم‌های اقتصاد ایران دید. تمرکز اصلی تحریم بر بخش نفت و صنایع کارخانه‌ای است که در گزارشات مربوط به اشتغال کل بخش نفت هم زیرمجموعه صنعت محسوب می‌شوند. به این ترتیب بخش صنعت در یک کشور صنعتی پیشتاز اشتغال آن است اما در اقتصادی مانند ایران که بخش مالی و تجاری بر کشور غالب شده شرایط این‌گونه نیست. به طور کلی صنعت حدود یک‌سوم هر شغل در کشور را ایجاد می‌کند. ایجاد اشتغال در این بخش پرهزینه‌تر از تمام بخش‌های دیگر اقتصاد است اما شغل‌های این بخش به مراتب شرایط بهتری از بخش‌های دیگر دارند و اغلب به‌عنوان مشاغل پایدار شناسایی می‌شوند. به همین دلیل مشاغلی که در این بخش ایجاد می‌شوند شرایط ادامه کاری و استمرار شغلی به مراتب بهتری از بخش‌های دیگر دارند.

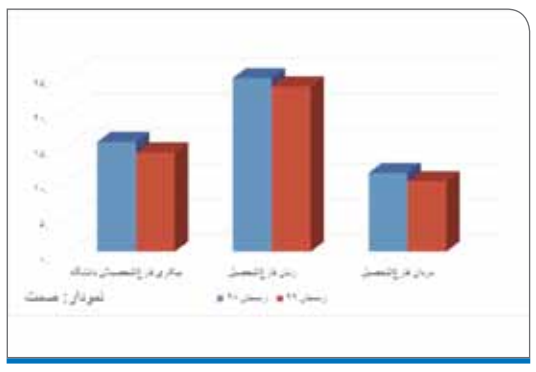
تامین ۱۰ درصد اشتغال با مشاغل ناقص

اشتغال ناقص هم در تداوم روند خود همچنان در سال گذشته به روند فزاینده خود ادامه داد. افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام کسانی است که در هفته مرجع، به دلایل اقتصادی چون رکود کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کردند اما همان زمان امکان کار بیشتری را داشتند ولی نتوانستند شغل کامل پیدا کنند.

در زمستان ۹۸ اشتغال ناقص شامل ۸.۹ درصد کل اشتغال موجود در کشور بود و یک میلیون و ۵۴۹ هزار و ۳۶۳ نفر را شامل می‌شد. اما در زمستان ۹۹ این وضعیت دگرگون شد به نحوی که نرخ اشتغال ناقص به ۹.۴ درصد رسید که بیانگر افزایش ۷۶ هزار و ۴۹۷ نفر در این بخش است. ۱۱.۹ درصد مردان در زمستان سال گذشته شغل ناقص داشتند. اما درباره زنان تنها ۴.۹ درصد زنان به شکل ناقص شاغل بودند. در این میان باید توجه داشت که نرخ اشتغال ناقص زنان در فاصله زمستان ۹۸ تا زمستان ۹۹ روند کاهشی به خود گرفت و ۰.۳ درصد کمتر شد.

چگونه جمعیت بیکار کم شد؟

گزارش آخری که از وضعیت بیکاری در کشور منتشر شده جزئیات فراوانی از ابعاد پیچیده مسئله اشتغال در ایران را در اختیار مخاطب می‌گذارد. برای مثال، در نخستین بخش این گزارش تاکید شده در زمستان ۹۸ نرخ مشارکت اقتصادی ۶۰۰ هزار نفر بیش از زمستان ۹۹ بود. منظور از جمعیت مشارکت‌کننده در اقتصاد مجموعه افرادی هستند که در مدت مورد بررسی جویای شغل بودند یا شاغل. به همین دلیل از کل جمعیت بیش از ۸۰ میلیون نفری ایران، تنها ۲۵ میلیون و ۶۱۲ هزار نفر و ۷۶۳ نفر را جمعیت فعال درنظر گرفته و مابقی را غیرفعال محسوب می‌کنند.

به همین ترتیب گفته می‌شود در زمستان ۹۸ از کل جمعیت کشور ۴۲.۴ درصد آنها را افراد فعال تشکیل می‌دادند حال آنکه در زمستان ۹۹ این نرخ به ۴۰.۹ درصد رسید. به این ترتیب ۶۱۰ هزار و ۹۸۴ نفر از جمعیت فعال اقتصادی کشور در یک سال کاسته شده است. با این همه نکته اساسی این است که جمعیت فعال اقتصادی مردان افزون‌بر ۶۸ درصد مردان را دربر گرفته حال آنکه این رقم برای زنان تنها شامل ۱۳.۳ درصد از آنها می‌شود. با وجود سهم بسیار ناچیز زنان نسبت به مردان در اشتغال کشور اما از تعداد جمعیت مرد تنها ۴۴ هزار و ۲۰۴ نفر معادل ۰.۹ درصد از جمعیت فعال مردان کاسته شده اما این رقم برای زنان به بیش از ۵۶۶ هزار نفر می‌رسد. به این ترتیب می‌توان ادعا کرد به ازای هر مردی که از بازار کار خارج می‌شود ۱۲ زن از این بازار رانده شده‌اند. در این میان نکته دیگر حائز اهمیت این است که نسبت اشتغال کل کشور هم در یک سال گذشته کاهش حدود یک درصدی داشته است. منظور از نسبت اشتغال مجموعه جمعیت شاغل به کل کشور است. در زمستان ۹۸ این نرخ ۳۷.۸ درصد بود که در سال ۹۹ به ۳۶.۹ درصد رسید؛ یعنی از کل جمعیت کشور در زمستان ۹۹ تنها ۳۶.۹ درصد آنها که معادل ۲۳ میلیون و ۱۳۴ هزار و ۹۱۳ نفر بوده، شغلی داشته‌اند. از این جمعیت ۱۹ میلیون و ۶۵۴ هزار و ۳۰۹ نفر که معادل ۶۲.۸ درصد کل جمعیت شاغل است را مردان تشکیل می‌دهند. حال آنکه کل شاغلان زن در زمستان ۹۹ به ۳ میلیون و ۴۸۰ هزار و ۶۰۴ نفر خلاصه می‌شود. این در حالی است که در همین مدت از میزان بیکاری جوانان ۱۸ تا ۳۵ ساله هم حدود یک درصد کاهش یافت. در بخش بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی البته شرایط عمومی از شرایط کل کشور اسفناک‌تر است زیرا براساس آخرین آمارها نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی کشور به ۱۴.۱ درصد می‌رسد یعنی حدود ۴.۵ درصد بیش از نرخ میانگین بیکاری در کشور بوده است. در این بخش بیکاری مردان ۱۰ درصد و برای زنان ۲۳.۵ درصد بوده است. به این ترتیب می‌توان گفت نرخ بیکاری برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بیش از کل کشور بوده اما در این مورد نیز نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی زن بیش از مردان است.

سهم یک‌سومی صنعت از اشتغال

از مجموعه کل مشاغل کشور بخش صنعت در زمستان ۹۹ افزون‌بر ۳۳.۸ درصد آنها را ایجاد کرده بود. به این ترتیب بیش از ۷ میلیون و ۸۱۳ هزار و ۲۳۹ شغل کشور در انتهای سال گذشته در این بخش پایه‌گذاری شد. این به آن معنا است که بخش صنعت در مدت یک سال ۳۸۳ هزار و ۹۷۱ شغل جدید ایجاد کرده و سهم خود از کل اشتغال کشور را ۲.۱ درصد افزایش داده است. پیش‌تر هم توضیح داده شد که پس از گذشت دو سال فشار تورمی از بخش‌های صنعتی کشور تخلیه شد. به همین دلیل با وجود شیوع کرونا که موجب تعطیلی‌های گسترده در کشور شده بود این بخش توانست رشدی مثبت در سال گذشته رقم بزند. اما تعطیلی‌های گسترده کرونایی هم که توانست بخش خدمات را زمین‌گیر کند در بخش صنعت چندان موثر نیفتاد.

در زمستان ۹۸ نرخ اشتغال ایجاد شده در بخش صنعت ۳۱.۷ درصد بود. از کل اشتغال مردان کشور در سال گذشته ۳۵ درصد از شغل‌ها به این بخش اختصاص داشت تا ۶ میلیون و ۸۸۶ هزار و ۲۷ نفر در این بخش شاغل شوند. از سوی دیگر ۲۶.۶ درصد مشاغل کل زنان هم در بخش صنعت وجود دارد تا به این ترتیب ۹۲۷ هزار و ۲۱۱ زن در این بخش و در زمستان گذشته مشغول به کار باشند.

همان‌طوری که گفته شد بخش خدمات بیش از نیمی از اشتغال کشور را ایجاد می‌کند. این امر به نحوی است که در زمستان ۹۸ از کل مشاغل موجود در کشور، ۵۲.۷ درصد آنها به بخش خدمات تعلق داشت. در آن زمان ۱۲ میلیون و ۳۴۷ هزار و ۹۰۰ نفر در این بخش فعال بودند. اما تعداد زیادی از این مشاغل تا زمستان ۹۹ از بین رفت. مرکز آمار معتقد است ۲.۳ درصد از کل اشتغال خدمات که معادل ۶۸۱ هزار و ۳۳۸ فرصت شغلی بود از بین رفته است. به همین دلیل سهم اشتغال بخش خدمات در زمستان ۹۹ نسبت به فصل مشابه سال ۹۸ با کاهش ۲.۳ درصدی مواجه شد و به ۵۰.۷ درصد رسید. این میان ۴۹.۲ درصد از کل مشاغل مردان و ۵۷.۲ درصد از کل مشاغل زنان هم به بخش خدمات تعلق دارد. بنا بر گزارش‌های رسمی ۹ میلیون و ۶۷۵ هزار و ۹۹۷ مرد و یک میلیون و ۹۹۰ هزار و ۵۶۵ زن در بخش خدمات شاغل شده بودند.

تحلیل یک مرکز تحقیقاتی از کاهش نرخ بیکاری

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی که وضعیت نرخ بیکاری در پاییز سال ۹۹ را بررسی و منتشر کرده بود، تحلیل می‌کند وضعیت بازار در این فصل نشان می‌دهد که تحولات این بازار نیز مشابه فصل‌های تابستان و بهار سال ۹۹ متاثر از شیوع ویروس کرونا بوده است. متاسفانه ساختار شکننده و آسیب‌پذیر بازار کار ایران، عمق تاثیر این بیماری را شدت بخشیده است. نتایج طرح آمارگیری نیروی کار در پاییز سال ۹۹ نشان می‌دهد در این مدت نسبت به پاییز ۹۸ جمعیت غیرفعال کشور ۲ میلیون و ۱۸۱ هزار نفر افزایش پیدا کرد و در ادامه آن جمعیت شاغل نیز یک میلیون و ۳۰ هزار نفر کاهش یافت. همچنین تعداد بیکاران و جمعیت فعال کشور هم به ترتیب ۴۷۵ هزار نفر و یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر کمتر شده‌اند. هرچند این کاهش در مقایسه با فصل تابستان سال ۹۹ نسبت به فصل مشابه سال ۹۸ شدت کمتری داشته است. با نگاهی به چگونگی کاهش جمعیت شاغل به تفکیک بخش‌ها مشاهده می‌شود که جمعیت شاغل در بخش خدمات ۷۴۱ هزار نفر کاهش داشت حال آنکه در بخش کشاورزی و صنعت این کاهش به ترتیب ۲۸۶ و ۸ هزار نفر را دربر می‌گرفت. بنابراین هرچند نرخ بیکاری کشور کاهش داشته اما از آنجا که کاهش این نرخ با افزایش جمعیت غیرفعال همراه بوده، نمی‌تواند بهبود وضعیت بازار کار را نشان دهد زیرا افزایش جمعیت غیرفعال پیامدهای مهمی در سیاست‌گذاری دارد و فعال کردن افراد غیرفعال حتی از استخدام مجدد بیکاران دشوارتر است. همچنین بررسی آمارهای جریان نشان می‌دهد ۱۰.۱ درصد از جمعیت فعال در دوره مورد بررسی از بازار کار خارج شده و غیرفعال شده‌اند. اما باید سیاست‌گذاران به این نکته توجه کنند که اگر این افراد در بازار کار باقی می‌ماندند و به جمعیت بیکاری اضافه می‌شدند نرخ بیکاری در پاییز به جای ۹.۴ درصد به ۱۸.۴ درصد می‌رسید که در این صورت نسبت به پاییز ۹۸ افزایش ۷.۸ درصدی را نشان می‌دهد.

یادداشت

هزینه گزاف تامین قطعات در صنعت خودرو

عبداله توکلی لاهیجانی
کارشناس صنعت خودرو

در بخش پیشین این سلسله نوشتار به تشریح عناصر تشکیل‌دهنده قیمت خودرو براساس الگوهای خودروسازان جهانی پرداختیم اما اکنون با آن ابزار سنجش به آنچه در خودروسازان داخلی می‌گذرد، نگاهی خواهیم انداخت.

نگاهی به اعداد و ارقام منتشرشده از سوی خودروسازان داخلی نشان می‌دهد وضعیت در صنعت خودرو کشور به کلی متفاوت است و اگر ساختار هزینه‌ای محصول را به‌عنوان شاخصی از وضعیت خودروسازان بدانیم، تناسب نداشتن این اعداد نشان از وجود آسیب‌هایی جدی در صنعت خودرو کشور دارد. شاید بتوان گفت ملاک قراردادن صورت‌های مالی اخیر منتشرشده از سوی خودروسازان (صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای تلفیقی ۶ ماه منتهی به ۱۳۹۸/۶/۳۱) در شرایطی که سیاست سرکوب قیمت محصول برای کنترل بازار اعمال‌شده، نتواند تصویر روشنی از آنچه در خودروسازی کشور می‌گذرد، در اختیارمان قرار دهد آن هم زمانی که هر دو خودروساز زیان‌های انباشته بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان را اعلام کرده‌اند و بدهی‌های جاری آنها به چندبرابر دارایی‌هایشان رسیده است. از این‌رو تلاش می‌شود هرگونه استنتاجی از اعداد با نگاهی به بازه طولانی‌تر از عملکرد خودروسازان و با تکیه بر عوامل مشترک زیاندهی در تمام این سال‌ها بیان شود.

صورت‌های مالی اخیر خودروسازان داخلی حکایت از زیان‌های بالا به‌ازای تولید هر محصول دارد. زیان حدود ۱۹ میلیون تومان برای هر سمند، ۱۲ میلیون تومان برای هر دنا و زیان بالای ۱۰ میلیون تومان برای محصولات خانواده پژو در گروه صنعتی ایران‌خودرو و زیان بالای ۸ میلیون تومان به‌ازای هر خودرو پراید و بالای ۹ میلیون تومان به‌ازای هر خودرو تیبا در گروه خودروسازی سایپا، زنگ خطری جدی را برای صنعت خودرو کشور به صدا درآورده است اما در این میان نکته‌ای قابل‌توجهی وجود دارد که در صورت‌های مالی گذشته خودروسازان داخلی در دوره‌های مالی متوالی به کرات مشاهده شده است. سهم هزینه‌های مستقیم تولید در صنعت خودرو کشور گاه به ۸۵ درصد میزان قیمت کل محصول می‌رسد! در برخی از محصولات داخلی هزینه خرید قطعات و مجموعه‌ها، حدود ۹۰ درصد قیمت فروش محصول است (عدم تطابقی جدی، طوری که قیمت خرید اجزای تشکیل‌دهنده خودرو از زنجیره تامین برای خودروسازان جهانی در نهایت به نصف قیمت محصول نزدیک می‌شود)، به‌عبارت دیگر، خودروساز داخلی مجموعه‌ها و قطعات را از زنجیره تامین خود بسیار گران‌تر می‌خرد (به‌طور میانگین ۳۰ درصد بالاتر از میزان معمول در جهان)، چرایی این پدیده عجیب را می‌توان در عوامل زیر جست:

۱- بسیاری معتقدند صنعت خودرو کشور به کام قطعه‌سازان است و اگرچه بدنامی کیفی عملا به‌نام خودروسازان تمام می‌شود اما این قطعه‌سازان هستند که محصول بی‌کیفیت خود را گران به خودروسازان می‌فروشند، اگرچه شاید بخش زیادی از این بدبینی ریشه در سرمایه‌داری نهفته در جامعه دارد اما بی‌گمان بازگوکننده قسمتی از واقعیت است و آن «غلبه مدیریت چابکِ بخش خصوصی قطعه‌سازی کشور به مدیریت کارمندمآب خودروسازان داخلی است» و این البته درباره قطعه‌سازان بزرگ کشور بیشتر صدق می‌کند، نکته‌ای که بیش از آنکه ریشه در طمع کاری زنجیره تامین داشته باشد، ریشه در نقصان‌های موجود در خودروسازان داخلی دارد.

۲- ریشه دیگر گران بودن قطعات و سیستم‌ها را می‌توان در طراحی گران این خودروها جست. باید دقت کرد که در دو دهه اخیر پیشرفت‌های بزرگی در حوزه مهندسی هزینه‌ها (cost engineering) رخ داد و طراحی محصولاتی با هزینه قطعات کمتر (به‌واسطه طرح ساده‌تر و قابل ساخت‌تر) در دستور کار بسیاری از خودروسازان قرار گرفت؛ بنابراین اگر اصرار به تولید محصولی داشته باشیم که طراحی آن متعلق به ۳۰ سال پیش است، طبیعتا محکوم به ساخت گران‌تر و تحمیل هزینه‌های بیشتری هستیم. آنچه بی‌شک درباره محصولات داخلی می‌توان گفت آن است که طراحی پیچیده و قدیمی این محصولات بیش از آنکه مشتری را از منظر کیفی بیازارد، خودروساز را از بابت خرید قطعات گران و پیچیده‌اش از پای درمی‌آورد. اگر سال‌هاست شرکت پژو تولید محصول ۴۰۵ را قطع کرده است یا کیا از پلتفرم پراید در محصولات بعدی‌اش استفاده نکرده، فقط به‌دلیل آن است که هزینه‌ای که این محصولات به خودروسازان تحمیل می‌کنند، بیش از ارزشی است که به مشتری می‌دهند؛ از این‌رو مشتری به‌ازای آن تمایل به پرداخت قیمت خودرو ندارد، بنابراین باید به طراحی و توسعه محصولات جدید به‌عنوان امری واجب برای خلق ارزش و نجات خودروساز از ورشکستگی مالی نگریست، نه به‌عنوان ابزاری هزینه زا که تنها برای نمایش‌های سیاسی به‌کار می‌آید. اصرار برای تولید محصولات از رده‌خارج، سبب تحمیل هزینه‌های بیهوده به بنگاه اقتصادی می‌شود و طراحی و توسعه محصولات ارزان‌تر راهی برای جلوگیری از تداوم این زیان مکرر است.

در نوشتارهای بعدی به سایر عوامل تاثیرگذار در ناکامی اقتصادی خودروسازان داخلی می‌پردازیم.

رسیدگی به وضعیت بازار خودرو در کمیسیون اصل ۹۰

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه رسیدگی به وضعیت بازار خودرو و بورس در اولویت این کمیسیون قرار دارد، گفت: به‌طور حتم با تشدید نظارت‌ها می‌توان از بسیاری از کم‌کاری‌ها و تخلفات جلوگیری کرد.

الهام آزاد در گفت‌وگو با خانه ملت، از ورود کمیسیون اصل ۹۰ مجلس به موضوع گرانی خودرو خبر داد و گفت: نشست‌های مکرری را با کارشناسان این حوزه و کمیسیون داشتیم و بررسی‌هایی در این زمینه انجام شده است.

نماینده مردم نائین و خور و بیابانک در مجلس یازدهم ادامه داد: سازکارهایی که در حوزه خودرو پیش‌بینی خواهیم کرد، زمانبر است و شاید در این برهه زمانی به‌ثمر نرسند اما به‌طور حتم به‌تدریج تاثیرات خود را بر بازار خودرو بر جای خواهد گذاشت.

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون اصل ۹۰ مجلس با یادآوری ورود کمیسیون متبوع خود به عملکرد گمرک، گفت: طی هفته‌های اخیر وزیر امور اقتصاد و دارایی را به کمیسیون دعوت کردیم و درباره مسائلی مانند جلوگیری از رسوب کالا و تخلفات و قاچاق کالا بحث و گفت‌وگو شد؛ امیدواریم به خروجی‌های مثبتی دست یابیم و گام موثری برای رفع مشکلات مردم برداریم.

آزاد یادآور شد: به‌طور حتم با تشدید نظارت‌ها می‌توان از بسیاری از کم‌کاری‌ها و تخلفات جلوگیری کرد و کمیسیون اصل ۹۰ مجلس یازدهم این مهم را در دستور کار قرار داده است.

نقش بانوان در خلق ثروت

سقف شیشه‌ای کار برای زنان

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

آمار حضور زنان در بخش اشتغال حدود ۲ دهه‌ای است که در کشور زیاد شده است. فعالیت آنها بیشتر در حوزه‌های خدماتی بوده و کمتر در حوزه تولید ورود کرده‌اند. اگر دو دهه پیش به‌دنبال نقش زنان در ساختار صنعت بودیم، جز تعداد انگشت‌شماری، زنان را تنها می‌شد در جایگاه کارگران ساده یا نیمه‌ماهر در این حیطه یافت که حتی در آن جایگاه نیز در اقلیت بودند.

عکس: آیدا فریدی

باور به یک توانمندی

با ورود تدریجی زنان تحصیلکرده و آگاه به صنعت به‌لحاظ تئوریکی، اگرچه ابتدا پذیرفته نمی‌شدند اما به‌نظر می‌رسد در ادامه باور به توانمندی و تخصص زنان در جامعه صنعتی تا حدودی شکل گرفته است. امروز با بررسی دقیق می‌توان زنان را در نقش‌های کلیدی، چه در بخش‌های کارگاهی و چه در بخش‌های کارخانه‌ای یافت، اگرچه آمار آن بسیار پایین است. آن‌گونه که از تجربه کشورهای توسعه‌یافته بر می‌آید و هم‌اکنون به‌تدریج در کشور ما نیز قابل‌بررسی است، زنان در تمامی بخش‌های چارت‌های سازمانی شرکت‌ها، کارآیی و توانایی مشابه با مردان دارند. یکی از کارشناسان حوزه صنعت عنوان می‌کرد، تحقیقات علمی که در دانشگاه سنت جوزف در فیلادلفیا، انجام‌شده نشان می‌دهد زنان در راهبری و نیز کنترل و هماهنگ کردن بخش‌های گوناگون یک مجموعه از مردان موفق‌تر هستند.

زنان و مدیریت بحران

سعیده رضایی، فعال صنعت قطعه درباره نقش زنان در صنعت و تولیدات صنعتی به صمت گفت: به‌طور قطع، در صنعت و به‌ویژه صنایع بزرگ چون کارهای یدی زیادی دارند، زنان کمتری شاغل هستند. حضور زنان در این حوزه بیشتر مدیریتی و اداری است. وی افزود: زنان دقت بالا و نگاه چندجانبه دارند؛ از این‌رو در بخش مدیریتی می‌توانند موفق‌تر عمل کنند، علاوه‌بر اینکه نظم یکی از ویژگی‌های مدیریتی است که نقش زنان در این حوزه برجسته‌تر است. او ادامه داد: نقش زنان در صنعت در چند سال اخیر بیشتر شده و در ۲ تا ۳ سال اخیر زنان در صنایع به‌ویژه در استان‌هایی مانند تهران یا البرز فعال‌تر شده‌اند. به‌عنوان مثال، در استان البرز زنان در صنایع غذایی، داروسازی، گیاهان گلخانه‌ای و... قوی ظاهر شده‌اند. این فعال حوزه خودرو تصریح کرد: در صنعت قطعه نیز هستند زنانی که فعالیت پررنگی دارند. رضایی با بیان اینکه زنان در رفع مشکلات خلاقیت بیشتری به‌خرج می‌دهند، گفت: معتقدم این قشر در مدیریت بحران بهتر عمل کرده و در این‌باره تجربه‌های موفق بسیاری در جهان‌وجود دارد.

▣ حضور زنان در امور خدماتی و مونتاژ

این مدیر موفق جوان که در چند همایش مورد تقدیر قرار گرفته در ادامه سخنان خود به فرهنگ اشتغال زنان در کشور اشاره کرد و گفت: با وجود اینکه زنان فعال و پرتلاشی در حوزه صنعت وجود دارد اما دیدگاه‌های موجود خانواده‌ها بیشتر در جهت مخالف این موضوع هستند؛ از این‌رو زنان جسارت لازم را ندارند. به‌عنوان مثال، واحد صنعتی ما با وجود ۱۳۰ نیروی انسانی فقط ۴ نفر زن، آن هم در بخش اداری شاغل دارد. البته بیان این نکته ضروری است که واحد تولیدی ما چون بیشتر در حوزه پرسکار فعالیت داشته و قدرت یدی نیاز دارد، طبیعی است اشتغال مردان بیشتر باشد. اما همان‌طور که در کلان موضوع گفتم دیدگاه اشتغال زنان در صنعت و به‌ویژه در بخش مدیریتی خیلی به‌نفع زنان نیست. وی ادامه داد: زنان در شرکت‌های خدمات حضور فعال‌تری نسبت‌به شرکت‌های تولیدی دارند. رضایی با بیان اینکه در حوزه‌هایی که به دقت بالا نیاز دارد زنان بیشتری فعالیت دارند، گفت: در حوزه تولیداتی که مونتاژ است و دقت زیادی نیاز دارد بیشتر نیروی انسانی این حوزه‌ها را زنان تشکیل می‌دهند مانند سیستم‌های الکترونیک، ECU و دسته‌سیم‌ها در صنعت خودرو، اما در کارهایی که بیشتر با ماشین‌آلات و تجهیزات سنگین سروکار دارد، حضور زنان بسیار ناچیز و بعضا صفر است. او اضافه کرد: اشتغال زنان در خط تولید قطعه‌سازی در بخش‌های مونتاژ قطعات بیشتر است.

▣ زنان و اقتصاد

رضایی در پاسخ به این پرسش که زنان چقدر می‌توانند در اقتصاد یا خلق ثروت نقش داشته باشند، گفت: بی‌شک زنان در حوزه‌های مختلف توانمندی‌های زیادی دارند. در حوزه اقتصاد می‌توانند نقش زیادی داشته باشند. ذهن پویا و فعالی به‌لحاظ برنامه‌ریزی دارند و این سبب می‌شود در حوزه کاری خود با خلاقیت و روش‌های بدیع بهره‌وری را افزایش داده و درآمدزایی زیادی را برای بخش خود کسب کنند. وی تصریح کرد: اگر به تعداد دانشجویان برخی رشته‌ها نگاه شود آمارها نشان می‌دهد زنان از رشته‌هایی که تخصصی‌تر و دقت‌نظر بالاتری برخوردارند، بیشتر استقبال می‌کنند. وی خاطرنشان کرد: در حوزه مدیریت اقتصادی زنان در برخی استان‌ها فعالیت زیادی دارند. به‌عنوان مثال، در استان سمنان در جمع بازرگانان زنان قوی حضور دارند.

▣ برنامه‌ها در حوزه فروش

رضایی درباره تیراژ تولید واحد صنعتی که مدیریت آن را در حوزه قطعه‌سازی برعهده دارد، گفت: سال ۸۷ وارد حوزه مدیریت در صنعت شدم و فروش این شرکت قطعه‌سازی حدود ۲ میلیارد تومان بود اما این مبلغ در سال ۹۹ به ۲۰۰ میلیارد تومان رسید. همچنین به‌لحاظ زیرساختی توسعه‌های زیادی انجام‌شده و در حال حاضر ظرفیت تولید ما نسبت به ۸۷، ۴.۵ برابر شده است. این فعال صنعت قطعه درباره برنامه‌های آینده این واحد صنعتی اظهار کرد: برای سال ۱۴۰۰ هدف‌گذاری برای افزایش ۲.۵ برابری میزان فروش سال ۹۹ است. البته پروژه‌ای توسعه‌ای نیز وجود دارد که منجر به اشتغال برای ۲۰۰ نفر خواهد شد. این پروژه شاید تا پایان سال به تولید انبوه نرسد اما به‌طور قطع این پروژه عملیاتی خواهد شد. با این پروژه، آمار فروش سال ۱۴۰۱ حدود ۴ برابر سال ۹۹ خواهد بود.

سعیده رضایی: نقش زنان در صنعت در چند سال اخیر بیشتر شده و در ۲ تا ۳ سال اخیر زنان در صنایع فعال‌تر شده‌اند

زنان و کسب‌وکارهای خانگی

علیرضا قدمگاهی، فعال در صنعت نساجی و پوشاک کشور است که بخشی از فعالیت این شرکت از طریق زنان، در کارهای خانگی انجام می‌شود. قدمگاهی درباره تعداد خانوارهایی که با این شرکت تولیدی همکاری دارند، گفت: براساس آخرین آمار حدود ۸۰ خانوار در حوزه پوشاک با ما همکاری دارند. البته در هر خانواده‌ای ممکن است یک تا ۳ نفر از اعضای خانواده همکاری داشته باشند که به‌طور قطع اشتغالی حدود ۲۰۰ نفری را شامل می‌شود. وی افزود: در کنار این امر، حدود ۴۰ خانم در کارگاه تولیدی ما که در حوزه پوشاک فعالیت دارد، مشغول هستند. او ادامه داد: حدود ۳۰ درصد تولیدات ما در بخش پوشاک مربوط به کسب‌وکارهای خانگی است. این فعال صنعت نساجی و پوشاک با بیان اینکه امسال برنامه افزایش ۵۰ درصدی در حوزه تولید و دوخت پوشاک داریم، گفت: در صورت تحقق این امر حدود ۳۰ درصد اشتغالزایی در حوزه زنان خواهیم داشت.

▣ کارآفرینان آینده

قدمگاهی درباره نقش زنان در صنعت نساجی و پوشاک اظهار کرد: صنعت نساجی در شرایط سختی قرار دارد. برخی از کارخانجات بخشی از نیروی انسانی خود را به زنان اختصاص داده‌اند اما در خط تولید در کلان موضوع همچنان آمار اشتغال مردان بیشتر از زنان است. شاید بتوان گفت فقط ۵ درصد اشتغال در حوزه صنعت مربوط به زنان است. او گفت: تولیدکنندگانی که بخشی از فعالیت خود را به سوی کارگاه‌های خانگی سوق داده‌اند، بیشتر به‌واسطه معرفی این خانواده از سوی نهادها و سازمان‌هایی مانند بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی و... بوده است. آنها خانواده‌هایی بدسرپرست یا بدون سرپرست مرد هستند. به‌این ترتیب، بخشی از فعالیت‌های صنعتی که قابلیت تولید در خانه را دارد، بین این خانواده‌ها تقسیم می‌شود. قدمگاهی تصریح کرد: این افراد کسانی هستند که بیش از ۵۰ درصد تحت پوشش یک نهاد یا سازمان حمایتی بوده‌اند. در واقع فعالیت این بخش از زنان از ابتدا به‌طور حرفه‌ای نبوده است. در حال حاضر، همکاری که ما با این خانواده‌ها در حکم آموزش و کار است، زیرا با کسب مهارت، خود این زنان می‌توانند کارآفرین باشند و کارگاه‌هایی مستقل با مدیریت خود راه‌اندازی کنند.

علیرضا قدمگاهی: فقط ۵ درصد اشتغال در حوزه صنعت مربوط به زنان است

نقش زنان در صنایع بزرگ

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با اشاره به نقش زنان در صنایع بزرگ به صمت گفت: در دنیای رقابتی امروز که کشورها تلاش برای رشد و توسعه را از جمله اهداف کلیدی برای کسب مزیت رقابتی، سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده‌اند، استفاده از تمام ظرفیت‌های منابع انسانی جامعه برای رسیدن به این مهم، اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است. زنان یکی از سرمایه‌های با ارزش هر کشور به‌شمار می‌روند و مشارکت جدی آنها دلیلی برای رشد و ترقی کشورهای توسعه‌یافته عنوان می‌شود. وی افزود: امروزه در کنار سرمایه‌های انسانی و فیزیکی، سرمایه دیگری به‌نام سرمایه اجتماعی یا بعد معنوی یک جامعه نیز مورد توجه قرار گرفته که به‌مثابه میراثی تاریخی است که با تشویق افراد به همکاری و مشارکت در تعاملات اجتماعی، می‌تواند به حل میزان بیشتری از معضلات موجود در اجتماع فائق آید و حرکت به سوی تعالی را امکان‌پذیر کند. در کشور ما اگرچه به‌نظر می‌رسد حضور زنان در عرصه‌های گوناگون به‌مراتب بیشتر شده و نقش زنان پررنگ‌تر از گذشته است، اما حضور آنها در پست‌های مدیریتی هنوز هم محسوس نیست، چراکه آنها به پست‌های عالی نزدیک می‌شوند اما به‌ندرت آن را به‌دست می‌آورند. موانع نامریی یا همان «تئوری سقف شیشه‌ای» بر سر راه صعود زنان به‌مراتب عالی سازمانی وجود دارد که این مسئله با مولفه‌های سرمایه اجتماعی در تضاد است.

▣ شایسته‌سالاری و پیشرفت اقتصادی

محبی‌نژاد ادامه داد: اصلاح سقف شیشه‌ای یا همان پدیده عدم‌توفیق زنان در دستیابی به سطوح عالی مدیریتی، موانع تبعیض‌آمیز در راه تلاش زنان برای دستیابی به موفقیت و مصداق بارز نابرابری است. این پدیده در جوامع مختلف وجود دارد اما در کشورهای کمتر توسعه‌یافته متاسفانه این سقف پایین‌تر و مستحکم‌تر است. تا این سقف وجود دارد، هم فرصت پیشرفت و ترقی از زنان سلب خواهد شد و هم جامعه از این ظرفیت محروم است. اما مسئله کلیدی، نظام «شایسته‌سالاری» در جامعه است، نظامی که در آن مزایا و موقعیت‌های شغلی فقط براساس «شایستگی» و «صلاحیت» و نه بر مبنای جنسیت، طبقه اجتماعی، قومیت یا ثروت به افراد تفویض می‌شود. این فعال صنعت خودرو یادآور شد: در شرایطی که اولویت در جامعه، پیشرفت‌های اقتصادی و برتری پول و موقعیت است، انتظار نمی‌رود سیاست‌گذاری‌ها به پیشرفت‌های فرهنگی و اجتماعی و ایجاد برابری بینجامد، کما اینکه در فرهنگ‌های مردسالاری مانند کشور ما که حتی در جوامع مردان آن «رابطه» جای «ضابطه» و شایستگی و صلاحیت را گرفته، زنان با موانع بسیار سختی برای رشد و پیشرفت روبه‌رو هستند. از سوی دیگر، با توجه به جمعیت بیشتر زنان نسبت به جمعیت مردان و براساس منحنی توزیع نرمال، بهره هوشی در هر جامعه شامل درصد اندکی نخبگان و افراد برتر و با استعداد آن جامعه و باقی افراد معمولی و ضعیف‌تر است، زمانی که جامعه با موانع بازدارنده باعث حذف زنان از فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی می‌شود، در نتیجه از نیمی از توانمندی نخبگان خود محروم خواهد شد. وی گفت: از بین بردن سقف شیشه‌ای- که ریشه در فرهنگی دیرینه دارد- فرآیندی آرام و تدریجی خواهد بود که تغییر آن نیاز به زمان و فرهنگ‌سازی دارد. در این راستا، معرفی بیشتر مدیران زن موفق در رسانه‌ها و توجه بیشتر به شایسته‌سالاری به‌جای مردسالاری در سازمان‌ها، می‌تواند راهکاری مهم و اثرگذار باشد. یقینا بخش زیادی از زنان کشورمان توانمندی و ظرفیت کارآفرینی در حوزه‌های صنعتی، تجاری، خدماتی، راهبردی و... را دارند که این توانمندی‌ها عمدتا در محدوده مشاغل خانگی باقی مانده و توسعه و حرکت از مشاغل خانگی به کارآفرینی به‌دلیل نبود حمایت اجتماعی و دولتی متاسفانه متوقف مانده است.

▣ زنان و کارآفرینی

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور ادامه داد: هر چند در صنعت خودرو حضور زنان فروغ چندانی نداشته اما باعث افتخار است که در صنعت قطعه که یکی از بزرگ‌ترین صنایع کشور به‌شمار می‌آید، زنان نقش کلیدی را چه به‌لحاظ کارآفرینی و چه به‌لحاظ نیروی کار متخصص ایفا می‌کنند و هرچه بیشتر به سمت بخش خصوصی پیش می‌رویم شاهد نقش‌آفرینی بیشتر زنان نسبت به بخش‌های دولتی و نیمه‌دولتی هستیم که امیدواریم شاهد افزایش روزافزون این نقش‌آفرینی در صنعت خودرو و سایر صنایع بزرگ کشورمان باشیم.

سخن پایانی

بنابر این گزارش همچنان موانع زیادی بر سر راه حضور و موفقیت زنان در بخش‌های صنعت و اقتصاد به‌لحاظ فرهنگی و اجتماعی وجود دارد. باوجود اینکه یک جامعه از زنان و مردان تشکیل‌شده، بخش زیادی از ظرفیت‌های جامعه زنان هرز می‌رود درحالی‌که آنها می‌توانند کارآفرینان موفقی در حوزه صنعت و اقتصاد باشند.

رالی قیمتی مس ادامه دارد

سهم زنان از اقتصاد

بدون صنعتی شدن اشتغال کامل نخواهیم داشت

زنان فعال در حوزه معدن در گفت‌وگو با صمت:

نگرش‌های قدیمی، پای زنان را از معادن می‌بُرد

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: زنان نیمی از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند و در جهان امروزی نمی‌توان تنها نقش آنان را در چارچوب امور منزل محصور دانست. تغییر نگرش جوامع به حضور زن در جامعه‌هایی مستقل از فرهنگ مردسالارانه، طی قرن‌ها تلاش و مبارزه بی‌وقفه و حتی پرداخت غرامت‌هایی سنگین توسط زنان رخ داد، اما وجود موانع و مخالفت‌های گاها طاقت‌فرسا بر سر فعالیت و اشتغال آنان، همچنان انکارناپذیر است؛ فعالیت مربوطه هم هرقدر به‌اصطلاح مردانه‌تر، ناهمواری مسیر بیشتر. اما هنوز کسی نتوانسته توضیح دهد که برچسب‌های جنسیتی که در تمام فرهنگ‌های ۷ قاره به مشاغل زده می‌شود براساس کدام مقیاس تعیین شده‌اند. کار در معدن که از سخت‌ترین مشاغل جهان محسوب می‌شود، جزو همان کارهای مردانه‌ای است که حضور زنان در آن باعث شگفتی شده و همواره ازسوی مردان و حتی برخی زنان، در زمینه آن موضع‌گیری شده و مخالفت‌ها و اعتراضاتی را به‌دنبال داشته است. در این پرونده صمت به بررسی سختی‌های فعالیت زنان در معادن و مشکلاتی که پیش‌روی آنهاست، پرداخته و با چند تن از کارشناسان و فعالان زن معدنی سخن گفت‌وگو کرده است.

مشکلات معدنی زنانه یا مردانه نیستند

رقیه کارگر، فعال معدنی موانع معدنکاری را نگاه جنسیتی ندانسته و در گفت‌وگو با صمت گفت: مشکلاتی که در راه فعالیت‌های معدنی وجود دارد را نمی‌توان زنانه یا مردانه دانست. این موانع گریبانگیر تمام فعالان معدنی است و معدنکاری را هم برای فعالان زن و هم مرد دشوار کرده است.

از جمله این مشکلات می‌توان به تصمیماتی که توسط نهادهای دولتی اتخاذ می‌شود، اشاره کرد. وی در ادامه تصریح کرد: بخشنامه‌ای به‌تازگی ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده که طبق آن اگر معادن فعال نباشند، مجوزهای فعالیت این معادن ابطال و از صاحبان آنها سلب می‌شود، این در حالی است که روزها و ماه‌های کرونایی را می‌گذرانیم و با گسترش این ویروس بیشتر فعالیت‌های معدنی به تعویق افتاده و حتی برخی از معادن به‌ناچار برای مدتی کوتاه تعطیل شدند. در شرایط فعلی صدور این بخشنامه باری به دوش فعالان معدنی اضافه کرد.

کارگر در ادامه «افزایش حقوق دولتی» را از دیگر مسائل مهم امروزه معادن عنوان کرد و گفت: مشکل دیگری که به آن می‌توان اشاره کرد، افزایش ۴۰۰ درصدی حقوق مالکانه پرداختی معادن به دولت است.

در سال گذشته به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و همچنین مشکلات اقتصادی جاری در کشور، معادن نیز مانند سایر بخش‌های اقتصادی درگیر نوسان و حتی رکودهای منحصر به خود بوده‌اند و راندمان بخش معدن به این میزان افزایش نیافت، به همین جهت این افزایش حقوق از نظر کارشناسان و فعالان این بخش منطقی و دارای پیامدهای مثبت به‌نظر نمی‌رسد. انتظار می‌رود امسال مسئولان دولتی طبق شعار رهبر معظم انقلاب عمل کرده و تصمیمات خود را با رویکرد مانع‌زدایی‌ها اتخاذ کنند.

تعامل زنان با معدنکاران مرد

رقیه کارگر در ادامه به همکاری محلی‌ها با معدنکاران زن اشاره کرد و آن را یکی از نقاط مثبت در شرایط موجود دانست. او در این زمینه گفت: برخی از معدنکاران مباحثی پیرو تعارضات بین معدنکاران و ساکنان مناطق معدنی و محلی عنوان می‌کنند. خوشبختانه می‌توانم بگویم فعالان زن حوزه معدن به‌خوبی با روستاییان و اهالی منطقه رابطه عاطفی برقرار کرده و ضمن دوستی، احترام متقابلی بین آنها حکمفرماست و از این نظر مشکلی وجود ندارد.

من هم این تجربه را داشته و دارم. اما درباره مقاومت برخی کارگران یا پیمانکاران و معدنکاران در برابر یک فعال معدنی زن، می‌توان گفت تا حدودی این امر صحیح است و در بعضی موارد می‌تواند منجر به بروز تعارضات شود. در این موارد سعی می‌کنیم با انتصاب مدیر مسئول مرد از بروز این اتفاقات پیشگیری کنم یا در مواردی نیز خودم وارد میدان کارهای عملی (مثل کار با لودر) می‌شوم و با این اقدام کفایت و توانایی من برای سایرین مشخص و تنش‌ها برطرف می‌شود.

سهمیه کم اشتغال زنان

شهناز نوایی، دبیر اجرایی کمیته حفاران غیرنفتی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در گفت‌وگو با صمت به مشکلات روز اشتغال زنان به‌ویژه در بخش معدن کشور اشاره کرد و گفت: از زمانی که در بخش معدن شاغل شدم، موانعی را به‌دلیل زن بودن مشاهده نکردم و تمام تلاش خود را برای انجام تمامی کارها پابه‌پای مردان به‌کار گرفتم، اما مسئله‌ای که همواره مطرح است، بحث استخدام زنان در شرکت‌های معدنی به‌ویژه شرکت‌های خصوصی است.

به‌طور معمول نه‌تنها در بخش معدن بلکه در اغلب مراکز و شرکت‌ها میزان استخدام زنان بسیار کمتر از مردان است و این خود یک محدودیت برای اشتغال زنان محسوب می‌شود.

وی در ادامه سخنان خود تصریح کرد: متاسفانه امروزه نه‌تنها در ایران بلکه در سایر کشورها این رویه وجود دارد و در تمامی بخش‌ها از زنان توانمند و تحصیلکرده دارای صلاحیت کمتر استفاده می‌شود و سهمیه حضور آنان در مشاغل مختلف به‌ویژه در بخش معدنی نسبت به آقایان بسیار کمتر است.

عقاید سنتی مانع حضور زنان

این فعال معدنی در ادامه به برخی از دلایل کم بودن اشتغال زنان در معادن پرداخت. او در این باره گفت: توان فیزیکی محدود زنان نسبت به مردان یکی از دلایل مطرح شده در بکارگیری کمتر زنان در معادن است، اما از نظر توانایی فنی و اجرایی زنان ثابت کرده‌اند چیزی از معدنکاران مرد کم ندارند و حتی در برخی مواقع جلوتر و پیشروتر از آنان بوده‌اند.

یکی دیگر از مشکلات موجود در بحث اشتغال زنان در معادن، نگرش و تفکر حاکم در جوامع است که گاهی زنان را هم‌پای مردان توانمند در نظر نمی‌گیرند، به همین جهت پیمانکاران یا صاحبان معادن از زنان در امور مدیریتی و اجرایی معدنی بهره نمی‌گیرند و در پایان مشاهده می‌شود که استخدام نیروی زن در فعالیت‌های معدنی بسیار کم است و صاحبان معادن ترجیح می‌دهند از نیروی مرد بیشتر استفاده کنند.

نوایی در ادامه یکی از عقاید سنتی حاکم را مردانه بودن مشاغل معدنی عنوان کرد. او در این باره گفت: برخی افراد معتقدند معادن دارای فضایی مردانه هستند و زنان با ماهیت این فعالیت‌ها ارتباطی ندارند.

می‌توان گفت این نگرش‌ها تنها در بخش معدن وجود ندارد و در سایر مشاغل نیز این دیدگاه‌ها دیده می‌شود.

وی افزود: با وجود آنچه بیان شد تجربه نشان می‌دهد زنان ارزش و جایگاه کار را بیشتر می‌دانند و پیگیری‌های دقیق‌تر و جدی‌تری دارند. در همین راستا به‌نظر من باید تفکرات رایج در جامعه تغییر یافته و به‌شکل مطلوب‌تر و مناسب‌تری از حضور زنان در مشاغل استقبال و بهره‌برداری شود.

سخن پایانی

وجود زنان موفق در معادن، حاکی از آن است که حتی اگر معدنکاری فعالیتی مردانه باشد، زنان نیز می‌توانند از سردمداران و مهره‌های اصلی و مهم این مشاغل محسوب شوند؛ به همین جهت کارشناسان و فعالان بخش معدن به‌ویژه زنان شاغل در این حوزه معتقدند تغییر نگرش جامعه در زمینه اشتغال زنان در تمامی مباحث اقتصادی امری ضروری در روزگار امروز است، چراکه پیشرفت و توسعه جز با همکاری و تعامل افراد متخصص به‌دست نمی‌آید.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام

شرکت معدنی و صنعتی فولاد سنگ مبارکه اصفهان (سهامی خاص) ثبت شده به شماره ۲۷ مبارکه شماره شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۶۴۶۲۴

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌گردد که راس ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۷ جهت شرکت در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** به آدرس: *اصفهان- مبارکه- کیلومتر ۲۵ جاده مبارکه بروجن- مجتمع حوض‌ماهی- شرکت معدنی و صنعتی فولادسنگ مبارکه اصفهان* حضور به‌هم رسانند.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و حسابرس و بازرس قانونی
- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
- تقسیم سود
- تعیین پاداش اعضاء هیات‌مدیره
- تعیین حق حضور اعضاء غیرموظف
- سایر موارد

هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی فولادسنگ مبارکه اصفهان (سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی

نوبت اول

شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)

«یک مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۳۰۸۰۳»

مناقصه‌گذار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: فیدر میکس بین حمل مواد فولادسازی
نوع مناقصه: عمومی یک مرحله‌ای
مدت زمان: ۱۲ ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۰ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت WWW.KSC.IR منوی مدیریت خرید و تامین کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۹ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷
نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ نوبت دوم ۱۴۰۰/۰۲/۱۸

تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ به وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام پلوکه مالی از مطالبات شرکت کننده نزد فولاد خوزستان
شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ • بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ • بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان مدیریت خرید خدمات و قراردادها
کارشناس: سیداحمد فاضلی **تلفن:** ۰۹۸-۶۱-۳۲۱۳-۶۴۶۴+
ایمیل: AH.FAZELI@KSC.IR

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

آگهی استعلام عمومی شماره ۴۰۰/۰۳/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد «اعمال کنترل‌های دوره‌ای به منظور نگهداری و حفظ کارآیی سیستم حفاظت کاتدی مجتمع و شهر» را از طریق برگزاری استعلام عمومی به شرکت پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند . مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای پروژه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۰ برای متقاضیان بلامانع می‌باشد ، لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می باشد

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی استعلام عمومی تجدید شده شماره ۱۴۰۰/۰۱/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد «اندازه‌گیری عوامل زیست‌محیطی در پساب، فاضلاب، آب و خاک زیست‌محیطی تا پایان سال جاری (الزام طرح خود اظهاری در پایش سازمان حفاظت محیط زیست) را از طریق برگزاری استعلام عمومی به آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند.مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

«آگهی فراخوان شناسایی پیمانکار EPC پروژه‌های انبار و ورک شاپ کارخانه فولاد آلیاژی بردسیر مجتمع جهان فولاد سیرجان»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به طراحی، تامین، نصب و اجرای (EPC) انبار و ورک شاپ کارخانه فولاد آلیاژی بردسیر خود اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌های واجد صلاحیت که دارای حداقل ۲ کار مشابه بصورت EPC (کلید در دست) و سابقه کار مشترک با مجتمع جهان فولاد سیرجان و منطقه گل گهر در زمینه موضوع آگهی مناقصه می باشند دعوت به عمل می آورد تا ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز از تاریخ چاپ این آگهی، اعلام آمادگی خود را به همراه اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل Mozhganbaghery@yahoo.com ارسال نمایند. کار فرما بر اساس جدول امتیازبندی ذیل و بر مبنای مدارک دریافتی، شرکت‌ها را ارزیابی خواهد نمود.

ردیف	دارای دو کار مشابه با جهان فولاد طی ۲ سال گذشته	رزومه شرکت & سابقه کار (حداقل ۲ پروژه مرتبط)	توان نیروی انسانی و ماشین آلات و مالی	گواهی صلاحیت ایمنی/ پیمانکاری	حسن انجام کار (رضایت کارفرمایان قبلی)
٪۱۷	٪۱۸	٪۳۵	٪۲۰	٪۵	٪۵

● اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه (اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات در خصوص اعضای هیات مدیره/مدیر عامل و صاحبان امضای مجاز و...)
۳- رزومه سوابق اجرا و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه. (قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۵ تاکنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد)
۴- مدارک و مستندات توان مالی و لیست ماشین آلات و تجهیزات در اختیار یا اسناد و مدارک مثبته
۵- گواهی اعلام ضایعات کارفرمایان قبلی در خصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه
۶- ارائه گواهی نامه صلاحیت ایمنی و گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری

● شرایط:
۱- محل اجرای کار خانه فولاد آلیاژی جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان بردسیر، جاده نگار، جنب کارخانه فولاد پارسیان
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۰۲۱۲۰۷۹۲ (سرکار خانم باقری) تماس حاصل نمایید (پاسخگویی در ساعات اداری) شماره تلفن شرکت کانی مس: ۸۴۳۳۵۰۰۰
۵- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.

واحد بازرگانی شرکت کانی مس (مدیریت طرح پروژه های مجتمع جهان فولاد سیرجان)

یادداشت

گم شدن فولاد یا آمارسازی

امیرحسین کاوه
فعال صنعت فولاد

چند روزی است که به دنبال مطرح شدن ادعایی از سوی یکی از اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران مبنی بر گم شدن ۳ میلیون تن فولاد، گمانه‌زنی‌های مختلفی را پیرامون آن شاهد هستیم. این بحث از آنجا شروع شد که یک عضو انجمن فولاد طی گفت‌وگویی عنوان کرد که مجموع تولید فولاد کشور در سال ۱۳۹۹ بیش از ۳۰ میلیون تن بوده که از این میزان، ۱۵ میلیون تن مورد مصرف داخلی قرار گرفته و ۱۲ میلیون تن نیز صادرات شده است. بدین ترتیب با سطحی‌نگری و بدون توجه به میزان تولید واقعی، میزان ضایعات تولیدی، دپو انبارها و بدون توجه به آمار دقیق صادرات و ده‌ها عامل دیگر ناگهان به اشتباه نتیجه گرفتند که ۳ میلیون تن فولاد گم شده است. به احتمال فراوان این اختلاف از اشتباهی بزرگ در بحث آماری نشأت می‌گیرد زیرا اصولا ۳ میلیون تن فولاد قابلیت گم شدن یا قاچاق را ندارد. برای جابه‌جایی ۳ میلیون تن فولاد به ۱۵۰ هزار تریلی نیاز است که گم یا ناپدید شدن این رقم فولاد، بسیار ناممکن و نشدنی است. همان‌گونه که مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت طی مصاحبه‌ای اظهار کرد براساس آمار موجود صحبت‌های این عضو انجمن فولاد مبنی بر گم شدن، مردود است و حتی دبیر انجمن فولاد و دیگر اعضای این انجمن نیز این ادعا را رد کردند و به تازگی نیز شنیده شده که حتی گوینده این خبر هم اظهار داشتند از صحبت‌های ایشان اشتباه برداشت شده و موضوع را تکذیب کرده است. در پایان باید خاطرنشان کرد نبود متولی مشخص در تهیه آمار دقیق در حوزه فولاد و تقسیم نشدن سیاست‌گذاری‌ها و اجرای برنامه‌های مرتبط میان وزارت صنعت، معدن و تجارت، ایمیدرو و سایر بخش‌های مرتبط و ناهماهنگی‌های موجود در بخش ثبت اطلاعات آماری دقیق و مشخص، موجب بروز ارائه آمار نادرست و برداشت‌های اشتباه حتی از سوی دست‌اندرکاران این حوزه شده که درنهایت در فضای کنونی کشور، مبدل به دستاویزهای رسانه‌ای بین‌المللی نیز می‌شود. این دست حاشیه‌سازی‌ها پیامدهای خاص خود را خواهد داشت و تلاش صنعتگران در زنجیره فولا را بی‌ارج می‌کند.

آینده درخشان فلز سرخ با سیگنال‌های تقاضا

رالی قیمتی مس ادامه دارد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بهای مس در بازارهای جهانی طی هفته گذشته پس از ۱۰ سال از کانال ۱۰ هزار دلاری عبور کرد و به رکورد تاریخی قیمت خود نزدیک شد؛ هرچند داد و ستد این فلز سرخ در این کانال قیمتی چندان دوامی نداشت و این فلز دوباره به کانال ۹۹۰۰ دلاری بازگشت. اگرچه مس نتوانست در ماه آوریل قیمت ۱۰ هزار دلاری را برای خود تثبیت کند اما اغلب تحلیلگران آینده روشنی را برای این فلز ارزیابی می‌کنند و معتقدند رشد تقاضا در عین تضعیف عرضه برای این فلز می‌تواند رکوردهای تاریخی جدیدی را برای این فلز به ثبت برساند.

براساس گزارشی از صمت رکوردشکنی بهای مس در بازارهای جهانی طی هفته گذشته منتهی به جمعه ۳۰ آوریل ادامه یافت به گونه‌ای که این فلز سرخ با رشد ماهانه ۱۳.۲ درصدی به قیمت ۹۹۴۹ دلار به ازای هر تن در روز پایانی آوریل رسید. البته مس در روز ۲۹ آوریل تجربه معامله با نرخ بالاتر یعنی ۹ هزار و ۹۹۰ دلار به ازای هر تن را نیز داشت و حتی در ساعاتی معامله‌گران این فلز را با قیمت‌هایی بالاتر از ۱۰ هزار دلار نیز معامله کردند اما این سطح جدید قیمتی دوام چندانی نداشت و به‌سرعت بهای این فلز به کانال ۹ هزار دلاری بازگشت.

> در حال حاضر اغلب تحلیلگران آینده‌ای درخشان را برای مس برآورد می‌کنند اما اتفاق نظری بر سر میزان موفقیت این فلز تا ماه‌های آینده وجود ندارد

مس، فلز آینده

درحالی که مس در این بازه زمانی در روند صعودی قیمت حرکت می‌کرد، بهای سایر فلزات پایه نیز در مسیر رشد قرار داشت و حتی شاهد اوج‌گیری قیمتی آلومینیوم و سنگ‌آهن در بازارهای جهانی بودیم. با وجود این، مس با اقبال بیشتری نسبت به سایر گروه‌ها کالایی برخوردار بود. روند بازارها بیانگر آن است که این فلز سرخ تبدیل به گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری شده است. علاقه‌مندی سرمایه‌گذاران نسبت به مس به وضوح در معاملات آتی این فلز در بورس شانگهای نمایان است. بلومبرگ در گزارشی که در روزهای پایانی هفته قبل منتشر کرد به بررسی نظر تحلیلگران نسبت به آینده قیمتی این فلز سرخ پرداخت. بنا بر این بررسی، درحال حاضر اغلب تحلیلگران آینده‌ای درخشان را برای مس برآورد می‌کنند اما اتفاق نظری بر سر میزان موفقیت این فلز تا ماه‌های آینده وجود ندارد.

رابرت ادواردز، تحلیلگر گروه CRU یکی از افرادی است که رشد بهای مس نسبت به رقم‌های فعلی را محتمل می‌داند و معتقد است که این رشد قیمتی مزیتی برای معدنکاران این حوزه به شمار می‌رود که می‌توان از آن برای افزایش فعالیت اکتشافی و معدنکاری بهره برد. رابرت ادواردز افزایش تقاضا را فاکتور تقویت‌کننده قیمت مس در بازارهای جهانی می‌داند. این رشد تقاضا از سویی به دلیل کنترل نسبی ویروس کرونا در بخش قابل توجهی از کشورهای دنیا و رشد اقتصادی در پساکرونا به وجود می‌آید و از سوی دیگر فشار جهانی برای حرکت به سمت آلایندگی کمتر باعث تقویت تقاضا برای آن می‌شود.

همچنین Wenyu Yao استراتژیست ING بانک معتقد است که رالی قیمتی مس همچنان ادامه دارد. وی بهبود چشم‌انداز اقتصادی ایالات متحده آمریکا، اثربخشی محرک‌های اقتصادی در این کشور درحالی که واکسیناسیون با سرعت بالایی در این کشور پیش می‌رود را محرک رشد قیمتی این فلز در بازارهای جهانی می‌داند.

رشد تقاضا برای این فلز سرخ از سوی چین پارامتر دیگری است که به تقویت بهای آن در بازارهای جهانی می‌انجامد. از سویی، برنامه‌های دولت این کشور برای رشد اقتصادی به افزایش مصرف فلزات پایه از جمله مس می‌انجامد و از طرف دیگر نیز برنامه‌ریزی چین برای حرکت به سمت آلایندگی کمتر و رفتن به سمت بهره‌گیری از انرژی‌های پاک از تقاضا در این بازار حمایت می‌کند. بلومبرگ در بخشی از گزارش خود به رشد قابل‌ملاحظه قیمتی اغلب کامودیتی‌ها از جمله فلزات، نفت و کالاهای کشاورزی اشاره کرده و این رشد یکباره قیمتی را سیگنالی از بروز ابرچرخه کالایی دانسته است. هرچند که هنوز برای اظهارنظر دقیق نسبت به ایجاد ابرچرخه کالایی زود است اما در صورت وقوع این پدیده حفظ این سطوح جدید قیمتی برای سال‌های آینده نیز به قوت وجود دارد.

تضعیف عرضه از سوی بزرگ‌ترین تولیدکننده

درحالی که بخشی از افزایش بهای مس طی روزهای گذشته از محل رشد تقاضا نشأت می‌گیرد، بخش دیگری نیز از تضعیف عرضه تقویت می‌شود. در هفته‌های اخیر اخلالی در بخش عرضه مس در بازارهای دنیا رقم خورد؛ نگرانی‌هایی نسبت به عرضه مس از سوی شیلی به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده مس معدنی در دنیا به وجود آمد که به‌سرعت نیز بر بازارهای دنیا اثرگذار شد. این کشور در هفته‌های گذشته با اوج‌گیری دوباره ویروس کووید ۱۹ روبه‌رو شده که به اعمال محدودیت‌های سختگیرانه قرنطینه‌ای در این کشور انجامیده است. این محدودیت‌ها در مرزهای این کشور با جدیت دنبال می‌شود و عاملی در جهت کند شدن صادرات مس از سوی این کشور به سایر بازارهای دنیا است. در این شرایط این کشور با اعتصاب سراسری کارگران بنادر نیز روبه‌رو شده است.

در هفته گذشته رئیس جمهوری شیلی از لایحه‌ای خبر داد که تغییری در قوانین برداشت وجوه از صندوق‌های بازنشستگی این کشور می‌داد. انتشار این خبر مخالفت انجمن‌های کارگری در این کشور را در پی داشت و اتحادیه بنادر شیلی با بیش از ۸ هزار عضو در ۲۵ ترمینال بندری اعتصاب سراسری کردند. درنتیجه، فعالیت در ۲۵ ترمینال این کشور متوقف شد و این موضوع به توقف صادرات مس از این کشور انجامید. در شرایطی که بازارهای جهانی با افزایش تقاضا روبه‌رو هستند، چنین افت عرضه‌ای می‌تواند سیگنال مثبت قوی برای بازارها باشد. افزایش بهای مس طی یک هفته اخیر باعث شد تا ارزش سهام شرکت‌های معدنی تولیدکننده این فلز سرخ نیز در دنیا از جمله کلینگور و Freeport-McMoRan افزایش داشته باشد. البته در این هفته ارزش سهام شرکت‌های واله، ریوتینتو و بی‌اچ‌پی نیز افزایش داشت که این رشد بهای ارزش سهام از افزایش بهای سنگ‌آهن سیگنال می‌گرفت.

نمودار: صمت

آغاز دوران خوش

تحلیلگران دهه جدید میلادی را زمان اوج‌گیری فلز مس برآورد کرده‌اند. پیش‌بینی می‌شود که میزان تقاضا برای این فلز سرخ در سال جاری به ۱.۲۲ میلیون تن برسد و تا سال ۲۰۲۵ میزان تقاضا به ۲.۵۶ میلیون تن افزایش پیدا کند؛ همچنین روند رو به رشد تقاضا برای مس در این دهه ادامه یابد به گونه‌ای که میزان تقاضا برای آن تا سال ۲۰۳۰ به ۵.۳۹ میلیون تن برسد. حرکت دنیا به سمت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در دهه جاری میلادی به رشد قابل‌ملاحظه برای مس خواهد انجامید؛ گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد که این رشد تقاضا می‌تواند بهای این فلز سرخ را به ۱۵ هزار دلار به ازای هر تن تا سال ۲۰۲۵ برساند. عدم امکان رشد عرضه همپا با رشد تقاضا فاکتوری است که می‌تواند از رشد بهای جهانی این فلز در این بازه زمانی حمایت کند.

سخن پایانی

در این میان، برخی تحلیلگران نسبت به این روند افزایشی به وجود آمده هشدار داده و معتقدند با توجه به احتمال همه‌گیری دوباره کووید ۱۹ در دنیا از میزان تقاضای جهانی این فلز کاسته شده و این موضوع به ریزش قیمت‌ها در بازار منجر شود. با این وجود اغلب تحلیلگران آینده این فلز سرخ را با توجه حرکت دنیا به سمت انرژی‌های پاک امری گریزناپذیر می‌دانند.

فولاد مبارکه
مجتمع فولاد مبارکه

آگهی فراخوان
شرکت فولاد مبارکه اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارسال مدارک	مدیریت مرتبط
۱	مناقصه عمومی	۴۸۵۲۸۳۵۹	خرید دوربین فیلمبرداری IKEGAMI به همراه متعلقات	۱۴۰۰/۰۲/۲۱	خرید مواد مصرفی
۲	مناقصه عمومی	۴۸۵۲۸۲۹۹	نگهداری و تعمیرات سازه ها و ساختمان های صنعتی در کلیه نواحی شرکت فولاد مبارکه	۱۴۰۰/۰۲/۲۶	قراردادهای خرید
۳	مناقصه عمومی	۴۸۵۲۹۹۸۳	خریداری دوازده هزار تن کود دامی	۱۴۰۰/۰۲/۲۱	خرید مواد مصرفی
۴	مناقصه عمومی	۴۸۵۱۸۸۳۴	طراحی، خرید، نصب و ساخت غبارگیرهای جدید نوارکربن دیسشارژ فولادسازی	۱۴۰۰/۰۲/۲۸	قراردادهای خرید

مناقصات و مزایدات: جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir لینک مناقصات و مزایدات بخش خرید و تامین‌کنندگان مراجعه و طبق راهنمای موجود، نسبت به انتخاب مناقصه مورد نظر از طریق سیستم ارتباط با تأمین‌کنندگان (SRM) اقدام نمائید.
سایر فراخوان‌ها: جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir بخش اطلاعیه‌ها، فراخوان مربوطه مراجعه بفرمایید.
کد آگهی: ۰۶-۱۴۰۰
روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان

شهرداری بندر بوشهر
شماره ثبت: ۱۱۳۱۲۸۳

شهرداری بندر بوشهر
اطلاعیه

نظر به اینکه شهرداری بندر بوشهر قصد دارد طبق نقشه و کروکی و طرح‌های مصوب مورد عمل نسبت به اجرا و انجام عملیات تملکی خیابان حدفاصل سرتل به خیابان تنگک اقدام نماید.
لذا از تاریخ درج آگهی در روزنامه به مدت یک ماه از کلیه مالکین و صاحبان حقوق با در دست داشتن اسناد و مدارک مثبته خود جهت انجام اقدامات قانونی طبق قوانین و مقررات جاری دعوت می‌شود که به اداره املاک و مستغلات واقع در طبقه همکف شهرداری بندر بوشهر مراجعه نمایند.

اداره املاک و مستغلات شهرداری بندر بوشهر

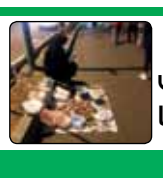
آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها
را در پایگاه خبری
«گسترش نیوز» دنبال کنید
با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
WWW.Gostaresh.news
www.smtnews.ir

شرکت صنایع مس گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۰/۴/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد عملیات «باردهی از بار برگشتی کارخانه مگنتیت به فیدرهای شرقی کارخانه خط چهار تولید کنسانتره، باردهی به سنگ شکن کارخانه خط چهار از دپوی بار معدن و انتقال کنسانتره تولیدی کارخانه خط چهار» خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۱ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰
۲۲ رمضان ۱۴۴۲
۵ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۸۲
پیاپی ۳۱۰۰
www.Tejaratdaily.com

زنان و چالش‌های اشتغال در دوران کرونا

خداحافظی با سایت‌های کوچک نمایشگاهی

وضعیت اشتغال زنان در خاورمیانه

خطر کمبود ذخایر دارو در کشور

رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران گفت: اصرار بر تداوم برخی سیاست‌های غلط، می‌تواند به ذخایر دارویی کشور آسیب وارد کند. محمود نجفی عرب اظهار کرد: متاسفانه با وجود آنکه بخش خصوصی در طول سال‌های گذشته بارها اعلام کرده باید روند تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای دارو متوقف شود اما در عمل نه‌تنها شاهد اجرای این درخواست نبودیم که حتی در سال ۱۴۰۰ نیز این سیاست اجرایی خواهد شد. وی توضیح داد: اگر بنا بود به نظر و هشدارهای ما گوش بدهند، به طور قطع روند تخصیص این ارز متوقف می‌شد و با شیوه‌های دیگری حمایت از اقشار کم‌درآمد و بیماران ادامه می‌یافت که بخش خصوصی در این زمینه نیز پیشنهادهای قابل دفاعی ارائه کرده بود. بنا بر گزارش ایسنا، رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران با اشاره به مشکلاتی که در روند تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی از سال گذشته وجود داشته، اظهار کرد: ما در کنار آنکه به فلسفه اصلی این ارز انتقاد داریم، در عمل می‌بینیم برای واردات بسیاری از داروها یا مواد اولیه، تخصیص ارز به‌کندی صورت می‌گیرد و این موضوع برای فعالان صنعت دارو مشکل‌آفرین می‌شود. نجفی عرب ادامه داد: یکی از اصلی‌ترین کالاهای وارداتی ما در این حوزه، مواد اولیه برای تولید دارو در داخل کشور است. با کند شدن تخصیص ارز، وارد شدن این مواد نیز با محدودیت مواجه شده و همین موضوع خطر کاهش ذخایر مواد اولیه، محدود شدن تولید و درنهایت کاهش توزیع دارو را افزایش می‌دهد.

بحث‌هایی پیرامون زنان و بازار کار در ایران

آیا اشتغال جنسیت‌بردار است؟

اشتغال زنان و موانع پیش‌روی این جمعیت عظیم از جامعه همواره موضوع بحث‌های اجتماعی و دیدگاهی بوده است. طرفداران حقوق زنان معتقدند زنان به دلیل تبعیض‌های قانونی و عملکردی، نتوانسته‌اند جایگاه خود را در حوزه کسب‌وکار به دست بیاورند و در بسیاری از موارد به آنها به‌عنوان گزینه جانشین در احراز مشاغل مختلف نگاه می‌شود. اما آیا واقعیت بازار کار و اشتغال کشور به این شکل است؟ و نگاه سنتی و مردسالار در کسب‌وکار کشور مانع از اشتغال زنان و پیشرفت آنها در حوزه‌های مختلف کاری می‌شود؟ در این شماره موضوع اشتغال زنان را از دیدگاه کارشناسان و فعالان حوزه کسب‌وکار بررسی کرده‌ایم تا شاید با این رویکرد مشکلات اشتغال زنان را واشکافی کنیم. با ما همراه باشید:

عکس: تجارت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

اشتغال جنسیت نمی‌شناسد

ماهرخ فلاحی، کارآفرین برتر و رئیس هیات‌مدیره انجمن زنان مدیر کارآفرین درباره مسائل و مشکلات اشتغال زنان در کشور در گفت‌وگو با تجارت عنوان کرد: بسیاری بر این باورند که موانع در مسیر اشتغال زنان در کشور ما بسیار زیاد است و قوانین از آنها حمایت نمی‌کند درحالی‌که این باور به هیچ وجه درست نیست و متن قانون در حوزه کار برای زنان و مردان کاملا یکسان است و همان‌طور که مردان می‌توانند با اتکا به این قوانین وارد بازار کار شوند، این امکان برای زنان نیز وجود دارد.

فلاحی در این باره افزود: البته در مواردی نگاه‌های سلیقه‌ای و تبعیض‌آمیز در این باره وجود دارد که شاید در آغاز مسیر برای زنان مشکل‌آفرین شود اما با عبور از این مرحله زنان نیز می‌توانند به‌عنوان یک نیروی کار تاثیرگذار در جامعه نقش‌آفرینی کنند.

وی در این باره خاطرنشان کرد: اما به نظر من بیش از هر موضوع دیگر درباره اشتغال زنان، خودباوری پایین خود زنان است که مشکل‌آفرین است زیرا در اغلب موارد با زنانی مواجه هستیم که صلاحیت لازم برای حضور در عرصه‌های مختلف کاری را دارند اما خودباوری لازم را ندارند و با برخورد با نخستین موانع جا می‌زنند. این کارآفرین برتر کشور در ادامه با اشاره به نگاه‌های سلیقه‌ای تاکید کرد: این نگاه اگرچه در ابتدای راه برای بسیاری از زنان وجود دارد اما وقتی موضوع کیفیت کار مطرح باشد، زنان می‌توانند با عملکرد مطلوب خود از این نگاه‌های تبعیض‌آمیز و امتیازهایی که به مردان تعلق می‌گیرد، عبور کنند. وی درباره مشکلات اشتغال یک سال اخیر برای زنان نیز بیان کرد: نباید موضوع بیکاری در سالی که اقتصاد و کسب‌وکار کشور در تمام مدت با همه‌گیری ویروس کرونا درگیر بود را به شکل جنسیتی بررسی کنیم. در این سال بیکار شدن برای تمام جامعه اعم از زن و مرد پیش آمد و بسیاری از خانواده‌ها را دچار مشکلات جدی اقتصادی کرد؛ بنابراین این موضوع فقط جامعه زنان را هدف قرار نداده است.

فلاحی در پایان با اشاره به قابلیت‌ها و توانایی‌های بالای زنان ایرانی در برعهده گرفتن شغل‌های گوناگون گفت: درحال‌حاضر جامعه به حدی از آگاهی رسیده که مهارت و تخصص را بیش از جنسیت مورد تاکید قرار می‌دهد و زنان ایرانی اگر مهارت و تخصص را با خودباوری همراه کنند می‌توانند به بهترین شکل در این موضوع عمل کنند.

توانمندی، نگاه سلیقه‌ای را پشت سر می‌گذارد

فرزانه خانلرخانی، کارآفرین حوزه صنایع‌دستی در این باره در گفت‌وگو با تجارت اظهار کرد: اشتغال در شرایط امروز به خودی خود با موانع و مشکلات فراوان همراه است و وقتی موضوعی مثل شیوع ویروس کرونا نیز در مسیر آن قرار می‌گیرد، سختی‌های آن را دوچندان می‌کند و حال درنظر بگیرید که تمام این موانع و مشکلات زمانی مطرح شود که موضوع بحث اشتغال زنان است. خانلرخانی درباره قوانین موجود حوزه اشتغال عنوان کرد: در این بخش باید گفت اگرچه قوانین و مقررات بین مردان و زنان یکسان است اما برخی رویکردهای سلیقه‌ای در این حوزه‌ها حتی با همین قوانین یکسان، حضور زنان را با موانعی جدی مواجه می‌کند. وی درباره زنان حاضر در عرصه‌های مختلف کار و به‌ویژه کسب‌وکارهای مستقل خاطرنشان کرد: البته زنانی که از قابلیت‌های کارآفرینی خود در بخش‌های مختلف آگاهی دارند و اعتماد به نفس ارائه کردن توانایی‌های خود را نیز پیدا کرده‌اند، می‌توانند در مدت کوتاهی باورهای غلط، جنسیتی و تبعیض‌آمیز را درباره اشتغال عوض کنند و در همین فضا، نه به‌عنوان یک زن تلاشگر که به‌عنوان یک فعال اقتصادی، فارغ از جنسیت جایگاه خود را در بازار کسب‌وکار به دست آورند.

این کارآفرین حوزه صنایع‌دستی در عین حال درباره اشتغال زنان در حوزه صنایع‌دستی و مشکلات آن، تاکید کرد: باید به این نکته نیز توجه داشت که بازار امروز کشور ما به دلیل مشکلات اقتصادی، همه‌گیری ویروس کرونا و کاهش توان خرید مردم و به علاوه محدود شدن صنعت گردشگری گنجایش پذیرش بسیاری از ایده‌ها و مشاغل را ندارد و این ارتباطی به جنسیت فعالان این حوزه‌ها ندارد. بنابراین در اولویت قرار گرفتن معیشت، برخی از شاخه‌های کسب‌وکار را با کاهش مخاطب مواجه می‌کند که تولید محصولات هنری نیز در این دسته قرار می‌گیرند.

خانلرخانی در پایان گفت: در هر حال و با همه مشکلات باید پذیرفت که بازار کسب‌وکار، تولید و تجارت بیش از آنکه جنسیت افراد را مورد توجه قرار دهد، سود و زیان اقتصادی را مدنظر قرار می‌دهد و اگر زنان جامعه ما نیز با آگاهی وارد این بازار شوند و خود را تا حد قابل‌قبولی از رشد برسانند، می‌توانند در این عرصه به جایگاه مورد نظر خود برسند.

وقتی موضوع کیفیت کار مطرح باشد، زنان می‌توانند با عملکرد مطلوب خود از نگاه‌های تبعیض‌آمیز و امتیازهایی که به مردان تعلق می‌گیرد، عبور کنند

زنان بخشی از اقتصاد هستند

امیر فرشچی، متخصص اقتصاد و مدیریت دارو درباره نقش زنان در بازار اشتغال امروز کشور در گفت‌وگو با تجارت بیان کرد: اگر از نزاع‌های اجتماعی بر سر برتری جستن‌های جنسیتی بگذریم و عقل را حاکم کنیم به‌خوبی درمی‌یابیم زن در جامعه جایگاه ویژه‌ای دارد و باید این جایگاه به‌درستی شناخته و درک شود. وی درباره ماهیت زنان در جامعه نیز عنوان کرد: نمی‌توان جامعه و ابعاد آن را به زن وابسته دانست و درباره نقش زن در اقتصاد جامعه سخن نگفت و گزاف نیست اگر بگوییم میان پیشرفت جامعه و جایگاه بایسته اجتماعی زنان آن جامعه رابطه مستقیمی وجود دارد. فرشچی در این باره افزود: جوامع با بهره‌مندی از توانایی ذهنی و جسمی زنان توانسته‌اند از بحران‌هایی مثل جنگ، بلایای طبیعی، تحریم‌ها و ناعدالتی‌ها عبور کنند و امروز از میوه‌های این تفکر چیده‌اند که جوامع توسعه‌یافته ثبات بیشتری دارند. این فعال حوزه دارو در ادامه گفت: خوشبختانه در سال‌های اخیر نگاه به این مهم در کشور ما نیز تغییر یافته است و زن را از جایگاه صرفا مادری یا همسری فراتر می‌بینند. زنان با شهامت و شجاعت بیشتری در امور اجرایی اقتصاد جامعه فعالیت دارند و درواقع به‌عنوان مکمل در کنار مردان این سرزمین در حال جهاد اقتصادی هستند. وی در این زمینه خاطرنشان کرد: ذکر این نکته هم حائز اهمیت است که مهارت‌های ایجاد تعادل بین زندگی و کار هم در زنان امروزی کشورمان رشد چشمگیری یافته و این موضوع را که فعالیت‌های اجتماعی زن به بهای کاهش کیفیت زندگی شخصی او است را کمرنگ‌تر کرده است. به همین دلیل شاهد حضور زنانی لایق، باسواد، تلاشگر و متخصص در جای‌جای اقتصاد این کشور هستیم که با وجود تمام بی‌مهری‌ها و کم‌لطفی‌ها به توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورمان کمک‌های شایانی کرده‌اند. فرشچی در پایان گفت: آنهایی که در صحنه‌های بحرانی اقتصادی و اجتماعی از حضور و همیت زنان بهره برده‌اند به‌خوبی می‌دانند اگر جایگاه‌های بزرگ‌تر و حساس‌تر اجرایی سیاسی و اقتصادی کشورمان به دست زنان اداره می‌شد امروز شاهد رشد بیشتر، فساد کمتر و بالندگی بیشتر کشورمان بودیم.

یک‌چهارم پست‌های مدیریتی کشور در اختیار بانوان است

در همین حال به گفته معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده، اکنون ۲۶ درصد پست‌های مدیریتی کشور در اختیار بانوان است که این رقم در اوایل دولت دوازدهم حدود ۱۲ درصد بود.

معصومه ابتکار در گفت‌وگو با مهر ضمن بیان این مطلب گفت: در رتبه‌های عالی و میانی مدیریت، حدود ۸ هزار زن فعال هستند.

وی افزود: طرح تاب‌آوری بانوان با هدف رفع مشکلات این قشر در هر منطقه طراحی و اجرا شده است. بنابراین باید مشکلات بانوان به تفکیک مناطق احصا شود و با ارائه راه‌حل مشکلات را رفع کنیم.

ابتکار همچنین از تخصیص ۷۰ درصدی اعتبارات اداره کل بانوان استان‌ها خبر داد و گفت: باید تلاش کنیم تا در بودجه سال ۱۴۰۰ سهم بیشتری به بانوان تخصیص داده شود. به گفته معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده با جذب بیشتر اعتبارات می‌توانیم طرح‌هایی مانند تحکیم بنیان خانواده، ایجاد اشتغال برای زنان و افزایش مهارت‌آموزی بانوان را به شکل بهتری پیاده کنیم.

وی در پایان گفت: برای رفع مشکلات زنان در حوزه اشتغال باید در حوزه شهری با ایجاد تعاونی زنان و در حوزه روستایی با ایجاد صندوق خرد زنان این قشر را وارد چرخه فعالیت کنیم.

زنان سرپرست خانوار، در اولویت مجلس

فاطمه قاسم‌پور، رئیس فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی گفت: حمایت از زنان سرپرست خانوار در اولویت برنامه‌های مجلس یازدهم قرار دارد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با مهر افزود: حمایت‌های اجتماعی از مشکلات دیگر است که رویکرد غالب مجلس به این سمت رفته و معیشت و رفاه از مسائل جدی مورد پیگیری است و از سویی دیگر حمایت اجتماعی از زنان سرپرست خانواده در اولویت قرار دارد.

قاسم‌پور با اشاره به شعار سال ۱۴۰۰ و حمایت جدی از تولید و کسب‌وکارهای خرد، تصریح کرد: در بودجه برای حمایت از زنان سرپرست خانوار مواردی درنظر گرفته شده است.

وی توانمندسازی زنان را براساس یک الگوی جدی دانست و افزود: نهادها در این راستا حمایت خود را تنها به وام اشتغالزایی و سرمایه اولیه اختصاص می‌دهند در صورتی که برای استمرار از حمایت زنان سرپرست خانوار و مشاغل خانگی باید الگوی مشخصی برای آن درنظر گرفت.

رئیس فراکسیون زنان بیان کرد: حمایت‌های حقوقی و قانونی همیشه دغدغه زنان بوده و تامین لایحه امنیت زنان از دولت به مجلس آمده که در مجلس براساس گفتمان انقلاب معتقدند مسئله امنیت زنان باید به طور جدی پیگیری تا به قانون تبدیل شود.

سخن پایانی

با توجه به آنچه گفته شد شاید بتوان این‌گونه نتیجه گرفت که نگاه مردسالارانه و تبعیض در بازار کار بیش از آنکه از درون این ساختار مطرح شود، از ناحیه افراد بیرون از این دایره طرح می‌شود؛ یعنی در طول تهیه گزارش، افراد شاغل و کارآفرین - چه آنهایی که نامشان در این گزارش آمده و چه آنهایی که به نام آنها اشاره نشده - کمتر به وجود تبعیضات قانونی و جنسیتی در بازار کار اعتقاد دارند و معتقدند اشتغال یک موضوع فراجنسیتی است که قواعد آن بر عملکرد و کیفیت استوار است.

در مقابل، بیشتر دیدگاه‌ها با محوریت تبعیض در قوانین و نگاه‌ها مربوط به افرادی است که در این حوزه فعالیت ندارند. در هر حال با توجه به تمام این موارد به نظر می‌رسد ورود زنان به بازار کار در ابتدا با موانعی که شاید ریشه در سنت‌های ایرانی داشته باشد روبه‌رو می‌شود اما در ادامه این کیفیت کار است که تعیین‌کننده حضور یا عدم حضور افراد با هر جنسیتی در مشاغل مختلف است.

یادداشت

اشتغال زنان زیر منگنه سنت و کرونا

شهریار خادمی
روزنامه‌نگار

حق زنان در اشتغال کجاست؟ حتما با خواندن این پرسش تجربه‌های بسیاری از خود و اطرافیان‌تان در ذهن شما تداعی می‌شود و شیوه‌های زندگی متفاوتی را که زنان مختلف برای مدیریت اقتصادی زندگی خود استفاده می‌کنند، به یاد می‌آورید. در جوامع سنتی قریب به اتفاق جامعه تصور می‌کنند که در هر مقطعی از زندگی یک زن، مردی وجود دارد که مسئول تامین مالی او است. اما باید به این موضوع پی برد که نیمی از کل جمعیت جهان را زنان تشکیل می‌دهند و دو سوم ساعات کار انجام‌شده به آنها تعلق می‌گیرد. پس نمی‌توان نقش زنان را در توسعه اقتصادی نادیده گرفت. توسعه اقتصادی به طور مستقیم به توسعه اجتماعی بستگی دارد و توسعه اجتماعی در تحول همه جوامع انسانی عاملی بنیادی به شمار می‌رود. این نوشتار در صدد است ضمن انجام یک تحلیل اقتصادی مختصر در زمینه توسعه، به چگونگی رابطه میان موقعیت زنان با توسعه‌یافتگی و تاثیرگذاری مشارکت آنها به‌عنوان نیمی از نیروی فعال جامعه در فعالیت‌های اقتصادی، برای تحقق توسعه و عدالت اجتماعی بپردازد. یکی از مهم‌ترین معیارها برای سنجش درجه توسعه‌یافتگی یک کشور، میزان اهمیت و اعتباری است که زنان در آن کشور دارا هستند. اکنون نگاه جهان بیشتر به سوی زنان معطوف شده است زیرا امروز برای تحقق توسعه اجتماعی، تسریع فرآیند توسعه اقتصادی و محقق شدن عدالت اجتماعی، چنانچه به زن به‌عنوان نیروی فعال و سازنده نگریسته شود، قطعا تاثیر بسیاری در روند توسعه و افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی آن جامعه خواهد داشت. حق اشتغال و کسب استقلال اقتصادی، مطالبه‌ای است که می‌تواند به زنان قدرت انتخاب و تصمیم‌گیری بدهد و آنها را از قید وابستگی برهاند. برای همین است که مطالبه حق اشتغال برابر، ظرفیت رهایی‌بخشی‌اش بیش از هر مطالبه جنجالی و رسانه‌ای دیگری است. در ایران درحال‌حاضر حق اشتغال زنان نادیده گرفته شده که بحران بیکاری زنان، خانه‌نشینی و وابستگی هرچه بیشتر آنها به مردان (پدر، همسر) را رقم زده است. اکنون بیش از ۷۰ درصد زنان ایرانی، از مشارکت اقتصادی محروم هستند و برای تامین زندگی خود، چشم‌شان به دست افراد ذکور خانواده است و از سوی دیگر بسیاری از مشاغلی که به زنان سپرده می‌شود، مشمول تعریف شغل به شکل متعارف نیستند و زنان کارگر سرپرست خانوار در معرض شدیدترین نوع بهره‌کشی قرار می‌گیرند؛ ازجمله این شغل‌ها می‌توان به سفرشاتی اشاره کرد که کارفرماها به‌واسطه دلالان به زنان می‌دهند و دستمزد ناچیزی که به آنها پرداخت می‌شود تا از کارفرما به‌واسطه و دلال بگذرد و به زن کارگر برسد حتی در حد بخور و نمیر هم نخواهد بود. این مشاغل، بی‌اهمیت‌ترین نوع شغل هستند که در خانه کارگران انجام می‌شوند و به‌جز مواد اولیه، هیچ هزینه‌ای برای کارفرما ندارند اما گاهی همین دستمزد هم به زنان داده نمی‌شود. اکنون مشکلات متعدد زنان در حوزه اشتغال با پاندمی کرونا بیش از پیش افزایش یافته است. براساس مطالعات انجام‌شده، زنان ۳ برابر مردان درگیر استرس بیماری کرونا هستند چراکه به دلیل ذات مادری، خود را مسئول تامین سلامت اعضای خانواده می‌دانند. در این شرایط فشار اقتصادی ایجادشده بر خانواده‌ها روی فعالیت‌های زنان نیز تاثیر می‌گذارد و این شرایط زمانی دشوارتر می‌شود که زنان نیز شاغل باشند. در این ایام برخی از زنان به دلیل ماهیت کار خود که عمدتا غیردولتی بوده است بیکار شده‌اند که تاثیر زیادی در اقتصاد خانواده دارد و مشکلات مالی ایجادشده، تعطیلی کسب‌وکارهای زنانه و کاهش توان مدیریت محیط خانواده آنها را تحت فشار قرار داده است. کسب‌وکارهای ویژه زنان از تولید صنایع‌دستی، محصولات خانگی تا آرایشگاه‌های زنانه به‌تمامی در ایام کرونا تعطیل شد و همین بیکاری یکباره، فشار مالی و استرس ناشی از کرونا شرایط روحی دشواری را برای زنان ایجاد کرده است که افزایش تاب‌آوری و لزوم ارائه آموزش‌های این حوزه را ضروری می‌کند چراکه از دست دادن شغل و تجربه قرنطینه خانگی باعث می‌شود تا زنان به نقش سنتی خود برگردند. باید این مسئله را به خاطر سپرد که کرونا دیر یا زود از بین ما خواهد رفت اما قطعا جسم و روح زنان به‌ویژه زنان شاغل در روزهای پساکرونا بسیار نحیف‌تر از گذشته خواهد بود؛ زنانی که کسب‌وکارهای خود را از دست داده‌اند و فشارهای اقتصادی را تحمل کرده‌اند. از این رو، نیاز است تا امروز پیش از بروز فاجعه‌ای ناملموس و کمرنگ زیر پوست شهر برای زنان شاغل اقدامات پیشگیرانه از آثار و پیامدهای منفی کرونا انجام شود تا این سرمایه‌های اجتماعی عظیم به خطر نیفتند.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با رئیس کمیته اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران مطرح شد

زنان و چالش‌های اشتغال در دوران کرونا

پیمان صفردوست: اشتغال یکی از حوزه‌های بسیار پردغدغه در کشور ما که دارای آمار بالای بیکاری است، محسوب می‌شود؛ اما وقتی موضوع اشتغال زنان در کشور را مورد بررسی قرار می‌دهیم، موانع و مشکلات بیشتری به‌چشم می‌خورد و وقتی موضوع اشتغال زنان در دوره همه‌گیری ویروس کرونا موضوع بحث باشد، مشکلات قابل طرح دوچندان می‌شود. گرچه بسیاری از کارشناسان معتقدند تفاوتی در قوانین اشتغال برای زنان و مردان وجود ندارد، اما باز هم شاهدیم که بسیاری از زنان از میزان پایین امکان اشتغال‌شان گلایه دارند. البته این گلایه‌ها در حالی مطرح می‌شود که عده‌ای معتقدند زنان در دوره همه‌گیری کرونا به‌دلایل مختلف، بیش از مردان در معرض تعدیل و از دست دادن شغل خود قرار داشته‌اند. اما موارد مطرح شده در این زمینه تا چه حد قابل استناد هستند؟! در گفت‌وگوی این شماره روزنامه صمت، پای صحبت الهام فخاری، روانشناس و عضو و رئیس کمیته اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران نشسته‌ایم که شرح آن را ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

اشتغال در دوران همه‌گیری ویروس کرونا یک چالش جهانی است و این موضوعی است که زنان در ایران نیز با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند و باید برای آن برنامه‌های بلندمدت در نظر داشت

◉ وضعیت اشتغال زنان را در کشور چگونه ارزیابی می‌کنید؟

گرچه در سال‌های اخیر اقدامات خوبی در جهت ایجاد فرصت‌های برابر برای اشتغال زنان و مردان در دنیا انجام شده و وضعیت نسبت به سال‌های گذشته مطلوب‌تر است اما حقیقت این است که زنان همچنان از نظر بهره‌گیری از فرصت‌های اشتغال در جایگاه مطلوبی قرار ندارند و میزان دسترسی آنها به مشاغل در سطح جهانی و خاورمیانه دسترسی برابری با مردان نیست که کشور ما نیز از این قاعده مستثنا نیست. در واقع هنوز شرایط به‌گونه‌ای است که موقعیت اشتغال را به‌صورت برابر برای همه افراد فراهم نمی‌کند که این نابرابری‌ها می‌تواند در حوزه طبقات اجتماعی یا جنسیتی باشد.

◉ آیا همه‌گیری ویروس کرونا در ۱۵ ماه گذشته تاثیری بر روند اشتغال زنان در کشور داشته است؟

به‌طور قطع همین‌طور است. پاندمی ویروس کرونا در ماه‌های گذشته شرایط را وخیم‌تر کرده و بخشی از مشاغلی که زنان در آن مشغول کار بودند از جمله مشاغل ساعتی و پاره‌وقت تحت تاثیر آسیب‌های همه‌گیری این ویروس قرار گرفته‌اند. آمارها نشان می‌دهد این آسیب‌ها به‌ویژه در مشاغل حوزه خدمات، زنان زیادی را در معرض بیکاری قرار داده است. علاوه بر این از نظر حمایتی نیز آسیب‌ها و خطراتی همچنان متوجه زنان است و این بخش از نیروی کار جامعه، ناپایداری‌هایی را به‌خاطر جنسیت خود تجربه می‌کنند؛ بر همین اساس در شرایط پاندمی تعدیل نیروها بیشتر متوجه زنانی شد که شرایط ویژه‌ای مثل مادر بودن را تجربه می‌کردند.

◉ باتوجه به اینکه بسیاری از زنان شاغل در کشور ما سرپرست خانوار نیز هستند، آیا راهکارهایی برای کاهش آسیب‌های ناشی از همه‌گیری کرونا در حوزه اشتغال زنان اندیشیده شده است؟

بله؛ در این مدت تلاش شد بسته‌ها و روش‌های حمایتی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله مدیریت شهری برای کمک به زنان به‌ویژه زنان سرپرست خانوار در نظر گرفته شود. گرچه این حمایت‌ها در این بخش تاثیرگذار است اما تنها نقش مسکن‌های موقت را دارد و بحران در زمینه اشتغال زنان در دوره کرونا همچنان ادامه دارد. در هر حال باید پذیرفت که اشتغال در دوران همه‌گیری ویروس کرونا یک چالش جهانی است و این موضوعی است که زنان در ایران نیز با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند و باید برای آن برنامه‌های بلندمدت در نظر داشت.

◉ آیا جایگزین‌هایی مثل کسب‌وکارهای مجازی در این مدت توانسته‌اند راه‌حلی برای مشکلات اشتغال زنان باشند؟

بدون شک در طول مدتی که کشور با بحران شیوع ویروس کرونا روبه‌رو بوده، مشاغلی که از بستر نرم‌افزاری و خدمات آنلاین استفاده می‌کنند توانسته‌اند، فرصت خوبی را برای افراد ایجاد کند تا بتوانند کسب‌وکارهای خود را سرپا نگه دارند و در عین حال نوآوری‌هایی را ارائه دهند تا اشتغال آنها در قالب کسب‌وکارهای اینترنتی همچنان برقرار باشد.

◉ شما در صحبت‌های خود به دسترسی نامطلوب زنان به فرصت‌های شغلی اشاره کردید؛ باتوجه به اینکه بسیاری از کارشناسان معتقدند در متن قانون تبعیض خاصی برای اشتغال مردان و زنان وجود ندارد، چرا دسترسی زنان و مردان به مشاغل برابر نیست؟

این درست است که قوانین در حوزه کار و اشتغال معمولا تبعیض‌آمیز نیستند و قانون‌گذاران تفاوتی میان زنان و مردان در این حوزه قائل نشده‌اند، اما این موضوع نباید با تفاوت سرمایه‌ها در بخش اشتغال، اشتباه گرفته شود. ما باید بپذیریم که دسترسی به سرمایه در این حوزه معمولا یکسان نیست، زیرا گرچه زنان به سرمایه‌های متفاوتی دسترسی دارند که حتی در مواردی سهم بیشتری را نسبت به مردان در اختیار آنها قرار می‌دهد اما این سرمایه‌ها بیشتر سرمایه فرهنگی، علمی و اجتماعی است و کمتر سرمایه مالی را در بر می‌گیرد، در حالی که راه‌اندازی کسب‌وکارهای مستقل به الگوی سرمایه‌ای و فراهم بودن منابع مالی وابستگی دارد و به همین دلیل زنان از فرصت‌های کمتری برای ایجاد کسب‌وکارهای مستقل در کشور برخوردار هستند.

◉ باتوجه به آنچه مطرح شد، به‌نظر شما آیا روند ضعف‌های موجود در حوزه اشتغال زنان در کشور را می‌توان رو به بهبود تلقی کرد؟

این موضوع جنبه‌های متفاوت و مختلفی دارد که برای دست یافتن به یک نتیجه کامل باید تمام آنها مورد توجه قرار گیرد اما در کل می‌توان این‌طور گفت که زنان در سال‌های اخیر از نظر مراتب شغلی وضعیت مطلوب‌تری را تجربه می‌کنند و برخی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها نیز به‌شکل جدی موضوع اشتغال زنان را پیگیری می‌کنند.

در عین حال اینها دستاوردهایی است که ما آن را به‌شکل یک مسیر می‌بینیم که همچنان باید آن را ادامه دهیم و جای کار بسیار دارد؛ به‌عنوان مثال درباره مشاغلی که پایداری کمتری دارند یا نیروی کار در آن نیاز به توجه بیشتر دارد، باید بررسی‌های جدی و دقیق بیشتری انجام شود.

◉ به‌نظر شما آنچه امروز از آن به‌عنوان مشارکت بیشتر زنان در اجتماع یاد می‌شود، حاصل تحول طبیعی اجتماعی بوده یا می‌توان نهادهای بالادستی را نیز در این روند تاثیرگذار دانست؟

بی‌تردید تحول طبیعی جوامع، باتوجه به نیازهای خود و شایسته‌سالاری، به‌تدریج زنان کارآمد را در معرض انتخاب در مشاغل کلیدی قرار می‌دهد اما در کنار این سیر طبیعی نباید نقش غیرقابل انکار دولت و نهادهای تصمیم‌گیرنده و اجرایی را در تسریع این روند نادیده گرفت.

در واقع شاید بتوان این‌طور گفت که نیاز طبیعی جامعه به حضور اجتماعی زنان و همراه شدن این نیاز با تسهیل‌گری‌های دولت، بستری را برای حضور مطلوب‌تر زنان در حوزه اشتغال فراهم می‌کند.

آگهی شناسایی پیمانکار

شرکت مجتمع جهان فولادسیرجان در نظر دارد نسبت به «عملیات اجرایی شمع‌های بتنی در جادر محل احداث پروژه احیا مگامدول» از طریق مناقصه به شرح ذیل به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید:

-موضوع کار عبارت است از اجرای کامل عملیات اجرای شمع شامل تهیه کلیه تجهیزات، ماشین آلات و نیروی انسانی مجرب مورد نیاز جهت تکمیل و اجرای موضوع مناقصه

-لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط با فعالیت مرتبط که تمایل به حضور در این مناقصه را دارند، دعوت می‌شود حداکثر ظرف مدت ۷ روز کاری از زمان چاپ این آگهی، پاکات ورزومه کاری خود را به آدرس ایمیل techinfo@canymes.com نمایند.

● شرایط متقاضی:

۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه، اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.

۲- ارائه گواهینامه صلاحیت پیمانکاری، حداقل رتبه ۴ در رشته ابنیه از سازمان برنامه بودجه

۳- مدارک و مستندات توان مالی انجام پروژه

۴- ارائه مستندات مربوط به تصویر قراردادهای مشابه

۵- توانایی ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه

۶- ارائه گواهی تایید صلاحیت ایمنی از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی معتبر

لازم به ذکر است در پاکات ارسالی بایستی مشخصات و اطلاعات کامل پیمانکار، محل دفتر و کارگاه ساخت، لیست ماشین آلات و تجهیزات مرتبط با موضوع مناقصه، پروژه های مشابه در حال اجرا و خاتمه یافته در ۵ سال گذشته (شامل موضوع، مبلغ، مدت، محل اجرا و نام کارفرما به همراه یک نسخه کپی از موافقت‌نامه و برگ مالی آخرین صورت وضعیت‌ها)، گردش مالی شش ماه گذشته و سایر موارد مرتبط لحاظ شده باشد.

-محل انجام و اجرای پروژه سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده مخصوص گل گهر، مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد.

-ارایه اسناد و مستندات مذکور هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول و یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.

-جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توان با شماره تلفن ۰۹۱۲۱۴۹۶۵۹۹ آقای زیارتی تماس حاصل فرمایید.

-هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید و تدارکات مجتمع جهان فولاد سیرجان (مدیریت طرح پروژه های مجتمع جهان فولاد سیرجان)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه
قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
۱۹۲۵م‌الف

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۹۰۰۱۰۰۱۰۳۹ مورخ ۹۹/۵/۲۵ پرونده کلاسه ۱۳۹۸۱۱۴۴۰۹۰۰۱۰۰۰۲۶۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی محسن قربانی فرزند حسینعلی کدملی ۴۳۲۱۴۲۰۷۵۱ صادره از قزوین نسبت به اعیانی سه‌دانگ مشاع و دو دانگ و یک‌چهارم دانگ مشاع از ششدانگ عرصه یک‌باب خانه به مساحت ۹۵۴.۶۸ مترمربع پلاک ۴۱ اصلی واقع در بخش ۱۴ قزوین محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۱۵

شعبان عسگری، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه
قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
۱۹۲۵م‌الف

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۹۰۰۱۰۰۱۰۳۸ مورخ ۹۹/۵/۲۵ پرونده کلاسه ۱۳۹۸۱۱۴۴۰۹۰۰۱۰۰۰۲۶۲ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم فرانک صیادصفاپور فرزند ستار به شماره شناسنامه ۲۳۴ صادره از همدان نسبت به اعیانی سه‌دانگ مشاع و دو دانگ و یک‌چهارم دانگ مشاع از ششدانگ عرصه یک‌باب خانه یک باب خانه به مساحت ۹۵۴.۶۸ مترمربع پلاک ۴۱ اصلی واقع در بخش ۱۴ قزوین محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۱۵

شعبان عسگری، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین

هماهنگی برای برگزاری پرقدرت تلکام ۱۴۰۰

در جلسه‌ای در دفتر مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، هماهنگی‌های لازم برای برپایی بیست‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی مخابرات، فناوری‌اطلاعات و راه‌حل‌های نوآورانه (تلکام ۱۴۰۰) انجام شد.

در این جلسه که با حضور رستگار و ادیب از روسای سندیکای صنعت مخابرات کشور و حسن زمانی مشاور وزیر، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران برگزار شد، طرفین در راستای هم‌افزایی و حضوری موثر در بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی مخابرات، فناوری‌اطلاعات و راه‌حل‌های نوآورانه (تلکام ۱۴۰۰) و همچنین بهبود کیفیت و کمیت مشارکت‌کنندگان داخلی و خارجی در این نمایشگاه، برگزاری هرچه بهتر و منسجم‌تر نشست‌های تجاری و نیز تشکیل کلاس‌های آموزشی هدفمند مربوط و دیگر مسائل مرتبط با برگزاری این نمایشگاه به تبادل‌نظر پرداختند. زمانی در این جلسه دستوراتی را درباره حمایت از این برند ملی به حوزه‌های نمایشگاهی، اداری، مالی و روابط‌عمومی صادر کرد. همچنین مقرر شد اعضای شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه مشخص و جلسات شورا به‌طور مستمر برگزار شود.

گفتنی است، بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی مخابرات، فناوری‌اطلاعات و راه‌حل‌های نوآورانه (تلکام ۱۴۰۰) از ۱۸ تا ۲۱ مهر ۱۴۰۰ (۱۰ تا ۱۳ اکتبر ۲۰۲۱) در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران برگزار خواهد شد.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان سمنان در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

خداحافظی با سایت‌های کوچک نمایشگاهی

این روزها و به‌واسطه شیوع ویروس کرونا سایت‌های نمایشگاهی در سطح کشور یکی پس از دیگری به ورشکستگی کامل می‌رسند. در این میان اما سایت‌های استان‌های کم‌جمعیت و کوچک کشور به نسبت دیگر استان‌ها زودتر با زیان مواجه شدند. به‌دلیل جمعیت کم این استان‌ها برگزاری تخصصی رویدادها نیز توجیه اقتصادی ندارد، چراکه شرکت‌کننده و بازدیدکننده قابل‌توجهی نخواهند داشت.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

سایت نمایشگاهی استان سمنان، یکی از سایت‌های کوچک کشور است که از بهمن ۹۸ تاکنون موفق به برگزاری رویدادی نشده و با ورشکستگی کامل مواجه شده است. خبرنگار صمت در همین زمینه گفت‌وگویی با عبدالحمید دربانیان، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان سمنان ترتیب داده که در ادامه مطالعه خواهید کرد. با صمت همراه باشید.

عبدالحمید دربانیان در ابتدا اظهارکرد: شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۹۸ موجب شد برگزاری رویدادهایی که برای بهمن و اسفند آن سال برنامه‌ریزی‌شده بود، لغو شود. این موضوع به رویدادهای سال ۹۹ نیز تسری پیدا کرد. پس از ورود به سال ۹۹ درخواست برگزاری رویدادها را به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ارسال کردیم اما برگزاری رویدادها در آن دوران نیز تا شهریورماه به حالت تعلیق درآمد، چراکه ستاد مقابله با کرونا و استانداری با برگزاری هرگونه رویداد در سطح استان مخالف بودند.

وی افزود: در اوایل نیمه دوم سال ۹۹ ستاد مقابله با کرونای استان، دستورالعملی ۱۰ صفحه‌ای را برای برگزاری رویدادها به ما ابلاغ کرد. طبق این دستورالعمل مجاز بودیم با حفظ پروتکل‌های بهداشتی مصوب، اقدام به برگزاری رویدادهای صرفا تخصصی کنیم. اما نکته‌ای که وجود داشت این بود که در استان کوچکی مانند سمنان به‌هیچ‌عنوان نمی‌توان رویدادهای تخصصی برگزار کرد. در این‌گونه استان‌ها شرکت‌کننده و غرفه‌ساز و حتی بازدیدکننده هیچ علاقه‌ای به حضور در رویدادهای تخصصی ندارند.

■ عدم‌حمایت متولیان از فعالان نمایشگاهی

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران در ادامه افزود: متاسفانه باوجود تمام سختی‌ها و مشکلاتی که برای فعالان صنعت نمایشگاهی استان به‌وجود آمد، هیچ حمایت و تسهیلاتی از سوی هیچ نهادی ارائه نشد. از همین رو اواخر سال ۹۹ دوباره به جهت تامین بخشی از ضررهای خود درخواست برگزاری رویداد آخر سال را ارائه کردیم که متاسفانه دوباره با پاسخ منفی مسئولان مواجه شدیم؛ بنابراین از اواخر سال ۹۸ تا کنون موفق به برگزاری یک رویداد نیز نشده‌ایم.

دربانیان در ادامه گفت: در این مدت، تمام هزینه‌های جاری مانند حقوق کارکنان، هزینه‌های آب و برق، تعمیر نگهداری و... را نیز به‌سختی تامین کرده‌ایم. کارگران این مجموعه به‌صورت روزمزد و در روزهای برگزاری رویدادها مشغول به کار می‌شدند و از این طریق مخارج زندگی خود را تامین می‌کردند. لغو برگزاری رویدادها موجب شد که ما این نیروها را از دست بدهیم و آنها نیز بخشی از منابع تامین مالی خود را از دست دادند.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان سمنان‌همچنین افزود: سالن نمایشگاهی این استان امروزه به لانه پرندگان تبدیل‌شده است.

امیدواریم شرایط تغییر کند و در آینده‌ای نزدیک شاهد برگزاری دوباره رویدادها در این سایت نمایشگاهی باشیم.

> امیدی به برگزاری رویدادها تا حداقل ۶ ماه نخست سال وجود ندارد. مگر اینکه واکسیناسیون سرعت بگیرد که به‌واسطه آن شیوع کرونا مدیریت و کنترل شود تا بتوان دوباره شاهد برگزاری و رونق نمایشگاه‌ها بود

■ افق صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۰

دربانیان در بخش دیگری از صحبت‌های خود به افق صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: به عقیده من در تمام استان‌های کشور نباید سایت نمایشگاهی داشته باشیم. برخی استان‌های بزرگ و مهم اقتصادی و صنعتی کشور مانند اصفهان، شیراز، تبریز و همچنین استان‌های مرزی کشور به وجود سایت نمایشگاهی احتیاج دارند. اما استان‌های کوچکی مانند سمنان و دیگر استان‌های کوچک و کم‌جمعیت، نه‌تنها کسی تمایل برای شرکت در رویدادهای تخصصی ندارند، بلکه فعالیت‌های نمایشگاهی در این استان توجیه اقتصادی نیز ندارد.

وی افزود: اگر در سال جاری نیز صدور مجوزهای برگزاری رویدادها منوط به وضعیت شیوع ویروس کرونا باشد نمی‌توان افق روشنی را برای عرصه صنعت نمایشگاهی متصور بود.

متاسفانه دولت هیچ شناختی از این صنعت ندارد و به همین دلیل حمایت خاصی نیز از این حوزه به عمل نیاورد و حتی فعالیت‌های نمایشگاهی را در فهرست کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از کرونا لحاظ نکرد. شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران نیز به‌عنوان سایت مرکزی و دولتی تاکنون هیچ کمکی به سایت‌های شهرستانی نکرده و از وضعیت اسفناک این سایت‌ها هیچ خبری ندارد. متاسفانه پس از شیوع ویروس کرونا، تمام سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی برای ساخت سایت‌ها و برگزاری رویدادها به هدر رفت و در این میان کسی پاسخگو نبود.

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران در پایان با اشاره به اینکه ما تقویم نمایشگاهی سال ۱۴۰۰ را به سازمان صنعت، معدن وتجارت استان ارائه کرده‌ایم، گفت: همه‌ساله در اردیبهشت ماه دو رویداد را برگزار می‌کردیم اما سال جاری نیز به‌دلیل محدودیت‌های ایجادشده تاکنون رویدادی برگزار نشده است.

امیدی هم به برگزاری رویدادها تا حداقل ۶ ماه نخست سال وجود ندارد. مگر اینکه واکسیناسیون سرعت بگیرد که به‌واسطه آن شیوع کرونا مدیریت و کنترل شود تا بتوان دوباره شاهد برگزاری و رونق نمایشگاه‌ها بود.

عبدالحمید دربانیان

> در سال جاری به‌دلیل محدودیت‌های ایجادشده رویدادی در استان سمنان برگزار نشده است

همکاری کاسپین در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی

طی نشستی که در دفتر مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران برگزار شد، حسن زمانی و سیدرضا قندیلی درباره بسط و گسترش همکاری‌های دوجانبه برای برگزاری نمایشگاه‌ها به تبادل‌نظر پرداختند.

در نشستی که با حضور حسن زمانی مشاور وزیر، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، سیدرضا قندیلی، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین استان زنجان به همراه مفیدی، رئیس هیات مدیره شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین برگزار شد، طرفین بر لزوم ایجاد هماهنگی و همکاری بیشتر برای برگزاری نمایشگاه‌ها تاکید کردند.

در این جلسه قندیلی با بیان این نکته که همکاری با شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران به‌عنوان متولی اصلی برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و خارجی کشور می‌تواند در ایجاد همبستگی نمایشگاه‌های کشور موثر باشد، شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین را مرکزی توانمند در عرصه نمایشگاهی نامید و ابراز امیدواری کرد تا از ظرفیت‌های این مرکز نمایشگاهی در سایه افزایش همکاری‌های دوجانبه به نحو احسن بهره‌برداری شود.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین همچنین از توافق برای همکاری این مجموعه برای مشارکت هر چه بهتر در اکسپو ۲۰۲۱ دوبی در راستای نمایش بهتر ظرفیت‌ها و قابلیت‌های استان زنجان به‌عنوان یکی از قطب‌های صنعتی و به‌ویژه فلزات کشور خبر داد. همچنین وی خواستار حمایت شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران برای برگزاری بیشتر نمایشگاه‌های تخصصی در مرکز نمایشگاهی استان زنجان و استفاده از امکانات این محل به‌عنوان یک سرمایه ملی در این استان شد.

قندیلی همچنین به آمادگی کامل برای اجرای پروتکل‌های بهداشتی برای برگزاری نمایشگاه‌ها اشاره کرد و گفت: به علت شیوع بیماری کرونا، ۱۵ ماه است که نمایشگاه زنجان فعالیتی نداشته و به همین علت بسیاری از مشاغل که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با این مجموعه در ارتباط بوده‌اند، عملا بیکار شده‌اند که امیدواریم با تدابیر شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران به‌عنوان الگوی نمایشگاه‌های کشور و در سایه همکاری‌های متقابل شاهد رونق مجدد این مرکز باشیم.

در این دیدار حسن زمانی نیز با استقبال از مطرح‌شدن موضوعات یادشده از آمادگی کامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران برای همکاری با مرکز نمایشگاهی کاسپین استان زنجان خبر داد و اعلام کرد که تمام تلاش ما بر این است تا با انجام اقدامات لازم، شاهد تعالی صنعت نمایشگاهی در کشور عزیزمان باشیم.

برگزاری پنجمین نمایشگاه «ساختمان پایدار» در تیرماه

پنجمین نمایشگاه و همایش «ساختمان پایدار» از سوی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران و با مشارکت مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و مجتمع رسانه‌ای راه و ساختمان (صما)، ۲۳ تا ۲۵ تیرماه ۱۴۰۰ برگزار خواهد شد.

به گزارش گسترش نیوز انجام سخنرانی‌های کلیدی و تخصصی، برگزاری پنل‌ها و کارگاه‌های تخصصی، برگزاری نمایشگاه جانبی و برگزاری مسابقه ساختمان سبز در قالب این دوره از همایش در مرکز نمایشگاهی بوستان گفت‌وگو انجام خواهد شد.

انبوه‌سازان، شرکت‌های ساختمانی، سازندگان شخصی، شهرک‌سازان، برج‌سازان، شرکت‌های مهندسان مشاور، معماران و شرکت‌های طراح، پروژه‌های دارای پروانه و در حال ساخت استان تهران و کل کشور، تعاونی‌های مسکن بخش دولتی و خصوصی، اعضای منتخب سازمان‌های نظام مهندسی استان‌ها، بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، بورس و بیمه، مشاوران برتر املاک و مستغلات کل کشور، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ذی‌ربط و شهرداری ۲۲ منطقه تهران و کل کشور مخاطبان و بازدیدکنندگان پنجمین نمایشگاه و همایش «ساختمان پایدار» خواهند بود.

رونمایی از سیستم رتبه‌بندی سرو سبز ایران، معرفی و تحلیل ساختمان‌های پایدار اجرا شده در ایران، ملاحظات طراحی و اجرایی در تولید ساختمان‌های پایدار، مدیریت پسماند ساختمانی در مراحل ساخت، تخریب و بهره‌برداری، بررسی مصالح و فناوری‌های ساختمانی و جایگاه آن در معماری پایدار، راهکارها و مشوق‌های شهرداری‌ها و ارگان‌های ذی‌نفع برای اجرای ساختمان‌های پایدار و بررسی کیفی محیط داخل شامل کیفیت هوای داخل، تهویه مطبوع و آسایش صوتی، بصری و حرارتی، محورهای پنجمین نمایشگاه و همایش ساختمان پایدار خواهد بود.

دریچه

نمایشگاه مجازی قرآن فرصتی برای اعتلای جامعه

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از نمایشگاه مجازی قرآن کریم به‌عنوان فرصتی برای نزدیک‌تر شدن به قرآن و اعتلای جامعه یاد کرد. به گزارش ایرنا سیدعباس صالحی در حاشیه بازدید از نخستین نمایشگاه مجازی قرآن کریم گفت: تقارن برگزاری نخستین نمایشگاه مجازی قرآن کریم با شب‌های قدر و ایام شهادت امیرمومنان(ع) را می‌توان با معنایی خاص دید.

وی تاکید کرد: زمانی که از گستره معنایی و معرفتی قرآن سخن می‌گوییم، مشاهده می‌کنیم در کلمات حضرت امیر به شکلی زیبا و شگفت تبیین می‌شود. برخی کتاب‌ها دانش‌افزا هستند اما برخی کتاب‌ها حکمت هستند و با جان آدمی ارتباط برقرار می‌کند و قرآن این‌گونه است.

صالحی با اشاره به نحوه آموزش امیرمومنان برای ارتباط با قرآن گفت: نخستین آموزش محبت ورزیدن به قرآن است. ما کمتر در عرف دینی می‌بینیم که این مسئله مطرح شود اما محبت اهل‌بیت (ع) بسیار مطرح می‌شود که آن‌هم بسیار مهم است ولی آن حضرت درباره دوست داشتن قرآن فرمود اگر می‌خواهید سیر و سلوک به‌سوی خدا پیدا کنید، محبت به قرآن داشته باشید.

عضو شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، تلاوت قرآن را از دیگر آموزش‌های امیرمومنان برشمرد و با اشاره به خطبه متقین گفت: افراد متقی از نگاه حضرت علی کسانی هستند که شب‌ها بیدارند و به تلاوت بخش‌هایی از قرآن می‌پردازند. آن حضرت حتی چگونگی برخورد با آیات رحمت یا عذاب را برای ما تبیین کردند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از تعلم و نفقه به‌عنوان یکی دیگر از آموزش‌های امیرمومنان یاد کرد و با اشاره به خطبه ۱۱۰ نهج‌البلاغه گفت: آن حضرت فرمود قرآن را فراگیرید، چراکه بهترین سخن است و در آن بیندیشید. مشکلات فکری، روحی و اخلاقی و عملی خودمان را به قرآن عرضه کنیم و از قرآن کمک بگیریم. امیرمومنان در وصیت خود هشدار دادند که مبادا دیگران در تعالیم قرآن از شما پیشی بگیرند.

■ ویژگی‌های نمایشگاه مجازی قرآن

صالحی با اشاره به ویژگی‌های نمایشگاه مجازی قرآن کریم گفت: نمایشگاه قرآن سنت سالانه‌ای بود که برگزار می‌شد و سال گذشته به‌دلیل شیوع ویروس کرونا برگزار نشد اما سال جاری در فضای جدید و در حالی افتتاح می‌شود که در دهه آخر ماه مبارک رمضان قابل‌استفاده همگان است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به ویژگی‌های نمایشگاه مجازی کتاب که بهمن سال گذشته برگزار شد، اظهارکرد: در نمایشگاه کتاب دسترسی‌های وسیع‌تر آمایش جغرافیایی در داخل و خارج کشور و فرصت‌های زمانی بیشتری فراهم شد و اگر نمایشگاه قرآن در گذشته ۸ ساعت بود اکنون به‌صورت ۲۴ ساعته برگزار می‌شود و اگر در گذشته فقط تهرانی‌ها از آن استفاده می‌کردند اما اکنون همه ایران و حتی جهان از آن بهره می‌برند. معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با ارائه گزارشی از نمایشگاه مجازی قرآن کریم گفت: ما درصدد توسعه اخلاق و پایبندی و الزامات اخلاقی مبتنی بر آخرین وحی نامه الهی هستیم. این نخستین نمایشگاه خواهد بود و امیدواریم ده‌ها نمایشگاه مجازی قرآن کریم با کمیت و کیفیت برتر و دامنه موثرتر برگزار شود.

محمدرضا بهمنی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی نیز با اشاره به رویکرد خوانش تمدنی قرآن مطالبی را بیان و حجت‌الاسلام محمدعلی میرزایی، رئیس اندیشکده جامعه‌المصطفی مباحثی را درباره ابعاد جهانی بازگشت به قرآن و جریان اسلام قرآن بنیان تمدنی با روش عقلی و سنت معصومانه مطرح کرد.

نخستین نمایشگاه مجازی قرآن کریم با شعار قرآن، کتاب رشد و رویش از ۱۸ ماه مبارک رمضان به‌صورت ۲۴ ساعته به مدت ۱۰ روز یعنی تا ۲۷ ماه مبارک رمضان از طریق مجازی در دسترس علاقه‌مندان به قرآن‌کریم است. در این نمایشگاه مجازی دو بخش اصلی فروشگاهی و محتوایی وجود دارد که بخش فروشگاهی به فروش کتاب‌های چاپی در حوزه دین و دفاع مقدس اختصاص دارد و امکان عرضه و فروش تمام کتاب‌های مربوط به دین و حوزه دفاع مقدس که ناشران از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز چاپ گرفته باشند، فراهم‌شده است. بخش فروشگاهی فقط در ایام برگزاری نمایشگاه در دسترس است اما بخش خدمات محتوایی پس از پایان نمایشگاه نیز قابل‌مشاهده خواهد بود.

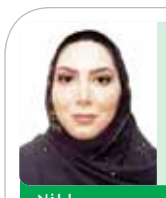
یکی از ویژگی‌های نمایشگاه مجازی قرآن کریم این است که براساس توافق انجام‌شده میان شرکت ملی پست با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، کتاب‌های خریداری‌شده توسط بازدیدکنندگان از نمایشگاه به‌صورت رایگان ارسال می‌شود و هزینه ارسال پست در واقع از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نظر گرفته‌شده است.

قرار است در این نمایشگاه ۳۰ وبینار تخصصی در حوزه‌های گوناگون فرهنگ قرآنی برگزار شود که ۱۰ وبینار در سطح بین‌المللی و با حضور مهمانان برجسته فرهنگ قرآنی و اسلامی از ۱۰ کشور خواهد بود.

همچنین ۱۲ هزار بُن خرید به فعالان قرآنی شامل حافظان، قاریان، خادمان قرآنی، مدرسان قرآنی، نویسندگان قرآنی، مدیران موسسات قرآنی، هنرمندان قرآنی و خبرنگاران قرآنی تعلق خواهد گرفت.

یادداشت

مشکلات زنان در بازار سهام

سارا فلاح
کارشناس و فعال اقتصادی

در زمینه فعالیت زنان در بازارهای مالی (به‌ویژه بازار سهام) حرف و سخن بسیار است اما روی هم رفته خوشبختانه از نظر قانونی هیچ‌گونه منع و محدودیتی برای فعالیت اقتصادی زنان وجود ندارد. با این حال باید بپذیریم که فرهنگ ما هنوز فرهنگ مردسالاری است؛ البته نسبت به دهه‌های گذشته پیشرفت‌هایی داشته‌ایم اما همچنان این مشکل وجود دارد.

در بازار سهام چون قریب به‌اتفاق افراد به‌صورت آنلاین خرید و فروش می‌کنند، از این نظر خوشبختانه اصلا محدودیتی وجود ندارد اما در بازارهای دیگر، مثل بازار مسکن یا خودرو، فرهنگ مردسالاری موج می‌زند و علتش هم این است که در این مشاغل زنان باید حضور فیزیکی داشته باشند و کمتر می‌توانند به‌صورت مجازی فعالیت کنند، به همین دلیل است که تعداد فعالان خانم در این بازارها خیلی کمتر از بازار سهام است.

محدودیتی که زنان جامعه بورس دارند، محدودیت فرهنگی خانواده است. بسیاری از زنان باوجود اینکه خودشان دانش و علم کافی در زمینه بورس دارند، برای انجام معاملات‌شان نمی‌توانند خودشان تصمیم بگیرند و مجبور هستند تصمیم همسر یا پدرشان را اجرا کنند، چراکه اگر بازار طبق تحلیل آنها پیش نرود باید به پدر یا همسرشان پاسخگو باشند و بیشتر زنان برای جلوگیری از این اختلاف‌ها و تنش‌های خانوادگی ترجیح می‌دهند در سایه تصمیمات مردان‌شان به معامله‌گری بپردازند. مشکل دیگری که زنان فعال در بازار سرمایه با آن مواجهند، مسئله وقت و تمرکز است. فعالیت در بازار سرمایه نیاز به وقت، انرژی و پیگیری مداوم دارد. یک معامله‌گر باید مدام اخبار را پیگیری، چارت‌ها را بررسی و به محض انتشار صورت‌های مالی آنها را مطالعه کند؛ اگر افق سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت داشته باشد. معمولا زنان به‌دلیل نقش‌شان در خانواده و مسئولیتی که در قبال همسر و فرزندان‌شان دارند، کمتر فرصت دارند که به‌صورت مداوم و مستمر و با ذهنی آزاد روی بازار تمرکز کنند و به همین دلیل است که زنان بیشتر افق سرمایه‌گذاری میان‌مدت و بلندمدت را انتخاب می‌کنند. مشکل سوم فعالیت زنان در جوامع بورسی حضور در گردهمایی‌ها و مجامع است؛ به‌عنوان مثال، نگارنده سال گذشته در مجمع یکی از شرکت‌ها حضور داشت و تمام حاضران آقا بودند. دعوای لفظی بدی بین یکی از سهامداران و یکی از اعضای هیات مدیره شرکت رخ داد، به‌طوری که نگارنده مجبور به ترک مجمع شد. مسلما اگر تعداد خانم‌های حاضر در جلسه بیشتر بود، دعوا به این صورت رخ نمی‌داد. مشکل دیگر فرهنگ مردسالاری شدیدی است که در جامعه بورسی وجود دارد. بارها و بارها از زبان آقایان شنیده می‌شود که به زنان در زمینه مالی اعتماد ندارند یا برای مثال می‌گویند نمی‌توانند در کلاس‌های بورسی شرکت کنند که یک زن عهده‌دار تدریس است. این واقعیت غیرقابل کتمان است که در جامعه بورسی مردها از نظر اعتبار، فقط به‌دلیل جنسیت‌شان، نه علم و تجربه‌شان، در جایگاه بالاتری نسبت به زنان قرار دارند و این وظیفه سنگینی بر دوش یک زن فعال بازار سرمایه می‌گذارد که با این تفکر سنتی مبارزه کند تا به جایگاهی برابر آقایان در جامعه بورسی برسد. اما برای رسیدن به موفقیت اول از همه خود زنان باید سعی کنند فعالیت موثرتری در جامعه بورسی داشته باشند و حضورشان منفعلانه نباشد. به این منظور باید در مجامع شرکت کنند و در گروه‌های مجازی بورسی فعال باشند تا کم‌کم بتوانند به جایگاهی که در شأن یک زن مسلمان است، برسند. از سویی مسئولان نیز می‌توانند و باید با بها دادن به زنان، با این فرهنگ سنتی مبارزه کنند. در طول تاریخ ۵۰ و چند ساله بورس ما هیچ وقت رئیس سازمان بورس یا مدیران ارشد آن خانم نبوده‌اند، اما اگر حتی یکی از مدیران خانم باشد مسلما با این فرهنگ مبارزه می‌شود. تحلیلگران کارگزاری‌ها اکثرا آقا هستند و چه خوب اگر عامدانه کارگزاری‌ها به این نکته توجه و تحلیلگران مجموعه خود را از بین خانم‌ها انتخاب کنند، چراکه ما خانم‌های باسواد در زمینه بورس کم نداریم.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با استاد دانشگاه تهران مطرح شد

وضعیت اشتغال زنان در خاورمیانه

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

از روزی که عباس میرزا، این ولیعهد نوگرای قجری سودای تجدد را در سر می‌پروراند تا امروز، جامعه ایران در پی رشد و توسعه و همواره در تلاش برای مدرن شدن است. روحیه تجددگرایی فرمانده قاجار که در جنگ‌های ایران و روس شهید شد و هیچ‌گاه نتوانست به تخت سلطنت تکیه بزند، منجر به زایش جنبش‌های اجتماعی و سیاسی شد که در نهایت انقلاب مشروطه را رقم زد. یکی از جنبش‌های برآمده از دل رویکرد مدرنیزاسیون در بین شاهزاده‌های قجری، فعالیت‌های زنان بود که آرام آرام جای خود را در بین سایر جریان‌های فکری باز می‌کرد. البته این فعالیت‌ها هنوز هم برای جامعه ایران شناخته شده نیستند؛ تا جایی که چهره‌های شاخص آن برای اغلب فعالان حقوق زنان هم ناشناس هستند؛ برای مثال می‌توان به چهره‌هایی مانند «سردار بی‌بی مریم بختیاری» و «زینب پاشا» اشاره کرد که باوجود نادیده گرفتن حقوق اولیه زنان در قانون اساسی مشروطه، فتح بابی بودند برای وارد شدن زنان به عرصه‌های اجتماعی که تا پیش از آن به هیچ عنوان برای ایرانیان قابل تصور نبود، اما در ۱۰۰ سال اخیر زنان ایرانی باوجود مشکلات و موانع پرشمار، همواره برای رشد و توسعه ایران در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فعالیت کرده‌اند و به دستاوردهای قابل‌توجهی نیز داشته‌اند. با این وجود در آستانه ورود به قرن پانزدهم خورشیدی باز هم شاهد شکافی عمیق در حوزه‌های مختلف هستیم که فعالیت زنان را در جامعه محدود کرده است. البته این موانع تقریبا در تمام دنیا نیز وجود دارد اما زنان ایرانی در زمینه همکاری در بخش‌های مختلف اقتصادی، در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته و حتی برخی از ملل مسلمان از جمله ترکیه وضعیت چندان مطلوبی ندارند. با این حال وقتی کار به مقایسه ایران با سایر کشورهای خاورمیانه می‌رسد می‌توان به جرات گفت زنان ایرانی در مقایسه با جوامع بسته‌ای چون عربستان، عراق، افغانستان، یمن و... وضعیت بهتری دارند اما کارشناسان معتقدند این جایگاه برای کشوری با بیش از ۱۰۰ سال تلاش در راه رسیدن به توسعه رضایتبخش نیست.

دولت‌ها نگاه خود به مسئله اشتغال زنان را تغییر دهند اگر چنین اتفاقی رخ ندهد شاهد کمتر شدن سهم زنان در اقتصاد خواهیم بود. علاوه بر این زنان امکان ورود به حوزه‌های سیاسی و فعالیت در این عرصه‌ها را نیز نخواهند داشت

الهه کولایی یکی از چهره‌های آکادمیک ایرانی است که در بین فعالان حقوق زنان به صفت شجاعت و کفایت شناخته می‌شود، چراکه هم در عرصه علمی و هم در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی به درجاتی رسید که فضای مردانه سیاسی ایران هیچ‌گاه تصورش را هم نمی‌کرد که یک زن با اتکا به توانمندی‌های شخصی خود بتواند به آن دست پیدا کند. کولایی که هم‌اکنون استاد علوم سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران است، به‌عنوان نامزد انتخابات مجلس شورای اسلامی در دوره ششم موفق به کسب آرای لازم برای ورود به خانه ملت شد و در طول دوران نمایندگی‌اش به‌عنوان یکی از زنان پیشرو در جامعه ایران شناخته می‌شد. وی که دانش‌آموخته رشته روابط بین‌الملل است، مقالات علمی و آثار پژوهشی زیادی را در کارنامه خود دارد که از جایگاه محکم علمی وی در فضای آکادمیک ایران خبر می‌دهد. از همین رو صمت تصمیم گرفت با این استاد دانشگاه در زمینه موانع اشتغال زنان در ایران به گفت‌وگو بنشیند.

متن این گفت‌وگو را می‌خوانید.

آنچه امروز شاهدیم تداوم قرن‌ها حکمفرمایی رویکرد مردسالاری در جوامع است، اما به‌سادگی می‌توان بسیاری از این مشکلات را رفع کرد

◉ شاید سوالی کلیشه‌ای به‌نظر برسد اما واقعا نیاز است که مخاطب بالاخره تکلیفش با این مسئله روشن شود که مهم‌ترین موانع اشتغال زنان در ایران چیست؟

پیش از هر چیز باید دانست که موضوع سهم اندک زنان در بازار کار تنها مختص ایران نیست، بلکه در بسیاری از کشورهای جهان نیز این مشکل دیده می‌شود؛ برای مثال در بین کشورهای اسلامی این مشکل کمتر یا بیشتر وجود دارد که مهم‌ترین عامل آن وجود کلیشه‌های جنسیتی مردانه در جوامع مختلف است. این ذهنیت که زن نقفه‌بگیر است و مرد نان‌آور خانواده نیز از جمله مصادیق این نوع نگاه هستند؛ البته قوانین جاری در اغلب کشورها نیز با این ذهنیت تنظیم شده‌اند که باعث شده نقش زنان و مردان به همین شکل تعریف شود. بنا بر دلیل یادشده در شرایط مختلف فرصت‌های شغلی بیش از آنکه برای زنان وجود داشته باشد به مردان اختصاص می‌یابد. شاید بتوان گفت وجود نگاه جنسیت‌زده در اغلب کشورها باعث شده سهم زنان در بازار کار بسیار کمتر از مردان باشد.

◉ آیا در کشورهای منطقه تلاشی برای از میان برداشتن این معضل می‌بینید؟

بله؛ در دهه‌های اخیر شاهد اجرای طرح‌هایی برای بهبود وضعیت زنان در بازار کار بوده‌ایم که محدود به منطقه ما نمی‌شود، بلکه در مناطقی چون شمال افریقا، غرب آسیا و... نیز شاهد سرمایه‌گذاری‌هایی در زمینه‌های بهداشتی، آموزشی و... هستیم.

◉ آیا در ایران نیز از این دست اقدامات انجام شده است؟

بله؛ در کشور ما نیز این نوع سرمایه‌گذاری‌ها انجام شده است. همان‌طور که انتظار می‌رفت پس از انقلاب نیز این دست اقدامات گسترش یافت و به‌ویژه در بخش آموزش راه برای زنان بازتر شد اما متاسفانه این سرمایه‌گذاری‌ها نتوانست تاثیر بسزایی در سهم زنان از اشتغال داشته باشد.

◉ در مقایسه با سایر کشورهای منطقه وضعیت ایران را چطور ارزیابی می‌کنید؟

متاسفانه همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته شد برخی از کشورهای منطقه در بحث اشتغال زنان وضعیت به‌مراتب بهتری نسبت به کشورهایی نظیر ایران دارند؛ برای مثال می‌توان به ترکیه، اردن و برخی دیگر از کشورهای منطقه اشاره کرد. این تفاوت‌ها در زمینه دسترسی‌های شغلی و همچنین فرصت‌های برابر کاملا محسوس است و تنها به مسئله اشتغال و نقش زنان در اقتصاد محدود نمی‌شود، این در حالی است که زنان در کشورهای اسلامی از ۱۴ قرن پیش (از زمان پیدایش اسلام) حق استقلال اقتصادی خود را به‌دست آورده‌اند اما در واقع و به‌دور از آرمان‌ها و ایده‌پردازی‌ها، شاهد این هستیم که جایگاه زنان در این کشورها در خانه تعریف شده و فضای فعالیت‌های اقتصادی و سیاسی نیز کاملا مردانه است؛ بنابراین می‌توان گفت آنچه امروز شاهدیم تداوم قرن‌ها حکمفرمایی رویکرد مردسالاری در جوامع است، اما به‌سادگی می‌توان بسیاری از این مشکلات را رفع کرد.

◉ آیا رویکرد دولت‌ها نیز در این زمینه می‌تواند اثرگذار باشد؟

بله؛ کاملا همینطور است. البته باید دولت را مترادف state گرفت؛ یعنی منظورمان از دولت، کابینه و بازوی اجرایی حاکمیت نیست. به هر حال سیاست‌های حکومت‌ها در این زمینه بسیار تاثیرگذار است، برای مثال می‌توان به کشورهای جنوبی خلیج‌فارس اشاره کرد که سیاست‌های دولت‌ها زمینه را برای ایجاد فضای نسبتا برابر فراهم کرده است. همین موضوع نشان می‌دهد سیاست‌های دولت تا چه اندازه می‌تواند در از بین بردن موانع اشتغال برای زنان موثر واقع شود. با اعمال چنین سیاست‌هایی است که می‌توان دسترسی زنان به سرمایه و امکانات را نیز توسعه بخشید. این موضوع نیازمند تغییر نگرش دولت‌ها است که مفهوم جنسیتی کردن برنامه‌های توسعه (تلاش برای از بین بردن تبعیض‌های جنسیتی) یکی از مواردی است که باید مورد توجه قرار بگیرد. نگاه حاکم در دولت‌ها می‌تواند موانع را از میان برداشته و در راستای ایجاد فرصت‌های برابر برای زنان و مردان در استفاده از منابع عمومی اثرگذار باشد.

◉ پاندمی کرونا یکی از مواردی است که اشتغال زنان را شدیدا تحت تاثیر قرار داده و سهم زنان در بازار کار را محدودتر کرده است. ارزیابی شما از این وضعیت چیست؟

همان‌طور که اشاره کردید بحران کرونا باعث شده محدودیت‌های زنان برای دسترسی به منابع عمومی و فرصت‌های برابر افزایش پیدا کند. البته این موضوع در همه کشورهای جهان دیده می‌شود اما محدودتر شدن اشتغال زنان در دوران کرونا در بین کشورهای منطقه بسیار جدی‌تر است.

◉ دلیل حادتر بودن این مشکل در ایران و سایر کشورهای منطقه چیست؟

تفاوت‌های فرهنگی جوامع باعث شده در این زمینه شاهد وجود تفاوت‌های چشمگیری بین کشورهای منطقه با جهان باشیم. متاسفانه این وضعیت به عرصه سیاسی هم کشیده و باعث می‌شود شاهد شکل‌گیری یک دور باطل باشیم که تنها باعث بدتر شدن اوضاع می‌شود.

◉ برای حل این مشکل چه باید کرد؟

مهم‌ترین مسئله این است که دولت‌ها نگاه خود به مسئله اشتغال زنان را تغییر دهند، زیرا همان‌طور که گفته شد اگر چنین اتفاقی رخ ندهد شاهد کمتر شدن سهم زنان در اقتصاد خواهیم بود. علاوه بر این زنان امکان ورود به حوزه‌های سیاسی و فعالیت در این عرصه‌ها را نیز نخواهند داشت، به همین دلیل من شدیدا بر نقش دولت‌ها (state) در حل مسئله اشتغال زنان تاکید دارم. در واقع همه نهادهای حکومتی می‌توانند در رفع موانع اشتغال زنان نقش محوری ایفا کنند و این اتفاق جز در شرایطی که رویکرد حکومت‌ها به مسئله زنان تغییر کند، رخ نخواهد داد.

◉ مثالی در این باره می‌توانید ذکر کنید؟

در این زمینه می‌توان به بالا رفتن سن ازدواج در ایران اشاره کرد که باعث شده جامعه نیز محدودیت‌های بسیار بیشتری را برای زنان در دسترسی به منابع عمومی ایجاد کند. همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته شد در کشورهایی نظیر ایران نگاه به زنان به‌عنوان نقفه‌بگیر است، به همین دلیل وقتی زنی از قرار گرفتن در روابطی مانند ازدواج امتناع می‌کند از دید جامعه باید محدود شود. در این شرایط است که متاسفانه جامعه به‌سوی ترویج پدیده‌هایی مانند چندهمسری سوق داده می‌شود؛ البته در بسیاری از جوامع اسلامی این موضوع قابل قبول است اما در کشورهایی مانند ایران مقوله چندهمسری برای جامعه امری مذموم به‌شمار می‌رود، به همین دلیل ترویج چنین مواردی در کشوری مانند ایران باعث بروز مشکلات بیشتری می‌شود که برای حل آنها باید سرمایه‌گذاری‌های بسیار بیشتری انجام داد.

در این کوهستان زنی برابر ۱۰۰ مرد می‌زیست

در تاریخ ایرانی نام زنی بختیاری به‌چشم می‌خورد به‌غایت شجاع که مقابل استبدادگران قاجاری و پهلوی می‌ایستد و حتی فرزند غیورش «علیمردان‌خان» که یکی از دلاوران بنام ایران است را فدا می‌کند.

«سردار مریم»؛ بختیاری‌ها و تمام لرها این‌طور صدایش می‌کنند. سال‌ها لرها خانه‌اش جمع شدند و درس مبارزه می‌گرفتند. آن وقت سردار هم نان و غذا به آنها می‌داد و هم سخنرانی می‌کرد تا استوارتر قدم بردارند و لرزه به جان مستبدان و بیگانگان بیندازند.

سردار مریم بختیاری از زنان مبارز و برجسته ایران در تاریخ معاصر است که نقش فراوانی هم در دوران مشروطیت و هم در مبارزه با بیگانگان، به‌ویژه استعمارگران روسی و انگلیسی داشت؛ زنی که تنها زن ایرانی ملقب به سردار است. با بررسی‌های بسیار سراغ زندگی شخصی این بانوی سردار رفتیم تا از او و شیوه زندگی کردنش بیشتر بدانیم.

▣ مغضوب همیشگی حکومت

بی‌بی‌مریم در سال ۱۲۵۳ هجری شمسی در سرزمین بختیاری متولد می‌شود. در کودکی پدرش را از دست می‌دهد. پدرش توسط «ظل‌السلطان» حاکم اصفهان کشته و خانواده‌اش مغضوب حکومت می‌شود تا برای مدت‌ها آوارگی و سختی بکشند. برای همین بی‌بی‌مریم دوران کودکی و نوجوانی سختی را می‌گذراند.

در ۱۵سالگی با مردی ازدواج می‌کند که ۲۰ سال از او بزرگ‌تر است و با اینکه همسرش دارای زن دیگری بوده، به‌دلیل لیاقت و مدیریت زندگی که داشته بسیار موردتوجه همسرش و ایل قرار می‌گیرد، اما بعد از ۴ سال همسرش در یک توطئه خانوادگی جان خود را از دست می‌دهد. حاصل این ازدواج ۳ فرزند به‌نام «علیمردان خان»، «محمدعلی‌خان» و «سهراب خان» است.

بی‌بی‌مریم بعد از فوت همسرش به سمت خانه و ایل پدری برمی‌گردد و به تربیت فرزندان با کمک برادرانش می‌پردازد؛ تربیتی که فرزندانش را تبدیل به سرداران بنامی در تاریخ بختیاری و کشور می‌کند.

▣ رئیس قلعه شورشیان بختیاری

بی‌بی مریم چندین سال بعد از مرگ همسرش میرزا اسد، خواستگاران زیادی دارد اما به هیچ کدام جواب مثبت نمی‌دهد، اما بعدها به مصلحت خانوادگی مجبور به ازدواج با یکی از عموزادگانش به‌نام «فتح‌الله خان سردار ارشد» می‌شود که پسرش «مصطفی‌قلی‌خان» حاصل این ازدواج است.

مریم در زندگی دوم حال خوبی ندارد و از اینکه همسرش عرق و دلبستگی خانوادگی ندارد، شکایت می‌کند؛ تا اینکه بعد از نزاع‌های خانوادگی، یک روز از همسرش می‌خواهد که زندگی مستقلی را در یکی از عمارت‌های خان در قلعه شورشیان بختیاری آغاز کند و همسرش نیز موافقت می‌کند.

بی‌بی مریم به‌واسطه زندگی مستقلی که برای خودش ساخته، خودش رئیس قلعه و جمعی از سواران بختیاری می‌شود و به ضرورت زندگی ایلیاتی، در سوارکاری و تیراندازی مهارت زیادی پیدا می‌کند و چون همسر و جانشین خان بود، سواران و جنگجویانی در اختیار داشت که در موارد ضروری برای دفاع از قلعه یا یاری مشروطه‌خواهان آنها را به صف می‌کرد.

▣ پناهگاه همیشگی مشروطه‌خواهان

اما بیشترین محبوبیت سردار مریم در بحبوحه جنگ جهانی اول است؛ زمانی که شانه به شانه سربازان بختیاری سلاح بر دوش، با انگلیسی‌ها نبرد می‌کند و در سخت‌ترین شرایط به آزادی‌خواهان و مشروطه‌خواهان مشهور ایران زمین در سرزمین خود پناه می‌دهد.

در جنگ جهانی اول حکومت مرکزی دچار ضعف می‌شود و انگلیس و روس بخش‌هایی از ایران را تصرف می‌کنند، اما سردار مریم با سران بختیاری به مخالفت با انگلیسی‌ها می‌پردازد و با عده‌ای از تفنگچیان و سربازان خود جانب متحدین را می‌گیرد و با انگلیس مبارزه می‌کند و ضربات سنگینی را به روس‌ها و انگلیسی‌ها می‌زند؛ به همین خاطر و به‌دلیل قدرتی که سردار مریم پیدا می‌کند، روس‌ها به تلافی ضرباتی که از او خورده بودند، هنگام فتح اصفهان به منزلی که بانوی سردار در اصفهان داشت حمله می‌کنند و زندگی او را به یغما می‌برند.

به‌سبب این رشادت‌ها و حمایت‌ها، امپراتور آلمان ویلهم، کمان تمثال میناکاری و الماس نشان و صلیب آهنین یعنی بالاترین نشان دولت آلمان را برای سردار مریم می‌فرستد.

بسیاری از رجال سیاسی و نویسندگان آزادی‌خواه ایرانی چون علامه علی‌اکبر دهخدا، ملک‌الشعرای بهار و وحیددستگردی و مبارزان علیه استعمار که مورد تعقیب انگلیسی‌ها بودند در خانه سردار مریم پناه گرفته‌اند. حتی براساس برخی گفته‌ها دکتر مصدق نیز مدتی در خانه بی‌بی حضور داشت.

دکتر باستانی پاریزی یکی از مورخان بنام معاصر درباره سردار مریم می‌نویسد: «در این کوهستان زنی می‌زیسته که برابر ۱۰۰ مرد در سرنوشت تاریخ معاصر ایران دخیل بوده است. منظورم بی‌بی مریم بختیاری است که وقتی در جنگ بین‌الملل اول ایرانیان وطن‌خواه ابتدا از اولتیماتوم روس و بعد از هجوم انگلیسی‌ها ناچار به مهاجرت و آواره کوهستان شدند این زن نامدار همه آنان را پناه داد.»

کرونا شکاف جنسیتی را به ۳۲ درصد رساند

مدیرکل امور بین‌الملل معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، با اشاره به گزارش سال ۲۰۲۱ مجمع جهانی اقتصاد درباره شکاف جنسیتی کشورها، گفت: براساس این گزارش و در مقایسه با سال گذشته به‌دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، جهان با عقبگرد در حوزه کاهش شکاف جنسیتی مواجه بوده، به‌طوریکه حدود ۰.۶ درصد به این فاصله افزوده شده و ۳۲ درصد شکاف باقی‌مانده است. به گزارش ایسنا، لیلا فلاحتی با بیان اینکه در گزارش سال ۲۰۲۱ شکاف جنسیتی مجمع جهانی اقتصاد، با اضافه شدن کشورهای افغانستان، گویانا و نیجر کشورهای موردبررسی امسال به ۱۵۶ کشور رسیده، اظهار کرد: براساس این گزارش تاکنون هیچ کشوری موفق نشده شکاف جنسیتی را به‌طور کامل از بین ببرد و فقط ۵ کشور بالای فهرست شامل ایسلند، فنلاند، نروژ، نیوزلند و سوئد موفق شده‌اند شکاف جنسیتی را تا ۸۰ درصد در کشور خود رفع کنند. همچون سال قبل، روند کاهش شکاف جنسیتی بسیار کُند است و شیوع کرونا بسیاری از روندها را دچار مشکل کرده است. وی ادامه داد: نکته مهم این است که تحولات ناشی از پاندمی کرونا همه شاخص‌ها را دچار مشکل کرده و با توجه به تاثیرات اقتصادی بحران کرونا وضعیت منفی در شاخص اقتصادی تشدید خواهد شد. در مجموع پیش‌بینی می‌شود برای رفع شکاف جنسیتی جهان دست‌کم ۱۳۵ سال زمان لازم است. براساس روند پیشرفت در شاخص‌ها، در حوزه اقتصاد ۲۶۷ سال، برای رفع نابرابری در زمینه سیاست به ۱۴۵ سال و در آموزش ۱۴ سال برای رفع نابرابری زمان لازم است. در حوزه سلامت به‌دلیل بحران کرونا زمان قابل پیش‌بینی نیست.

کرونا زندگی زنان را نشانه گرفت

سهم زنان از اقتصاد

عکس: صمت

زنان در جامعه ما حکم نیروی کار ارزان را دارند، همان‌ها که برای کسب موقعیت شغلی متناسب با توانمندی‌شان بیشتر از مردان تلاش می‌کنند و بیشتر در معرض اتهام قرار دارند؛ اتهام ناکارآمدی، غیرمتخصص بودن و بر هم زننده بازار کار. در همین حال باید تاکید کرد که ایران یکی از کمترین نرخ مشارکت زنان را دارد. مسائل فرهنگی، تبعیض‌های قانونی و غیرقانونی در سال‌های گذشته مانع حضور جدی و پررنگ زنان در کسب‌وکارهای مختلف و نقش‌آفرینی در اقتصاد شده است. حال در یک سال گذشته و با شیوع ویروس کرونا، بازار کار در ایران مردانه‌تر از گذشته شده، تا جایی که براساس آمار منتشرشده از سوی مرکز ملی آمار ایران، نرخ مشارکت اقتصادی زنان در سال ۱۳۹۹ و در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۸، افت ۳.۱ درصدی داشت. سخن گفتن از کار زنان از آن دسته موضوعاتی است که مخالفان و موافقان متعصبی دارد. عده‌ای منکر هر نوع نابرابری جنسیتی در فضای کار هستند و موفقیت را فقط از آن شایستگان می‌دانند. این قشر با اشاره به زنان نخبه، کارآفرین و ممتاز در جامعه تاکید می‌کنند که همین مثال‌ها حکایت از باز بودن دروازه‌های پیشرفت برای زنان دارد؛ بنابراین نالایقی و کم‌کاری خود را به گردن سیستم مردسالار نیندازید. در ادامه نیز زنان را به عشوه‌گری برای کسب موقعیت‌های بهتر کاری محکوم و با لطف تاکید می‌کنند که البته هر زن شاغل و موفقی لزوما از این سیاست‌ها بهره نمی‌گیرد. همه‌چیز بستگی به وجدان و کارآیی خودتان دارد. خلاصه که این افراد حضور پررنگ‌تر مردان در اقتصاد را ناشی از مهارت بیشتر آن می‌دانند و بس. البته در همین فضای مردسالار نیز برخی ضمن اذعان به شکاف جنسیتی موجود برای بهبود شرایط تلاش می‌کنند. صمت برای بررسی شرایط کسب‌وکار زنان به‌ویژه در روزهای کرونایی با زنان در حوزه‌های مختلف کاری گفت‌وگو کرده است. بسیاری از زنان در شرایط عادی در محیط کار از تبعیض رنج می‌برند. عموما تخصص مردان بیشتر به چشم می‌آید و نگاه‌های مثبت‌تری به عملکرد آنها وجود دارد. اعتمادی که به کار مردان وجود دارد، تاثیر خود را در قالب کاهش کارآیی زنان نشان می‌دهد. یا در مواردی با زنانی روبه‌رو هستیم که برای کسب موقعیت برابر، تلاش مضاعفی را متحمل می‌شوند. بسیاری از این زنان پس از ساعات کاری طولانی، کاری تمام‌وقت دیگر را در خانه بر عهده دارند؛ فعالیتی که از نگاه مردسالارانه حاکم بر جامعه نشات می‌گیرد و زنان را مسئول رسیدگی به کارهای روزمره خانه و حتی رسیدگی به امور فرزندان می‌داند. در جامعه‌ای سنتی همچون ایران، زنانی که حضور در اجتماع را به هر علتی انتخاب کرده‌اند، گویا لطفی را پذیرا شده‌اند و حال باید به جبران آن، از پس کارهای خانگی نیز بر بیایند. حال آنکه کار خانگی خود مقوله‌ای جدا، کاری تمام‌وقت و جدای از این گفتار است.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

زندگی زنان در روزهای همه‌گیری

به گزارش صمت بیش از یک سال از پاندمی کرونا در دنیا می‌گذرد، ویروسی که نه‌تنها سلامت افراد را تحت‌تاثیر قرار داد، بلکه اصول اولیه و اساسی زندگی را نشانه گرفت. بسیاری از کسب‌وکارها و معیشت مردم از این همه‌گیری متاثر شده است. نتایج این پاندمی به همین‌جا ختم نمی‌شود و شاهد پس‌رفت و بی‌اثر شدن تلاش‌های گسترده مدنی و اجتماعی در حوزه‌های گوناگون نیز هستیم.

تعمیق شکاف‌های جنسیتی یکی از مهم‌ترین آثار این همه‌گیری ظرف یک سال گذشته است، براساس گزارش منتشر شده از سوی مجمع جهانی اقتصاد، جهان در سال گذشته میلادی با تشدید شکاف‌های جنسیتی روبه‌رو بوده است. تاجایی‌که حدود ۰.۶ درصد به این فاصله افزوده شده و این رقم به ۳۲ درصد افزایش یافته است.

زنان تعدیل می‌شوند

تحقیقات جهانی حکایت از آن دارد که پیامدهای ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا زندگی زنان را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده است. از یک‌سو شاهد رشد خشونت‌های خانگی هستیم و از سوی دیگر، زنان بسیاری کار خود را از دست داده یا مجبور شده‌اند برای انجام کارهای خانه شغل خود را ترک کنند. وضعیت زنان در ایران نیز با شرایط مشابه و حتی دشوارتری روبه‌رو است. در موقعیت کنونی کسب‌وکارها نیز از این همه‌گیری متاثر شده‌اند و شاهد وارد آمدن ضررهای بسیاری به مشاغل هستیم. عموما در چنین شرایطی و در درجه نخست زنان از کار بیکار می‌شوند. این تجربه در اغلب کشورهای دنیا مشاهده می‌شود اما در ایران پررنگ‌تر است، چراکه بنا به عادت همچنان مرد نان‌آور اصلی خانواده محسوب می‌شود و چنانچه قرار بر تعدیل نیرو باشد، حفظ مردان ارجحیت دارد. بر همین اساس نیز در یک سال اخیر شاهد مردانه‌تر شدن بازار کار در ایران هستیم. براساس داده‌های منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، نرخ مشارکت اقتصادی مردان در سال ۱۳۹۹ افت ۲.۴ درصدی را در مقایسه با سال ۱۳۹۸ تجربه کرده و به ۶۸.۷ درصد رسیده است. درحالی‌که در همین زمان نرخ مشارکت اقتصادی زنان در سال ۱۳۹۹ با ۳.۱ درصد کاهش، برابر ۱۳.۹ درصد گزارش‌شده است. گفتنی است چندی پیش رئیس اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی کشور نیز از افزایش خشونت‌های خانگی در دوران کرونا در سال ۱۳۹۹ خبر داد. حضور اجباری خانواده‌ها در کنار هم و سبک جدید زندگی در این روزها زمینه افزایش این خشونت‌ها را فراهم کرده است. برای بررسی شرایط کسب‌وکار زنان به‌ویژه در روزهای کرونایی با زنان شاغل و کارآفرین گفت‌وگو کرده‌ایم.

> بر اساس گزارش منتشر شده از سوی مجمع جهانی اقتصاد، جهان در سال گذشته میلادی با تشدید شکاف‌های جنسیتی روبه‌رو بوده است

مشاغلی که آسیب دیدند

آرایشگاه‌ها در رده مشاغلی هستند که با اوج‌گرفتن کرونا، تعطیل می‌شوند. در دوره‌ای محدودیت برای آرایشگاه‌های زنانه حتی بیشتر از سلمانی‌های مردانه بود، هرچند به مرور و پس از گذشت چند دوره از این تعطیلی‌ها، شرایط هر دو همسان شد. البته همه ما می‌دانیم با وجود محدودیت‌های یادشده، بسیاری از مشاغل به شکل محدود و پنهانی به فعالیت خود ادامه می‌دهند. به همین دلیل به آرایشگری که از مدت‌ها قبل شیوع ویروس کرونا می‌شناختم تماس گرفتم و برای کاری به دیدنش رفتم. سپرد وقتی به ساختمان رسیدی تماس بگیر تا بیایم و در را برایت باز کنم، در دوره‌ای زندگی می‌کنیم که رفتن به آرایشگاه هم قاچاقی است و احتمالا اگر زنده بمانیم، سال‌ها بعد همین خاطره را با جذابیت و اغراق برای آیندگان بازگو می‌کنیم. به لیلا، آرایشگرم گفتم می‌خوام گزارشی بنویسم از مشاغل زنان با تکیه بر چالش‌هایی که کرونا برای آنها پدید آورده است. گفت: در جامعه ما ذهنیتی مبنی بر شکم‌سیری نسبت به زنان آرایشگر وجود دارد. زنانی که نه از سر اجبار که تنها برای جذابیت و سرگرمی کار می‌کنند. این نگاه نادرست عموما از ظاهر زنان آرایشگر که اقتضای فعالیت آنهاست، برداشت می‌شود. بسیاری از همکارانم به درآمد این شغل احتیاج دارند، تنها راه گذران زندگی آنهاست. همین ناخن‌کارمون، همسرش بیمار است و به سختی روزگار می‌گذرانند. در این‌یک سال هم که کاروکاسبی کساد است و مشتری‌هایمان محدودشده‌اند. هرچند مدت یک‌بار هم که فعالیت ما را متوقف می‌کنند، آخر چطور از پس اجاره و مالیات بربیاییم؟ فقط به ما می‌گویند ببندید اما فکر نمی‌کنند چطور زندگی کنیم. این محدودیت‌ها در حالی هستند که آرایشگاه‌های زنانه در رده تمیزترین مکان‌ها هستند. به‌علاوه آنکه امکان رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی در اینجا وجود دارد.» لیلا می‌گوید: «هر بار در را با استرس برای مشتریان باز می‌کنم، اگر بازرس باشد، فعالیت‌مان را برای ۳ ماه تعطیل می‌کنند و حتی محکوم به پرداخت جریمه هم می‌شویم» همکار لیلا خانم که وظیفه نظافت آرایشگاه را بر عهده دارد می‌گوید: «از وقتی این ویروس آمده، کارم ۱۰ برابر بیشتر شده است، بعد از رفتن هر مشتری همه جا را ضدعفونی می‌کنم. هزینه‌های آرایشگاه نیز افزایش داشته است. اعتراضی نداریم، برای سلامتی خودمان و دیگران است اما تعطیلی اینجا یعنی گشنگی چند خانواده»

مشاغل خدماتی هم از رونق افتادند

بسیاری از زنان که اغلب هم به دهک‌های پایین اقتصادی تعلق دارند، مشاغل خدماتی را بر عهده می‌گیرند. نظافت خانه، نگهداری از سالمندان یا مشاغلی همچون تمیز کردن سبزی و... این مشاغل ابتدا خانگی بودند و فردی که این مشاغل را بر عهده می‌گرفت از طریق واسطه و آشنا به دیگران معرفی می‌شد. در ادامه شرکت‌های خدماتی شکل گرفتند و اقدام به ساماندهی این دست مشاغل خدماتی کردند. طی سال‌های اخیر نیز شاهد رونق گرفتن بستری اینترنتی و نرم‌افزاری برای ارائه این دست خدمات هستیم. با این وجود، همچنان عده‌ای از زنان در همان قالب‌های سنتی به فعالیت خود ادامه می‌دهند. در واقع زنانی که اغلب سن بالاتری دارند و نتوانسته‌اند خود را با معیارهای ظاهری این برنامه‌های خدماتی وفق دهند. الهه خانوم را بیش از ۱۰ سال است که می‌شناسم. ۳ دختر دارد و به‌دلیل اعتیاد همسر، سال‌هاست تامین معاش خانواده را بر عهده گرفته است. می‌گوید: «دو دختر بزرگم را با همین کار شوهر دادم. آخری هم هنوز بچه است، کلاس هفتم می‌خواند.» الهه خانوم سبزی پاک می‌کند، لواشک درست می‌کند. شیرینی‌های سنتی را عمده می‌خرد و با سود محدودی به مشتریان سبزی و لواشک می‌فروشد. می‌گوید: «ما این روزها برکت از کارمان رفته، سفارش‌هایمان کمتر شده است. قبلا شیرینی سنتی و لواشک مشتری بیشتری داشتند، مردم با دست‌ودلبازی بیشتری خرید می‌کردند. شاید هم توان بیشتری داشتند. اما این روزها همه به حداقل بسنده می‌کنند. مثلا همین ماه رمضان، برای ما روزهای پر رونقی را به‌دنبال داشت. عده بسیاری افطار و نذری می‌دادند و کلی سفارش برای پاک کردن سبزی داشتم اما این روزها سفارشات محدود شده‌اند. از یک‌سو همه از این بیماری نگران هستند و از سوی دیگر هم توان مالی‌شان محدود شده و از نذر و خیرات می‌گذرند.»

رونق کسب‌وکارهای اینترنتی

همانطور که تاکید شد همه‌گیری کرونا به مشاغل بسیاری آسیب‌های جبران‌ناپذیری وارد کرد اما در همین دوره برخی از فعالیت‌ها رونق تازه‌ای یافتند. طراحی سایت، مدیریت فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی و خلاصه هر نوع فعالیت اینترنتی در این روزها جان تازه‌ای گرفت. برای بررسی این شرایط با یکی از فعالان این حوزه گفت‌وگو کرده‌ایم. سارا ۳۵ ساله است، تحصیلات دانشگاهی‌اش را در رشته آی‌تی گذرانده و اکنون چند سالی است به فعالیت در حوزه طراحی سایت مشغول است. سارا می‌گوید: «از حدود یک سال پیش کسب‌وکار ما رونق گرفته است. من چند سالی است در این حوزه فعالیت می‌کنم، ابتدا برای دیگران کار می‌کردم اما به مرور پروژه‌های شخصی گرفتم و اکنون برای خودم کار می‌کنم. این روزها همه به اهمیت کسب‌وکار آنلاین و فروش مجازی ایمان آورده‌اند. کسب‌وکارها بر پایه خرید اینترنتی رونق گرفته‌اند و بدین ترتیب شاهد تعریف مشاغل جدیدی در این حوزه هستیم. تامین محتوا برای سایت‌ها یا اینستاگرام در رده این مشاغل هستند. البته بسته به نوع فعالیت و تخصص مورد نیاز، درآمدها نیز تفاوت دارد. برخی کارها ساده‌اند و حتی در مواردی برخی دانش‌آموزان برای انجام آنها داوطلب می‌شوند. دختران دانش‌آموز بیشتر این کارها را بر عهده می‌گیرند، البته وقت چندانی از آنها نمی‌گیرد و در این روزها که از حضور در مدارس محروم هستند، به نوعی سرگرمشان می‌کند. در واقع باید بپذیریم این بیماری، تفاوت‌های اساسی را در نسل جدید ایجاد کرده است. نوجوانان و جوانان به کار روی آورده‌اند، چراکه از بسیاری تفریحات سابق منع شده‌اند. در چنین شرایطی کار حکم سرگرمی را برایشان بازی می‌کند. البته من این رویکرد را بیشتر در دختران نوجوان و جوان دیده‌ام.» سارا دختری مدرسه‌ای دارد، از او می‌پرسم آیا فعالیت‌هایت در خانه بیشتر نشده است؟ می‌گوید: «این روزها تمامی فعالیت‌هایم به خانه منتقل شده و همین برای من اتفاق مثبتی بوده است، چراکه بخش قابل توجهی از زمانم را در رفت‌وآمد از دست نمی‌دهم. به‌علاوه آنکه دختر من مستقل است و خوشبختانه خودش از پس درس‌هایش بر می‌آید. درنتیجه من متحمل فشار دوچندانی نیستم، اما می‌دانم که این روزها زندگی برای بسیاری از زنان دشوارتر از گذشته شده است.»

> بسیاری از زنان با وجود مهارت و دانشی که دارند، فقط به سبب جنسیت خود، در محیط کار جدی گرفته نمی‌شوند؛ این تبعیض‌های جنسیتی مانع بروز خلاقیت از سوی زنان و پیشرفت شغلی آنها می‌شود

خانه‌داری هم کار است

کار خانگی در رده مشاغلی است که عموما در ایران زن‌ها آن را بر عهده دارند. وظایفی مانند آشپزی، مرتب کردن و گردگیری، شستن لباس‌ها، مراقبت از کودکان و... وظایفی که نه‌تنها پایان و استراحت ندارند، بلکه حقوق و مزایایی نیز به آن تعلق نمی‌گیرد؛ درنتیجه آن‌طور که باید و لازم است مورد توجه قرار نمی‌گیرد. زنان خانه‌دار نیز این روزها و با شیوع ویروس کرونا با شرایط دشوارتری در کار خود روبه‌رو شده‌اند. برای بررسی این شرایط دشوار با چند نفر از زنان خانه‌دار صحبت کردم و نظر آنها را در این خصوص جویا شدم. بیشتر این زنان اعتقاد داشتند: «کرونا زندگی را برای آنها دشوارتر کرده، ساعت‌های محدودی که برای خود داشته‌اند را از دست داده‌اند. نظافت و تمیزکاری خانه اهمیت بیشتری یافته و درنتیجه زمان بیشتری را هم از آنها می‌گیرد. فرزندان در خانه هستند و مسئولیت آموزش به آنها چندین برابر افزایش یافته است. از همه مهم‌تر آنکه با وجود تلاش‌های بلندمدت به سبب نداشتن حقوق و دستمزد، تلاش‌های آنها با قدردانی همراه نیست. گویی کار زنان خانه‌دار نامرئی است و کسی متوجه اهمیت و دشواری آن نیست».

زنان حاشیه

در سال‌های اخیر شاهد رونق گرفتن فعالیت زنان در مشاغلی مانند دستفروشی هستیم. اگر چند سال پیش تعداد زنان دستفروش مترو انگشت‌شمار بودند، این روزها مشتریان دائمی مترو، شاهد ورود چهره‌های جدید به این بازار هستند. برخی از این افراد در سال‌های گذشته فروشنده بوده‌اند اما با تعطیلی‌های پی‌درپی مشاغل غیرضروری، از کار بیکار شده و به‌ناچار و برای کسب درآمد به دستفروشی روی آورده‌اند. برای بررسی روند فعالیت زنان در این شغل به سراغ دستفروشان رفتم و با فریبا صحبت کردم. دختری است با ظاهر امروزی و خوش صحبت که به سرعت اطلاعات خوبی را در اختیارم قرار داد. فریبا گفت: «دستفروشی در مترو برای زنان درآمد بیشتری دارد، چراکه ما راحت‌تر در واگن زنان تردد می‌کنیم و سهم قابل‌توجهی از خریداران را زنان تشکیل می‌دهند. البته که دستفروشی در مترو کار دشواری است. فارغ از حمل بار سنگین و ساعت‌ها ایستادن، با آزارهای مختلفی نیز روبه‌رو هستیم. این روزها مباحثی همچون آزار جنسی مورد توجه قرار گرفته اما در گذشته حتی سخن گفتن از این آزارها نیز ممکن نبود. چراکه در نهایت متهم به بی‌اخلاقی می‌شدیم؛ حال نه‌اینکه فکر کنید امروز همه چی گل‌وبلبل است، خیر؛ فقط کمی بهتر شده است». از او درباره تاثیر کرونا بر کسب‌وکارش می‌پرسم، می‌گوید: «خریدها کم شده‌اند. مردم بیشتر از قبل به حضورمان در مترو اعتراض دارند، گویی ما راه دیگری هم برای گذران زندگی داریم و از اجرای آن دریغ می‌کنیم. دست نیز بیشتر شده، افراد جدید به دستفروشی روی آورده‌اند و همین ادامه کار را دشوارتر می‌کند».

سخن پایانی

زنان سهمی ویژه و اثرگذار در اقتصاد دارند، سهمی که به سبب ساختار فرهنگی و ایدئولوژیک حاکم بر کشور، آن‌قدرها که باید مورد توجه قرار ندارد. بسیاری از زنان با وجود مهارت و دانشی که دارند، فقط به سبب جنسیت خود، در محیط کار جدی گرفته نمی‌شوند؛ این تبعیض‌های جنسیتی مانع بروز خلاقیت از سوی زنان و پیشرفت شغلی آنها می‌شود. در ادامه باید خاطرنشان کرد که در فضای سنتی و مردسالارانه حاکم بر کشور شیوع ویروس کرونا از یک‌سو ادامه فعالیت را برای زنان شاغل دشوارتر از گذشته کرده است و از سوی دیگر، فشارهای بیشتری را به آنها تحمیل می‌کند. زنان در اولویت نخست بیکاری و تعدیل قرار دارند. در همین حال برخی از زنان ناچار شده‌اند با افزایش فشارهای خانگی کار خود را کنار بگذارند، موضوعی که می‌توانند آسیب‌های جدی را به آنها وارد کند. بدون تردید رفع این دست چالش‌ها به‌سادگی امکان‌پذیر نیست و باید تلاشی مستمر برای شناخت ریشه‌های فرهنگی و تغییر انجام داد.

یادداشت

زنان در اولویت نیستند

فرشته ولی‌مراد
فعال حوزه زنان

حوزه زنان در کشور ما با چالش‌های جدی روبه‌رو است، معضلاتی که رفع آنها به اقداماتی اساسی و عزمی راسخ از سوی مسئولان نیاز دارد. بااین‌وجود، عملکرد دولت در حوزه زنان در طول سال‌های گذشته آن‌قدرها مثبت نبوده است. در واقع عملکرد دولت و معاونت امور زنان ریاست جمهوری در این سال‌ها با ضعف روبه‌رو بوده و نمره قبولی نمی‌گیرد. این دولت برای آنکه در مسند امور قرار گیرد، وعده‌های بسیاری در حوزه زنان داد، وعده‌هایی که اکنون می‌توان گفت جنبه تبلیغاتی داشته‌اند و هیچ‌کدام از آنها اجرایی نشده‌اند. برنامه ششم توسعه وظایفی را در حوزه زنان بر عهده دولت گذاشته اما سیاست‌گذاران حتی از عهده اجرای این امور نیز برنیامدند. براساس این برنامه، دولت موظف شده طرحی را برای توانمندسازی زنان سرپرست خانوار آماده و به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند اما این اقدام تاکنون از سوی دولت اجرایی نشده است. به‌جای آن دولتی‌ها پس از گذشت ۲ سال از ابلاغ برنامه ششم توسعه، لایحه‌ای را به مجلس تقدیم کردند مبنی بر حذف تایید نمایندگان مجلس از طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانوار. این طرح با مخالفت نمایندگان مجلس روبه‌رو شد و دولتی‌ها دوباره پس از ۲ سال، لایحه دیگری را با همین مفهوم تقدیم مجلس کردند؛ طبیعتا این لایحه نیز با مخالفت نمایندگان بهارستان‌نشین روبه‌رو شد. بدین‌ترتیب ۴ سال از ابلاغ برنامه ششم توسعه گذشت و هیچ اقدام اجرایی برای احقاق حقوق زنان انجام نشد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که در این سال‌ها نه‌تنها هیچ اقدامی برای بهبود شرایط زنان اجرایی نشده، بلکه قوانین مصوب روی زمین مانده‌اند. علاوه بر این، در همان موارد معدود که اقدام به اجرای برنامه‌های مقرر شد، تغییر و تحولات اساسی نسبت به برنامه ششم توسعه انجام شد که با انتقاد فعالان حوزه زنان روبه‌رو است. به‌عنوان مثال، شاخص‌های عدالت جنسیتی که باید در ستاد ملی زن و خانواده تصویب می‌شد، در دبیرخانه نوشته و برای دریافت امضای اعضا ارسال شد. همین دستورالعمل نیز درنهایت در هیات دولت مصوب شد. درواقع نهادهای مرتبط با حقوق زنان در این سال‌ها بسیار ناکارآمد عمل کرده‌اند و بررسی عملکرد آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. متاسفانه این روزها افرادی فرصت و امکانات کشوری را در اختیار دارند اما دغدغه اصولی برای رفع مشکلات زنان ندارند. چنانچه امکان بازخواست از عملکرد این افراد وجود داشته باشد و موظف باشند نسبت به کارهای نکرده‌شان پاسخگو باشند، چالش‌های این‌چنینی برطرف خواهد شد. معاونت امور زنان از طراحی سایت و جمع‌آوری اطلاعات زنان سرپرست خانوار به‌عنوان دستاورد یاد می‌کند. هرچند این اقدام تاکنون هیچ نتیجه مثبتی را برای زنان سرپرست خانوار به همراه نداشته و نمی‌توان از آن با عنوان دستاورد یاد کرد. به بیانی دیگر، طراحی پایگاه اینترنتی نتیجه‌ای برای زنان سرپرست خانوار که این روزها تحت فشارهای اقتصادی قرار دارند، ندارد. به‌ویژه که از سال گذشته تاکنون، علاوه بر تمام مشکلات همیشگی، شیوع ویروس کرونا نیز دردسرساز شده است. در چنین شرایطی زنان و نهاد خانواده فشارهای مضاعفی را متحمل می‌شوند. اما تاکنون هیچ اقدامی در قبال این چالش‌ها اجرایی نشده است. درواقع در شرایطی که نهادهای مسئول از وظایف اصلی خود سرباز می‌زنند چه توقعی از آنها برای رفع معضلات کسب‌وکار زنان در روزهای کرونایی وجود دارد؟ همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ در یک سال گذشته، آسیب‌های بسیاری به عملکرد فعالان اقتصادی اعم از زن و مرد وارد کرده است. بسیاری از افراد کسب‌وکار خود را از دست داده‌اند. نتایج این فشارها در خانواده مشاهده می‌شود و دولت وظیفه رسیدگی به این شرایط را بر عهده دارد اما تاکنون هیچ اقدام مثبتی انجام نشده است.

در چنین موقعیتی از دولت انتظار می‌رفت از خانوارهایی که در این روزها آسیب دیدند، حمایت کند اما باید اقرار کرد که دولت حتی توان پرداخت یارانه ماهانه ۴۵ هزار تومانی را هم ندارد. در چنین شرایطی، خانواده‌ها به‌شدت از شرایط موجود آسیب می‌بینند؛ بنابراین تامل و بازنگری در سیاست‌های کلی ضروری است.

یادداشت

سهم زنان از حضور در معادن جهان

ملیکاانصاری
روزنامه‌نگار

کمرنگ بودن حضور زنان در معادن بی‌ارتباط با سختی کار و ذات معدنکاری نبوده و این واقعیت ربطی به منطقه جغرافیایی ندارد. اما نتایج عقاید مردسالارانه و همچنین فرهنگ حاکم بر جوامع در عدم استقبال بخش معدن و صنایع معدنی از زنان را نمی‌توان انکار کرد. تمامی این عوامل دست‌به‌دست یکدیگر دادند تا حضور زنان در معدنکاری، نقشی بسیار کمرنگ داشته باشد. براساس اطلاعات مرکز آمار ایران حدود ۱.۲ درصد از کل شاغلان در بخش معدن را زنان تشکیل می‌دهند. آمارگیری در سال ۱۳۹۰ نشان داد از ۸۴ هزار و ۵۲۸ شاغل در بخش معدن یک هزار و ۷۹ نفر زن مشغول به کار بودند. بیشترین تعداد بانوان فعال در بخش معدن، مربوط به استخراج از معادن سنگ‌آهن می‌شود که ۳۰۱ نفر فعال بوده و پس از آن معادن شن و ماسه با ۱۴۶ نفر، سنگ مس با ۱۲۵ نفر، استخراج زغال‌سنگ با ۹۶ نفر و سنگ تزئینی با ۹۵ نفر ثبت شده‌اند. بر پایه این گزارش، از مجموع یک هزار و ۷۹ نفر شاغل زن در بخش معدن در سال ۱۳۹۰ تعداد ۹۱۱ نفر از شاغلان با مزد و حقوق و ۱۲۳ نفر نیز شاغلان پیمانکاری و سایر شیوه‌های دیگری داشتند. همچنین بانوان معدنکار ایرانی به تعداد ۳۲۱ نفر در بخش تولید و ۷۵۸ نفر نیز در بخش غیرتولیدی شاغل بوده‌اند. براساس این آمار، معادن سنگ مس با جذب ۹۲ نفر از زنان در بخش تولید بیشترین سهم را داشته و ۶۸ نفر از بانوان در حوزه استخراج سنگ‌آهن مشغول به کار بوده‌اند. در عین حال معادن شن و ماسه ۲۷ نفر از بانوان را جذب کرده و در زمینه استخراج زغال سنگ تعداد ۲۰ نفر و شمار بانوان در معادن سنگ لاشه نیز به تعداد ۱۹ نفر قید شده است. برمبنای این اطلاعات، بیشترین تعداد زنان شاغل در معادن مربوط به استان‌های کرمان با ۲۷۴ نفر، یزد با ۱۵۶ نفر، گلستان با ۷۴ نفر، خراسان رضوی با ۶۶ نفر، سمنان با ۶۱ نفر، زنجان با ۵۵ نفر و اصفهان با ۵۳ نفر اعلام شده است. در مقابل نیز در مجموع ۱۱ استان کشور کمتر از ۱۰ نفر شاغل زن در بخش معدن دارند و می‌توان گفت تعداد زنان شاغل در بخش معدن در هیچ یک از استان‌های کشور صفر نیست. همچنین شایان توجه است که بنابر اطلاعات ارائه‌شده در سال‌های قبل از سوی سازمان نظام مهندسی ایران، حدود ۲۷ درصد از اعضای این سازمان و ۱۴ درصد از کل دارندگان پروانه اشتغال در حوزه معدن را زنان تشکیل می‌دهند. در ادامه آمارهای جهانی نشان می‌دهد که ایران در بکارگیری زنان در معادن از سایر کشورها عقب است. به گزارش mining global براساس تجزیه و تحلیل داده‌های بین‌المللی، زنان در جهان تنها ۱۴.۹ درصد از رتبه‌های اجرایی شرکت‌های معدنی، ۱۸.۱ درصد از اعضای هیات‌مدیره صنایع معدنی و فقط ۱۳.۲ درصد از نقش‌های اجرایی تیم مدیران ارشد را تشکیل می‌دهند. این داده‌ها نشان می‌دهد درحالی‌که مناطق امریکای لاتین و کارائیب دارای کمترین نرخ از زنان شاغل در پست‌های برتر در بخش معدن هستند، شرکت‌های استخراج مواد معدنی در افریقا در میان بالاترین رتبه‌ها برای اشتغال زنان در معادن و همچنین حضور آنها در مراتب بالای مدیریتی قرار دارند. برعکس در اروپا زنان ۱۲.۹ درصد از موقعیت‌های تیم مدیران ارشد را در اختیار دارند. درحالی‌که در ایالات متحده و کانادا، زنان تنها ۱۱.۵ درصد از نقش‌های تیم مدیران ارشد را اشغال می‌کنند. بنابر این ارقام ارائه‌شده، می‌توان اظهار کرد که زنان در معادن جهان و عرصه فعالیت‌های بین‌المللی معدنی حضوری گسترده ندارند اما به آن مفهوم نیست که تاثیر معدنکاران زن و کیفیت فعالیت آنها در معادن مانند کمیت حضور آنهاست. بنابراین می‌توان انتظار داشت که با حل شدن تفکرات گاه جنسیتی و عقاید محدودکننده فرهنگی، در آینده شاهد حضور بیشتر زنان در بخش معدن و صنایع معدنی جهان باشیم.

در گفت‌وگو با یک کارشناس صنعتی تاکید شد:

بدون صنعتی شدن، اشتغال کامل نخواهیم داشت

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

گزارش مرکز آمار که از تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری در کشور خبر می‌داد بیش از آنکه موجب امیدواری شود، بر سطح نگرانی‌ها افزوده است. بررسی ارقام دیگر این گزارش نشان می‌دهد همزمان با کاهش نرخ بیکاری در کشور از نسبت اشتغال هم کاسته شده است. به این ترتیب تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری به جای اینکه حاصل افزایش اشتغالزایی و رونق تولید باشد، ناشی از افزایش ناامیدی اجتماعی و گسترش جمعیت غیرفعال اقتصادی بوده است.

در همین باره احسان سلطانی، تحلیلگر اقتصاد به صمت گفت: ما دچار مشکل در اشتغال کشور هستیم چون صنایع پایین‌دستی را تقویت نکرده‌ایم. نمی‌توانیم شغل ایجاد کنیم چون زنجیره صنعتی خود را تکمیل نکرده‌ایم. او با رد آمار ارائه‌شده از سوی مرکز آمار درباره کاهش نرخ بیکاری تصریح کرد: متدولوژی مرکز آمار ایران به گونه‌ای است که همزمان هم نرخ بیکاری را کاهنده اعلام کرده و هم نسبت اشتغال را. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

اگر سناریوی اشتغالزایی در کشور وجود داشت صنایع پایین‌دستی که سوددهی و بهره‌وری بیشتر اقتصادی دارند، راه می‌افتاد. صنایع پایین‌دستی در اقتصاد ما کاملا رها شدند به امان خدا.

◉ آمارهای مرکز آمار ایران به نحوی است که هم از کاهش جمعیت بیکار کشور می‌گوید و همزمان نیز از کاهش نسبت اشتغال در کشور خبر می‌دهد. چطور ممکن است در یک گزارش آماری چنین تناقض وجود داشته باشد؟

من هم قبول دارم که اشتغال در ایران به مسئله‌ای پیچیده تبدیل شده است. این کاملا قابل قبول و فهم است اما نمی‌توان نادیده گرفت که مراکز آماری و در اینجا مرکز آمار ایران به متدولوژی روی آوردند که به طور کلی بر ابعاد پیچیده ماجرا می‌افزاید و به قول شما گزارش‌ها به شکلی درمی‌آید که همزمان هم به کاهش نرخ بیکاری اشاره دارد و هم به کاهش نرخ اشتغال. درواقع در انتهای برخی از این گزارش‌ها مخاطب ممکن است متوجه نشود که کلا موضوع چه بوده است.

◉ چطور ممکن است در یک گزارش و به دلیل استفاده از یک روش‌شناسی همزمان آمار این‌گونه متناقض شود؟

اجازه بدهید با یک مثال این موضوع را بیشتر توضیح دهم؛ یک خانوار با ۴ فرزند را درنظر بگیرید که در مجموع یک خانواده ۶ نفره را تشکیل می‌دهند. پدر این خانواده کارگری ناراضی است که به دلیل نیافتن شغلی بهتر فعلا در محل کار خود باقی مانده است. مادر خانواده دنبال شغل مناسب خود گشته اما پیدا نکرده و فعلا به خانه‌داری اکتفا می‌کند. یکی از فرزندان این خانواده را سرباز درنظر بگیرید و دیگری را دانشجو. یکی دیگر از بچه‌ها هم هرچه دنبال کار گشته، شغلی پیدا نکرده و گاهی یک ساعتی در مغازه عموی خود می‌ایستد اما همچنان شغلی ندارد. نفر آخر هم یک سال دنبال شغل گشته اما چون کاری پیدا نکرده فعلا از سر ناچاری خانه‌نشین است. اگر دقیق بخواهیم بگوییم، در این خانواده تقریبا جز پدر همه بیکار هستند یا دست‌کم ۳ نفر از آنها بیکار هستند. پس در یک آمارگیری علمی و اصولی باید نرخ بیکاری این خانواده حداقل ۵۰ درصد برآورد شود اما مرکز آمار ایران نرخ بیکاری کل این خانواده را صفر حساب می‌کند.

این مسئله کاملا ناشی از روشی است که مرکز آمار برای آمارگیری‌های خود مورد استفاده قرار می‌دهد. درواقع این‌گونه به نظر می‌رسد که هدف اصلی برای بخشی از مدیران این مرکز آمار رسمی کشور کاهش آمارهای منفی است. حال آن‌که خود آنها هم می‌دانند چنین چیزی در چارچوب وظایف این مدیران نیست. در هر حال این روش از سال‌ها قبل مورد انتقاد کارشناسان و افراد آشنا به امور بوده اما متاسفانه هیچ‌گاه مرکز آمار ایران حاضر به اصلاح آن نشده و به روش پیشین خود ادامه می‌دهد.

با این همه در گزارش اخیر مرکز آمار که شما به آن اشاره کردید می‌توانید به‌راحتی ببینید که افزایش اشتغال در کشور نه حاصل اشتغالزایی بلکه ناشی از کاهش جمعیت فعال اقتصادی بوده است؛ یعنی فردی پس از هفته‌ها از یافتن شغل ناامید شده و حالا هم مجبور است خانه‌نشین باشد. مرکز آمار همین فرد را نه جزو بیکاران بلکه جزو جمعیت غیرفعال به شمار می‌آورد. درحالی‌که چنین روش محاسبه‌ای اگر بگوییم عمق فجایع را به‌درستی نشان می‌دهد بلکه اجازه بازتاب حقیقت را هم نمی‌دهد. شاید اگر به این وظیفه به چشم آمار دادن نگریسته شود و به همین دلیل چنین خطایی کوچک شمرده شود اما درحقیقت این رویه سبب می‌شود تا راهکار مشکلات هم به‌خوبی پیدا نشوند. به همین ترتیب گره مشکلات در کشور کورتر خواهد شد.

احسان سلطانی

افزایش اشتغال در کشور نه حاصل اشتغالزایی بلکه ناشی از کاهش جمعیت فعال اقتصادی بوده است

◉ از نظر نسبت اشتغال گفته می‌شود حدود ۳۶ درصد از کل جمعیت ایران شاغل هستند. این آمار از نظر شما چه معنایی دارد؟

این آمار بسیار نگران‌کننده است. همان‌طور که گفتم، چون با روش فعلی مرکز آمار نمی‌شود به‌درستی متوجه عمق مشکلات شد، بهتر است به جای شاخص بیکاری به نسبت اشتغال توجه کرد. همان‌طور که شما گفتید مرکز آمار می‌گوید از کل جمعیت کشور تنها ۳۶ درصد شاغل هستند. این یک رقم فوق‌العاده نگران‌کننده است و به نظر می‌رسد ایران از این زمینه عملکرد به بدی ضعیف‌ترین عملکردها داشته است. فراموش نکنیم میانگین نسبت اشتغال در جهان امروز به مراتب بیش از ۵۰ درصد است اما در ایران از ۴۰ درصد هم به مراتب کمتر است.

◉ چنانچه نرخ بیکاری را براساس استاندارد مرسوم جهان امروز محاسبه کنیم، فکر می‌کنید شاخص بیکاری در ایران چقدر است؟

بهتر است اول بنگریم که مرکز آمار ایران چگونه نرخ بیکاری را محاسبه می‌کند و بعد متوجه شویم چگونه اعداد می‌توانند نتایج را تغییر دهند. مرکز آمار با یک تقسیم که در صورت آن اشتغال و در مخرج آن جمعیت فعال قرار دارد به محاسبه نرخ بیکاری اقدام می‌کند. پیش‌تر هم گفتم اگر یک نفر هفته‌ای یک ساعت بدون یک مزد در جایی مشغول شود از نظر مرکز آمار ایران به معنای شاغل بودن وی است. همچنین اگر پس از گذشت ۴ هفته شغلی پیدا نکند هم او را از جمعیت بیکار کسر و به جمعیت غیرفعال اضافه می‌کنند. به عبارت دیگر، مرکز آمار تمام تلاش خود را می‌کند که از مخرج بکاهد و بر صورت این کسر بیفزاید.

حال آنکه مسئله امروز کار شایسته است؛ یعنی کاری که علاوه‌بر ایجاد شغل و تحرک فیزیکی و فکری در طول روز بتواند برای کارگر و خانواده او هم زندگی استاندارد را فراهم آورد. این موضوع در ایران مدنظر نیست و اگر با این استاندارد که شاخص‌ها را طور دیگری مطرح می‌کند محاسبه کنیم، نرخ بیکاری بیش از حد تصور افزایش خواهد یافت. اما اگر شاخص مزد کافی را نادیده بگیریم و صرفا بیکاری واقعی را هم مدنظر داشته باشیم به عقیده من، نرخ بیکاری در کشور می‌تواند تا ۲۵ درصد افزایش یابد.

البته همین جا هم تاکید می‌کنم که من آمارهای کلی کشور را ندارم و این عددی که اعلام کردم بیشتر محصول یکسری محاسبات فردی است. اما در کل معتقدم نرخ بیکاری در ایران حدود ۳ برابر بیش از رقمی است که به شکل رسمی اعلام می‌شود.

◉ با این حال، می‌بینیم سهم زنان شاغل از کل زنان به ۱۱ درصد رسیده است. متولیان امر به این مسئله چگونه نگاه می‌کنند؟

من البته جای آنها نیستم، اما پاسخی که اغلب در این باره در جلسات رسمی داده شده عبارت از این است که چون زن‌ها از تلاش برای یافتن شغل مناسب دست کشیدند و پس از اینکه کاری پیدا نکردند ناامید و خانه‌نشین شدند، جمعیت فعال اندکی دارند و مرکز آمار هم پس از مدتی آنها را از فهرست بیکاران حذف کرد. درواقع این جواب رسمی گرچه هیچ چیزی از ماجرا را نمی‌تواند توضیح دهد اما حداقل نشان می‌دهد که هنوز حساسیت به مسئله اشتغال زنان در کشور اندک و ناچیز باقی مانده است.

◉ چرا در ایران شغل کافی ساخته نمی‌شود؟

این مسئله دلایل بسیار فراوانی دارد. در کشور ما شغل کافی وجود ندارد به همان دلیل که تولید کافی وجود ندارد. تولید کافی وجود ندارد به همان دلیل که سرمایه و فناوری کافی موجود نیست. تولید دچار مشکل است چون عدالت اجتماعی مسئله نیست و به هزاران دلیل دیگر. اما اگر بخواهیم به صورت اجمالی هم به این ماجرا بنگریم به نظر من مشکل اصلی به این برمی‌گردد که در ایران مسئولان اعم از سیاست‌سازان تا تصمیم‌گیران، هنوز توجه کافی به سناریو اشتغالزایی مناسب با کشور ندارند.

◉ اگر سناریو اشتغالزایی وجود داشت، چه اتفاقی می‌افتاد؟

اگر سناریو اشتغالزایی در کشور بود صنایع پایین‌دستی که سوددهی و بهره‌وری بیشتر اقتصادی دارند، راه می‌افتاد. صنایع پایین‌دستی در اقتصاد ما کاملا رها شدند به امان خدا. حال آنکه این صنایع پیشتاز تولید ناخالص داخلی هستند.

چه در دولت فعلی که روزهای آخر خود را سپری می‌کند چه در دولت‌های قبلی، جدا از اینکه هر کدام خود را نماینده کدام جناح سیاسی می‌دانستند، تمام تمرکز دولت بر صنایع مادر چون فولاد بود. ما تمام ارقام و آمارهای صنایع بالادستی را به‌راحتی می‌توانیم در اینترنت پیدا کنیم اما درباره صنایع پایین‌دستی کمتر گزارش رسمی وجود دارد. حتی توجه در حد برنامه تلویزیونی ساختن برای این مجتمع‌ها وجود ندارد اما تا دلتان بخواهد به فولاد و سیمان توجه می‌شود و درباره مشکلات آن برنامه ساخته می‌شود و مسائل مختلف آن در تمام رسانه‌ها مورد بحث قرار می‌گیرند. سرمایه‌گذاری‌های کشور به تبعیت از دولت عمل می‌کنند یعنی نگاه که کنیم متوجه می‌شویم هر جا دولت اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کند یا سیاست‌های حمایتی را اجرا می‌کند همان بخش با افزایش سرمایه‌گذاری مواجه می‌شود. واحدهای پتروشیمی و برخی از صنایع بالادستی در کشور با صدها میلیارد تومان سرمایه‌گذاری اولیه تجهیز شدند و آغاز به کار کردند. درواقع صنایع بالادستی برای ایجاد هر شغل نیاز به سرمایه‌گذاری چشمگیری دارند و در مقابل در ایجاد اشتغال جانبی و غیرمستقیم هم ناکام می‌ماندند. به این ترتیب سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها هم پرهزینه است و هم اشتغال کمی ایجاد می‌کند.

◉ کدام صنایع می‌توانند به اقتصاد ایران در شرایط فعلی طوری کمک کنند که وضعیت اشتغال هم دگرگون شوند؟

صنایع فراوانی چنین ظرفیتی را دارند. صنایع پایین‌دستی همگی می‌توانند این ظرفیت را داشته باشند البته به جز کشاورزی که به دلایل گوناگون و از جمله کم‌آبی فعلا ظرفیت چندانی ندارند. چند وقت پیش فیلمی از سوی مجمع جهانی اقتصاد منتشر شد که در آن به بررسی زوایای مختلف اقتصاد بنگلادش می‌پرداخت. بنگلادش کشوری فقیر و پرجمعیت در جنوب آسیا است که با تاخیری فراوان حرکت به سمت توسعه را آغاز کرده است. همین فیلم بهانه‌ای شد تا من درباره اقتصاد این کشور مطالعه کنم.

بررسی‌های من نشان می‌دهد که توسعه بنگلادش عمیقا در گرو بخش نساجی آن است. ۸۰ درصد از کل صادرات کالایی این کشور به بخش پوشاک و نساجی مربوط است. به این ترتیب بخش پوشاک و نساجی موتور محرک این اقتصاد فقیر جنوب آسیا هستند. جالب این است که بیش از ۷۰ درصد اشتغال در این بخش هم به زنان تعلق دارد. پس در صنعتی که موتور محرک بنگلادش است زنان بیشترین سهم را از اشتغال آن می‌برند. حالا به کشور خود بازگردیم؛ بنابر انواع آمارهای رسمی به‌ویژه آنها که مرکز آمار ایران و بانک مرکزی منتشر می‌کنند وضعیت صنعت پوشاک و نساجی ایران نه‌تنها رو به بهبود نیست بلکه حتی از پیش از انقلاب هم سهم این بخش کوچک‌تر شده است؛ یعنی در ایران چنین صنایعی به جای اینکه رشد کنند و بتوانند به‌تدریج خود را تبدیل به یک غول بزرگ کنند، کم‌کم نقش آنها کوچک و کوچک‌تر می‌شود تا اینکه کل آن صنعت جمع شده است. ما صنایعی که می‌توانست برای‌مان اشتغال به ارمغان آورد را تعطیل کردیم و طبیعی است که اکنون برای ایجاد شغل جوانان و زنان خود دچار مشکل باشیم. در همین زمان آمارها نشان می‌دهد تمام صنایع بزرگ وابسته به رانت در کشور ما آن‌قدر تقویت شدند که اکنون سهم آنها دو برابر صنایع دیگر است؛ یعنی جایی که باید تضعیف می‌شد را تقویت کردیم و جایی که باید تقویت می‌کردیم را مضمحل کردیم. در کشورهای اروپایی هم اگر بررسی کنیم متوجه می‌شویم در غرب هم صنایع پایین‌دستی فولاد چندین برابر صنایع بالادستی آن اشتغال ایجاد کردند. حال هنگامی که به ایران می‌نگریم می‌بینیم صنایع پایین‌دستی به مراتب از صنایع بالادستی کمتر اشتغالزایی داشته است.

◉ چطور اشتغال در صنایع پایین‌دستی کمتر از بالادستی بوده است؟

چون سرمایه‌گذاری در بخش پایین‌دست کمتر بوده است. نه‌تنها سرمایه‌گذاری کافی نشده بلکه حتی سیاست‌های حمایتی موثر از این بخش‌ها هم نداشتیم و به این وضعیت دچار شدیم. ما دچار مشکل در اقتصاد می‌شویم چون اجازه رشد صنایع کوچک و متوسط را ندادیم و این صنایع را ضعیف نگه داشتیم.

◉ حتی خدمات که حدود نیمی از اشتغال کشور را ایجاد می‌کرد براثر کرونا دچار مشکل شده است. شما فکر می‌کنید بخش خدمات می‌تواند کاستی‌های بخش‌های دیگر اقتصاد را جبران کند؟

خدمات توانسته مشاغل زیادی ایجاد کند اما خود این بخش دچار یک مشکل اساسی در ایران است. خدمات در کشورهای توسعه‌یافته متکی به اقتصاد دانش‌بنیان است. اقتصاد دانش‌بنیان هم زمانی می‌تواند پا بگیرد که یک اقتصاد صنعتی وجود داشته باشد. متاسفانه ایران باوجود تلاش‌های فراوانی که در یک قرن گذشته داشته هنوز از صنعتی‌شدن فارغ نشده و ما کشور صنعتی نیستیم که خود این مسئله به افزایش بیکاری ما دامن زده است. در صنعت متاسفانه تمام توجه به صنایع بالادستی بوده است. این امر آن‌قدر افزایش پیدا کرده که در رفتار روزمره مسئولان هم می‌توانیم آن را ببینیم. برای مثال، در پنج سال گذشته ببینید آقای رئیس‌جمهوری در کدام مراسم روز صنعت و معدن شرکت کرده است؟ در هیچ مراسمی اما همین رئیس‌جمهوری محترم هر جایی که یک واحد فولاد افتتاح شده خود را به آنجا رسانده و در افتتاحیه آن شرکت کرده است.

یا معاون محترم آقای روحانی را نگاه کنید؛ تمام هم و غم ایشان شده مسئله فولاد و سنگ آهن. گاهی خیال می‌کنم جهانگیری هنوز فکر می‌کند وزیر صنایع و معادن است. او بیش از اینکه نگران وظایف معاون اولی باشد نگران فولادی‌ها است.

در هر حال مشکل اصلی کشور ما این است که زنجیره صنعتی هنوز به طور کامل وصل نشده است. با تکمیل زنجیره صنعتی در کشور می‌توانیم به اشتغال کامل دست پیدا کنیم.

حق بیمه ۸۰۰ بازنشسته سال ۹۹ اتوبوسرانی پرداخت شد

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران با اعلام اینکه در سال ۹۹، بیش از ۸۰۰ نفر از کارکنان این شرکت بازنشسته شدند که این تعداد بازنشسته در یک سال، در تاریخ شرکت واحد کم‌سابقه است، گفت: فرآیند پرداخت حق‌بیمه ۴درصدی این افراد به سازمان تامین‌اجتماعی، با همراهی آن سازمان، تدابیر شهردار تهران و مساعدت معاونت حمل‌ونقل و ترافیک و معاونت مالی و اقتصاد شهری شهرداری تهران، زودتر از هر سال انجام شد. به‌گزارش ایسنا، محمود ترفع افزود: سال‌های گذشته که ۳۰۰ تا ۴۰۰ بازنشسته در مشاغل سخت و زیان‌آور از شرکت خارج می‌شدند، معمولا پرداخت حق‌بیمه بازنشستگان تا تیر به طول می‌انجامید اما امسال با وجود مسائل و مشکلات مالی، برای نخستین‌بار این مهم در اردیبهشت نهایی شد.

ترفع با اشاره به اینکه بعضی از مشاغل شرکت واحد، جزو گروه مشاغل سخت و زیان‌آور هستند که شاغلان آن به‌جای ۳۰ سال، ۲۰ سال کار می‌کنند و ۴ درصد حق بیمه مابه‌التفاوت ۱۰ سال کار کمتر بازنشستگان باید به سازمان تامین‌اجتماعی پرداخت شود، اظهارکرد: با توجه به پیگیری‌های به‌عمل آمده، فرآیند پرداخت حق بیمه یادشده انجام‌شده و حقوق بازنشستگی این افراد نیز به‌زودی برقرار خواهد شد.

وی از آغاز پرداخت مزایای پایان خدمت همکاران بازنشسته خود خبر داد و خاطرنشان کرد: امیدواریم با استمرار همکاری خوبی که در زمینه پرداخت حق‌بیمه بازنشستگان شرکت واحد انجام شد، شاهد تداوم این همکاری و تسریع در پرداخت مزایای پایان خدمت این افراد باشیم.

در سفر رئیس هیات عامل ایدرو به استان مازندران انجام شد

افتتاح خط تولید فیلتر سایپا خزر

پویایی واحدهای صنعتی، تولید را سرپا نگه می‌دارد و در نهایت خودکفایی کشور را رقم می‌زند. تلاش‌های بسیاری شد تا در دوره تحریم فرصت‌ها غنیمت شمرده شده و واحدهای صنعتی کوچک و بزرگ فعالیت‌شان مستمر ادامه داشته باشد و تعطیل شده‌ها هم به چرخه تولید برگردند. در این راستا، معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در سفر به استان مازندران با بررسی مسائل و مشکلات واحدهای نساجی استان، خط تولید انواع فیلترهای خودرو را در شرکت سایپا خزر افتتاح کرد.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

بسته پیشنهادی

حمایت از تولید زیرساخت‌هایی لازم دارد که بسته پیشنهادی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت آماده شده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت از ارائه بسته پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تحقق اهداف سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها در ۳ محور و بخش مهم خبر داد. به‌گزارش ایدرونیوز، علیرضا رزم‌حسینی در جلسه هم‌اندیشی و ارائه بسته پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها از بخش تولید، با بیان این مطلب، افزود: این بسته پیشنهادی با نظرات بخش خصوصی، فعالان اقتصادی و نمایندگان مجلس تا پایان ماه مبارک رمضان اعلام خواهد شد.

وی با اشاره به تاکیدات رهبر معظم انقلاب درباره حمایت از تولید به‌ویژه در سال‌های اخیر، بیان کرد: رهبر معظم انقلاب سال‌های اخیر را با توجه به اهمیت تولید با این موضوع نام‌گذاری کرده‌اند و امسال نیز در همین راستا به سال تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها نام‌گذاری شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: این وزارتخانه از همان ابتدای سال برنامه‌های راهبردی خود را برای تحقق شعار سال تدوین و از همان اوایل فروردین بسته پیشنهادی خود را در ستاد اقتصادی دولت مطرح کرد.

▣ استفاده از نظرات بخش خصوصی

رزم‌حسینی با اشاره به استفاده از نظرات بخش خصوصی در تدوین بسته پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: در این راستا از بیش از ۹۰۰ فعال اقتصادی به صورت مجازی برای تدوین بسته، نظرسنجی به عمل آمد. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه این بسته در ۳ محور تدوین می‌شود که محورهای آن مختص تحریم نیست و در شرایط غیرتحریمی نیز تداوم دارد، گفت: نخستین محور مربوط به خود وزارتخانه است و کارهایی که این وزارتخانه می‌تواند در راستای پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید انجام دهد. رزم‌حسینی محور دوم بسته پیشنهادی را مربوط به دولت، وزارتخانه‌ها، نهادهای مرتبط اجرایی دانست و بیان کرد: این محور در ستاد اقتصادی دولت مصوب می‌شود و مستقیم به دولت ارسال خواهد شد.

▣ شناسایی قوانین مخل تولید

وزیر صنعت، معدن و تجارت بسته سوم را مربوط به قوانین مزاحم و مازاد و مخل تولید دانست که آماده شده و در این راستا، گفت: بخشی از این قوانین در قالب بسته‌ای در روز رای‌گیری به مجلس ارائه شد، بخشی دیگر از قبل شناسایی و تدوین شده بود که این بسته را پس از نظرسنجی با بخش خصوصی به کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی ارائه خواهیم داد. رزم‌حسینی در پایان با اشاره به تحریم‌های ظالمانه و همچنین شیوع ویروس کرونا گفت: در شرایط سختی قرار داریم و با همت جهادی مدیران و فعالان بخش خصوصی تاکنون از این مرحله با موفقیت عبور کردیم که این روند با تعامل و هم‌افزایی مجلس، دولت و بخش خصوصی تداوم خواهد داشت.

جلسه هم‌اندیشی و ارائه بسته پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها از تولید با حضور معاونان وزارتخانه، نمایندگان تشکل‌ها و انجمن‌های تخصصی بخش خصوصی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی برگزار شد.

> علیرضا رزم‌حسینی: از فعالان اقتصادی برای تدوین بسته پیشنهادی نظرسنجی شد

> محسن صالحی‌نیا: ایدرو برای ارتقای واحدهای صنعتی، آماده حمایت و پشتیبانی است

طرح‌های توسعه‌ای کمی و کیفی

در سفر رئیس هیات عامل ایدرو به استان مازندران خط تولید انواع فیلترهای خودرو افتتاح شد. گفتنی است این خط تولید در فاز نخست فیلترهای هوا و سوخت خودرو را تولید می‌کند و تولید فیلتر هوای کابین و روغن را نیز در فازهای توسعه در دستور کار خود دارد. این خط تولید در فضایی افزون بر ۶۸۰۰ متر ایجادشده و ظرفیت ساخت سالانه ۳ میلیون فیلتر را دارد. به‌گزارش ایدرونیوز، با بهره‌برداری از این طرح در شرکت سایپا خزر در قائمشهر برای ۱۲۰ نفر شغل مستقیم ایجاد شده است. در مراسم افتتاح خط تولید فیلتر هوای خودرو، مدیرعامل و مدیران ارشد گروه خودروسازی سایپا، نماینده مردم قائم‌شهر و سوادکوه در مجلس شورای اسلامی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و مقامات محلی حضور داشتند. محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل ایدرو همچنین در ادامه برنامه خود از واحدهای نساجی قائم‌شهر و مازندران بازدید کرد. رئیس هیات‌عامل ایدرو در نشست بررسی مسائل و مشکلات این واحدها تاکید کرد: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران برای ارتقای کمی و کیفی این واحدها آماده حمایت و پشتیبانی‌های تخصصی است. بر پایه مصوبات این نشست مقرر شد سازکارهای کارشناسی نحوه تسریع و عملیاتی‌سازی این حمایت‌ها در برنامه زمانی مشخص، با تعامل طرفین نهایی و تدوین شود. همچنین حسب اعلام سیدجواد سلیمانی، مدیرعامل شرکت خودروسازی سایپا مقرر شد این خودروساز نسبت به اجرای طرح‌های توسعه کمی و کیفی محصولات در سایپا خزر با نظارت ایدرو اقدام کند. بازدید از شهرک صنعتی بشل سوادکوه، دیگر برنامه معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل ایدرو در سفر یک روز به استان مازندران بود.

رد شدن ۳۶ درصد خودروها در معاینه فنی

سال گذشته یک میلیون و ۶۶۰ هزار خودرو به مراکز معاینه فنی شهر تهران مراجعه کردند که ۳۶ درصد خودروها به علت داشتن نقص فنی موفق به اخذ معاینه فنی در مراجعه نخست نشدند. به‌گزارش عصرخودرو، حسین مقدم، مدیرعامل ستاد معاینه فنی خودروهای تهران با اعلام این خبر درباره مراجعه خودروها به مراکز معاینه فنی در سال گذشته، گفت: از ابتدای امسال هزینه مراجعه نخست تاکسی‌های تهران به ۵ مرکز معاینه فنی بیهقی، شقایق، دماوند، چمران و نیایش رایگان خواهد بود.

وی افزود: از آمار اعلامی یک میلیون و ۱۹۴ هزار خودرو مربوط به مراجعه نخست بوده که ۱۷ درصد از آن در آزمون آلایندگی گازهای خروجی از اگزوز، ۱۱ درصد در آزمون هم‌راستایی چرخ‌ها، ۴ درصد در آزمون کمک فنر، ۱۳ درصد در آزمون تست ترمز و ۱۶درصد به علت عیوب ظاهری مردود شده‌اند. در مجموع ۳۶ درصد از خودروها به علت نقص فنی موفق به اخذ معاینه فنی در مراجعه نخست نشده‌اند. مقدم با بیان اینکه سال گذشته حدود یک میلیون و ۱۳۳ هزار گواهی معاینه فنی صادر شده، ادامه داد: از این تعداد، ۲۸۳ هزار گواهی مربوط به معاینه فنی برتر است. در مجموع حدود ۲۴ درصد از خودروهای مراجعه‌کننده به مراکز معاینه فنی شهر تهران موفق به اخذ معاینه فنی برتر شده و از تخفیف ۳۰ درصدی عوارض تردد در محدوده طرح کاهش و طرح ترافیک استفاده کرده‌اند. به‌گفته او از ابتدای امسال به‌دلیل مشمولیت خودروهای تولید داخل در سال ۱۳۹۵ میزان مراجعه به مراکز معاینه فنی کمی افزایش یافته و درحال‌حاضر روزانه حدود ۶ هزار و ۵۰۰ خودرو به مراکز معاینه فنی شهر تهران مراجعه می‌کنند. مدیرعامل ستاد معاینه فنی خودروهای تهران اضافه کرد: با توجه به افزایش تعداد خطوط معاینه فنی در ۳ سال گذشته، افزایش ساعت کاری و فعالیت تعدادی مرکز در ایام تعطیلات و ایجاد امکان مراجعه از طریق سامانه نوبت‌دهی اینترنتی هم‌اکنون وضعیت مراجعات عادی بوده و حتی در مراکز پر ازدحام‌تر مانند بیهقی و نیایش شهروندان می‌توانند در کمتر از یک ساعت نسبت به اخذ معاینه فنی خودرو خود اقدام کنند. در ضمن مراکز واقع‌شده در بخش جنوبی تهران مانند چمران، شقایق و الغدیر خلوت‌تر بوده و شهروندان می‌توانند با سهولت و معطلی کمتری نسبت به انجام معاینه فنی خودرو اقدام کنند.

▣ چگونه خلوت‌ترین مرکز را انتخاب کنیم؟

مقدم به شهروندان تهرانی توصیه کرد که با استفاده از سامانه مدت انتظار که در سایت رسمی ستاد معاینه فنی خودروهای تهران در دسترس است با اطلاع از مدت انتظار و طول صف در مراکز برای انجام معاینه فنی خودروی خود خلوت‌ترین مرکز را انتخاب کنند.

او با اعلام اینکه از ابتدای امسال هزینه مراجعه نخست معاینه فنی تاکسی‌های شهر تهران در ۵ مرکز معاینه فنی بیهقی، شقایق، دماوند، چمران و نیایش رایگان است، افزود: خودروهای تاکسی در صورت داشتن پروانه تاکسیرانی معتبر که از طریق سامانه «سیما» سازمان تاکسیرانی قابل استعلام و کنترل است، می‌توانند سالانه در هر نوبت مراجعه به مراکز معاینه فنی اعلام شده از این طرح رایگان هزینه مراجعه نخست استفاده کنند.» مدیرعامل ستاد معاینه فنی خودروهای تهران در ادامه گفت: «هزینه مراجعه نخست معاینه فنی خودروهای سبک مبلغ ۴۷ هزار تومان بوده و خودروهای تاکسی با عمر ۱۰ سال و کمتر طبق قانون و مصوبات دولت باید هر ۶ ماه یک‌بار و خودروهای تاکسی با عمر بالای ۱۰ سال هر سه ماه یک‌بار نسبت به اخذ معاینه فنی خودرو خود اقدام نکنند.»

مقدم در پایان تأکید کرد: «پذیرش خودروهای تاکسی در سایر مراکز معاینه فنی شهر تهران انجام می‌شود و رانندگان تاکسی در صورت تمایل به استفاده از طرح رایگان تنها باید به یکی از ۵ مرکز اعلامی مراجعه کنند.»

ساختار قیمت‌گذاری خودرو تغییر می‌کند؟

در شرایطی که شورای رقابت هنوز تصمیم قطعی خود برای تغییر در نرخ رسمی خودرو در بهار ۱۴۰۰ را اعلام نکرده، زیان انباشته خودروسازان به بدهی سنگین آنها منجر شده است.

به‌گزارش ایسنا، از حدود ۱۰ سال قبل که شورای رقابت، بازار خودرو را یک بازار انحصار تلقی و اعلام کرد که از این پس نرخ محصولات داخلی این بازار به شکل دستوری اعلام می‌شود تا امروز، همچنان روند اعلام نرخ ادامه داشته و با وجود ایجاد فاصله‌ای قابل‌توجه میان نرخ کارخانه و نرخ بازار آزاد، شورای رقابت همچنان اصرار به تداوم این فرآیند دارد. این شورا در ۳ فصل بهار، تابستان و پاییز سال گذشته قیمت‌های جدید خودروسازان را اعلام کرد اما در زمستان سال گذشته و بهار امسال هنوز نرخ جدید را اعلام نکرده و به‌نظر می‌رسد همین موضوع فشار را بر خودروسازان و فعالان این حوزه افزایش داده است. محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور اظهارکرد: برخلاف برخی اظهارنظرها مشکل اصلی صنعت خودرو در سال‌های گذشته، نه تحریم‌های خارجی که تصمیمات غلط داخلی و فشاری بوده که از این محل به تولیدکنندگان وارد شده است. وی ادامه داد: فرض کنید تولید یک محصول ۵۰ میلیون تومان تمام می‌شود اما با قیمت‌گذاری دستوری تولیدکننده را مجبور می‌کنند که آن را ۴۰ میلیون تومان به فروش برساند. نتیجه چنین سیاستی شرایط امروز خودروسازان است که آن را می‌بینیم. عضو اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری رانتی گسترده در بازار خودرو به‌وجود آورده است، بیان کرد: وقتی فاصله میان نرخ کارخانه و نرخ بازار چند ۱۰ میلیون تومان باشد، می‌بینیم که کارخانه هزار خودرو را عرضه می‌کند اما ناگهان یک میلیون نفر برای این خودرو ثبت‌نام می‌کنند. بخش مهمی از این جمعیت فقط به‌دنبال به‌دست آوردن رانت و فروش خودرو با قیمتی فراتر در بازار آزاد هستند. نجفی‌منش با اشاره به زیان انباشته خودروسازان گفت: برآوردها نشان می‌دهد که میزان زیان خودروسازان به ۲۷ هزار میلیارد تومان رسیده و آنها بیش از این رقم زیان را به قطعه‌سازان بدهکار هستند. پرسش این است که آیا می‌توان با همین شرایط ادامه داد؟ رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور خاطرنشان کرد: تا زمانی که تکلیف قیمت‌گذاری دستوری مشخص نشود، شرایط به همین شکل باقی خواهد ماند. در زمستان سال گذشته از اصلاح شیوه قیمت‌گذاری دستوری خبر دادند اما با گذشت چند ماه هنوز خبری از این تغییر نیست و فشار بر تولیدکنندگان ادامه دارد.

انتصاب مشاور وزیر

وزیر صنعت، معدن و تجارت در حکمی فاطمه‌سادات حسینی را به‌عنوان مشاور وزیر در امور زنان و خانواده منصوب کرد. به‌گزارش شاتا، در حکم صادرشده از سوی علیرضا رزم‌حسینی آمده است: «نظر به سوابق مفید و موثر علمی و عملی، شما را که از سلاله بزرگ بانوی جهان اسلام و انسانیت حضرت فاطمه زهرا(س) و نیز از خانواده معزز ایثارگران هستید به سمت مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور زنان و خانواده منصوب می‌نمایم. امید است با استفاده از ظرفیت‌های درونی این وزارتخانه، نسبت به ایجاد هماهنگی و فرصت‌های بروز و ظهور خدمات بانوان گرانقدر در تمامی سطوح کارشناسی و مدیریتی، اقدام نمایید». گفتنی است فاطمه‌سادات حسینی، استادیار دانشگاه، مشاور خانواده، کارشناس و روانشناس تربیتی است. وی عضو انجمن نخبگان، عضو شورای فرهنگ عمومی خانواده و دبیر کنوانسیون حقوق کودک است که سابقه مدیرکلی امور بانوان را نیز در کارنامه خود دارد.

گزارش خبری

مسافرت کرونا با خودروهای شخصی

در این روزها که شیوع ویروس کرونا وارد مرحله جدیدی شده و ایران دوباره شاهد اخبار تلخ فوت چند صد نفری مبتلایان به این بیماری در روزهای گذشته شده، به‌نظر می‌رسد برخی هنوز برایشان انتقال کرونا اهمیتی ندارد و به ممنوعیت‌ها و جریمه‌ها هم توجهی ندارند، چراکه با خودروهای شخصی‌شان به مسافرت می‌روند که می‌توان آن را از نگرانی مسئولان و پلاک‌های غیربومی مشاهده شده در شهرهای مختلف به وضوح دید. به‌گزارش ایسنا، از همان روزهای نخست امسال و با آغاز شدن سفرهای نوروزی هشدارهای مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسبت به اوج گرفتن شیوع ویروس کرونا در کشور آغاز شد اما جاده‌های کشور باز بود و مردم زیادی در این ایام تعطیل به مسافرت رفتند و روزبه‌روز بر آمار مبتلایان و جان‌باختگان کرونایی در ایران افزوده شد؛ تا جایی که تعداد فوتی‌های کرونا که در سال گذشته به کمتر از ۶۰ مورد در روز رسیده بود در هفته‌های گذشته از ۵۰۰ نفر هم فراتر رفت. البته از هفته دوم امسال محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های تردد سختگیرانه‌ای در کشور تصویب شد و کسی نباید از شهر قرمز و نارنجی برای سفر خارج می‌شد. این در حالی بود که ایرج حریرچی، معاون کل وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هفته پیش به این مسئله نگران‌کننده اشاره کرد که «همین امروز ۵۱ هزار نفر از کسانی که برگه دست‌شان است و کرونا مثبت هستند قرنطینه‌شان را به فواصل چندین کیلومتری و حتی مسافرت شکسته‌اند.» در پی طرح این اظهارات، سوالی به‌وجود آمد که این سفرها چگونه انجام شده است و مردم و به‌ویژه بیماران کرونایی چگونه توانسته‌اند قرنطینه‌شان را به فواصل چندین کیلومتری بشکنند و با چه وسیله نقلیه سفر کرده‌اند مگر نه‌اینکه از هفته دوم فروردین تا امروز شهرهای قرمز و نارنجی که روزبه‌روز بر تعدادشان نیز افزوده شده، مشمول ممنوعیت تردد و ورود و خروج برای خودروهای بومی و غیربومی و جریمه‌های ۵۰۰ هزار تومانی تا یک میلیون تومانی برای متخلفان شده است. پس این مسافران کرونایی متخلف چگونه سفر کرده‌اند. برای دریافت پاسخ به این پرسش به‌سراغ مسئولان حمل‌ونقل در بخش‌های مختلف هوایی، ریلی و جاده‌ای رفتیم که همه آنها بر این نکته تاکید کردند که سامانه ماسک از سال گذشته در سیستم‌های بلیت‌فروشی آنها فعال شده و اگر مسافری تست کرونایش مثبت شده باشد نمی‌تواند بلیت تهیه کند و از مسافرت او جلوگیری به عمل خواهد آمد. محمدحسن ذی‌بخش، سخنگوی سازمان هواپیمایی در این‌باره به ایسنا گفت: در تمام سفرهای داخلی و خارجی هوایی سامانه ماسک فعال بوده و به هیچ یک از مسافرانی که تست کرونای آنها مثبت شده باشد بلیت هواپیما نمی‌فروشیم. سعید رسولی، مدیرعامل شرکت راه‌آهن نیز در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: از ابتدای راه‌اندازی سامانه ماسک تاکنون این سامانه در همه بخش‌های حمل‌ونقل ریلی فعال است و در زمان خرید بلیت و انجام سفر ریلی کد ملی مسافر در سامانه ماسک چک شده و اگر تست کرونای این مسافر مثبت شده باشد به او بلیتی فروخته نخواهد شد. در آخرین اظهارات انجام شده داریوش باقرجوان، مدیرکل حمل‌ونقل مسافر سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای بر این موضع تاکید کرد که مسافران کرونایی اجازه سفر با وسایل حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای مانند اتوبوس، مینی‌بوس و سواری‌های کرایه پلاک عمومی را ندارند و ماهانه به‌طور متوسط از مسافرت بیش از هزار بیمار کرونایی که تست کرونای آنها مثبت شده و از زمان قرنطینه‌شان نگذشته است، جلوگیری می‌شود. بنابراین تنها راهی که برای این ۵۱ هزار نفر کرونایی مورد اشاره حریرچی باقی می‌ماند سفر با وسایل حمل‌ونقل شخصی است که اتفاقا به‌تازگی آمار نگران‌کننده‌ای از آن منتشر شد. چراکه براساس آخرین گزارش منتشر شده از مرکز مدیریت راه‌های کشور درباره تحلیل وضعیت تردد، در بازه زمانی سوم تا نهم اردیبهشت، متوسط تردد روزانه بین استانی به یک میلیون و ۴۵۵ هزار و ۸۵۱ وسیله نقلیه رسیده است که گرچه این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵ درصد کاهش را نشان می‌دهد، اما ترددهای بین استانی نسبت به هفته گذشته یعنی ۲۷ فروردین تا دوم اردیبهشت ۴ درصد افزایش یافته است. حالا پرسش اینجاست که اساسا آیا از سفر مردم با وسایل نقلیه شخصی در این ایام جلوگیری می‌شود و مانند آذر آنها به شهرهای خود بازگردانده می‌شوند؟ آیا رانندگان و مسافران متخلف جریمه می‌شوند؟

روی خط آمار

سالی معکوس برای زنان کارگر

ویروس کرونا وضعیت اشتغال زنان کارگر را تحت‌تاثیر قرار داده است. ویروس کرونا بسیاری از زنان را در سراسر جهان بیکار و آنها را با مشکلات جبران‌ناپذیری روبه‌رو کرده است. به گزارش ایلنا، این گزارش به نقل از Trust نوشته شده توسط «اما باتا» است. در این گزارش، وضعیت زنان کارگر در سال گذشته میلادی بررسی شده است. این خبرنگار در گزارشی با عنوان «۲۰۲۰؛ سالی معکوس برای زنان کارگر، از خشونت فزاینده تا شکاف فقر جنسیتی» نوشت و شرایط کارگران زن را در سال گذشته میلادی بررسی کرده است.

مولفه‌هایی مانند «بیکاری گسترده»، «افزایش خشونت خانگی» و «افزایش پورنوگرافی» سلامت زنان را در سال گذشته میلادی تهدید کردند. ویروس کرونا عاملی برای گسترش این مولفه‌ها در سطح جهان بود و زنان کارگر را با چالش‌های متعددی روبه‌رو کرده است. بنابر نظرات کارشناسان اقتصادی سازمان ملل متحد، زنان کارگر چالش‌های بیشتری در سال ۲۰۲۱ تجربه خواهند کرد، زیرا در سال جاری میلادی، کشورها رکود اقتصادی بیشتری را سپری خواهند کرد که ناشی از پیامدهای ویروس مرگباری به‌نام کروناست.

بسیاری از زنان بیکار شدند

براساس اطلاعات سازمان ملل، پیش از دوران کرونا، زنان ۳ برابر مردان در خانه مشغول به‌کار بودند و هیچ دستمزدی دریافت نمی‌کردند. گسترش کرونا در جهان، تعداد زنان شاغل را کاهش داد و آنها به ناچار خانه‌نشین شدند و برای انجام امور خانه هم هیچ دستمزدی دریافت نمی‌کنند. نتایج یک تحقیق در ۵ کشور ثروتمند جهان نشان می‌دهد، تعداد زنانی که در منزل و بدون دریافت دستمزد کار می‌کنند، دو برابر شده است. این گروه از زنان ۶۵ ساعت در هفته کار می‌کنند که این میزان نسبت به مردان یک‌سوم بیشتر است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، وضعیت این روزهای زنان خانه‌دار بریتانیایی به دهه ۵۰ میلادی بازگشته است. اعمال محدودیت‌ها از سوی دولت ترکیه و بیکاری گسترده زنان این کشور هم سبب شده تعداد زنان خانه‌دار در این کشور اروپایی ۴ برابر شود. در این میان، اما زنان انگلیسی که در مشاغل غیررسمی مانند خدمتکاران و خرده‌فروشان اشتغال داشته‌اند، نسبت به زنان دیگر آسیب بیشتری دیده‌اند. زنانی که در صنعت گردشگری شاغل بوده‌اند نیز تحت‌تاثیر آثار منفی کرونا قرار گرفته‌اند و از آسیب‌پذیرترین گروه‌ها به‌شمار می‌روند. آمار منتشرشده از سوی دولت انگلیس بیکاری گسترده زنان را بیان می‌کنند. بنابر گزارش‌های منتشر شده، تعداد زنان بیکار شده نسبت به مردان، ۴۷ درصد بیشتر است.

وضعیت زنان خدمتکار بحرانی شد

در کشورهای درحال توسعه، بیشتر زنان در مشاغل غیررسمی کار می‌کنند و از حمایت‌های کمتری برخوردار هستند. در دوران کرونا، حدود ۲۰ درصد از زنان کنیایی بیکار شده‌اند. تعداد زنان بیکار شده نسبت به مردان در این کشور افریقایی، ۱۲ درصد بیشتر است. به‌نظر می‌رسد کارگران مهاجر یکی از آسیب‌پذیرترین گروه‌های کارگری در برابر این ویروس هستند. زنان مهاجر خدمتکاری که در کشور لبنان کار می‌کردند، از خانه کارفرما اخراج شده‌اند.خشونت خانگی علیه زنان برای مدت‌ها فراموش شده بود اما در سال گذشته میلادی، بار دیگر موردتوجه حامیان حقوق زنان کارگر قرار گرفته است. محدودیت‌های اعمال‌شده به‌دلیل کنترل ویروس کرونا سبب شده زنان خدمتکار در معرض خطر خشونت خانگی از سوی کارفرما قرار بگیرند. بنابر گزارش‌های سازمان ملل متحد، تعرض و خشونت علیه زنان خدمتکار، ۲۰ درصد افزایش یافته است. این نهاد بین‌المللی، این موضوع را «همه‌گیر شدن در سایه» توصیف کرده است.«آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد از افزایش خشونت علیه زنان ابراز نگرانی می‌کند و خواهان توقف خشونت علیه زنان خدمتکار در خانه‌ها شده است.گروه‌های حمایت از زنان نیز در گزارشی درباره افزایش خشونت علیه زنان خدمتکار نوشتند: تعداد گزارش‌ها در برخی مناطق، ۵ برابر افزایش یافته اما کمک‌رسانی به آنها به‌دلیل محدودیت‌های ایجادشده، غیرممکن است. همچنین تعداد زنان خدمتکاری که از سوی کارفرما کشته می‌شوند نیز رشد کرده است.

تعطیلی مدارس چالشی برای دختران کار

کرونا بسیاری از مدارس جهان را تعطیل کرد و تعداد کودکان کار را افزایش داد. پس از تعطیلی مدارس، بسیاری از دختران افریقایی به‌دلیل ناتوانی خانواده در تامین معیشت خود، مشغول به‌کار شدند. این نگرانی وجود دارد که این دختران برای همیشه مدرسه را ترک کرده باشند. مولفه‌هایی مثل «کودک همسری»، «تعرض» و «کار کودک» از نتایج منفی تعطیلی مدارس علیه دختران افریقایی هستند. برخی از کشورهای افریقایی، افزایش تعداد دختران باردار را گزارش داده‌اند. دختران نوجوان بارداری که از حق تحصیل محروم شده‌اند، حتی با وجود شرایط سخت جسمانی خود، باید به‌کار کردن ادامه دهند.

حمله ویروسی به اشتغال زنان

آمارها نشان می‌دهد درصد افت تعداد زنان شاغل در ایران از پاییز ۱۳۹۸ تا پاییز ۱۳۹۹، یعنی در طول یک سال اول همه‌گیری کووید-۱۹، حدود ۱۴ برابر مردان بوده است.

این یعنی از هر ۶ زن شاغل، یکی شغلش را از دست داده است. در مقابل از هر ۷۸ مرد شاغل، یک نفر دیگر کار نمی‌کند.

با وجود کاهش شدید شمار زنان شاغل، نرخ رسمی بیکاری زنان در ایران از پاییز ۱۳۹۸ تا پاییز ۱۳۹۹ پایین آمده و از ۱۷.۳ به ۱۵.۹ درصد رسیده است. البته بیکار شدن زنان و کاهش مشارکت اقتصادی آنها از زمان شروع همه‌گیری جهانی ویروس کرونا، پدیده‌ای مختص ایران نیست. سازمان جهانی کار تخمین‌زده نرخ مشارکت اقتصادی زنان در سطح جهان در سال ۲۰۲۰ حدود ۲ درصد کاهش‌یافته و از ۴۹ به ۴۷ درصد رسیده است.

این موج جهانی بیکاری زنان، سازمان ملل متحد را هم نگران کرده است.

آنتونیو گوترش، دبیرکل این سازمان در پیامی به مناسبت روز جهانی زن گفته بود؛ همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ دهه‌ها پیشرفت به سوی برابری جنسیتی را از بین برده است.

به گفته آقای گوترش از بیکاری گسترده تا بار فزاینده مراقبت مجانی از اعضای خانواده، از اختلال در تحصیل تا تشدید بحران خشونت خانگی و بهره‌کشی، زندگی زنان مختل شده و حقوقشان از دست رفته است.

نگاهی به آثار پاندمی ویروس تاجدار بر زندگی زنان شاغل جهان

کرونا با اشتغال زنان چه کرد؟

ترجمه و تدوین:
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

زنانی که در پی شیوع بیماری کرونا در جهان، از کار بیکار شده بودند به‌تدریج در حال بازگشت به مشاغل خود هستند. البته این موضوع به معنای بازگشت بدون دردسر آنها به محل کار سابق خود نیست، زیرا شرایط تغییر کرده و در حوزه کار، زنان نخستین گروهی هستند که مستعد آسیب‌پذیری بوده‌اند. درباره کووید ۱۹ نیز این موضوع کاملا صدق می‌کند، زیرا محدودیت‌های اجتماعی زنان به مراتب بیشتر از مردان است و به همین دلیل امکان بازگشت به شرایط عادی را در مقایسه با مردان ندارند یا حداقل کمتر از جنس مخالف خود نسبت به تغییرات انعطاف دارند. از سویی هم، نقش مادری برخی از زنان شاغل باعث شده در ایالات‌متحده عده‌ای کارفرمایان از پذیرش دوباره نیروی کار زن امتناع کنند، زیرا در این مدت کودکان به مدرسه یا مراکز آموزشی مراجعه نکرده‌اند و عموما مسئولیت نگهداری از فرزندان نیز بر عهده مادران بوده است. حال با توجه به اینکه مدارس بازگشایی نشده‌اند، بسیاری از کارفرمایان به‌دلیل وظایف مادران امریکایی در خانه از بازگرداندن آنها به محل کارشان خودداری می‌کنند. با توجه به این مسئله، کارشناسان بر این باورند که شکاف شغلی بین زنان و مردان در امریکا به‌دلیل پاندمی کرونا به مراتب بیش از قبل شده که همین موضوع می‌تواند زمینه‌ساز چالش‌های اجتماعی و حتی سیاسی و اقتصادی بزرگ‌تر شود.

عکس: ایسنا

یکی از مسائلی که مادران را بیش‌ازپیش از بازار کار در امریکا دور می‌کند، واجد شرایط نبودن خردسالان برای واکسیناسیون است که باعث خواهد شد زنان صاحب فرزند پس از سایر گروه‌ها برای بازگشت به محل کار خود آمادگی داشته باشند

مادران بیکار در ایالات‌متحده

آماری که منتشر شده نشان می‌دهد بیش از ۱.۴ میلیون مادر در ایالات‌متحده پس از آغاز بحران کرونا در این کشور، کار خود را ترک کرده‌اند وحالا در پی بازگشت به مشاغل خود هستند اما هنوز موفق به بازگشت نشده‌اند.

براساس تجزیه‌وتحلیل بانک فدرال رزرو سانفرانسیسکو، مادران بین ۲۵ تا ۵۴ سال با نرخ شکاف شغلی بالاتری نسبت به سایر زنان شاغل، مواجهند، زیرا نه‌تنها شغل خود را ازدست‌داده‌اند، بلکه با توجه به نقش مادری که در دوران کووید پررنگ‌تر نیز شده نظر کارفرمایان کمتری را به خود جلب می‌کنند.

البته در ماه مارس ۲۰۲۱ حدود نیم میلیون زن امریکایی به محل کار خود بازگشتند اما هنوز هم این مقدار در مقایسه با مردان به مراتب نرخ کمتری را شامل می‌شود. باید به این مسئله نیز اشاره کرد که گرایش زنان به مشاغل پاره‌وقت در مقایسه با دوران پیش از پاندمی بسیار بیشتر شده که با توجه به پررنگ شدن نقش مادری آنها در خانواده کاملا قابل‌درک است.

گزارشات از بازار کار امریکا حاکی از جست‌وجوی نیروهای ماهر زن در بین مشاغلی است که تا قبل از پاندمی به‌عنوان رده‌های پایین‌تر محسوب می‌شدند اما حالا نیروهای ماهر در حال قبول مشاغلی هستند که در مقایسه با توانمندی‌شان بسیار پایین‌تر به‌شمار می‌روند.

زنان رنگین پوست و پاندمی کرونا

بررسی‌های بلومبرگ نشان می‌دهد زنان رنگین پوست در مقایسه با زنان سفیدپوست با مشکلات بسیار بیشتری مواجهند و این امر باعث نگرانی فعالان حقوق زن در امریکا شده است. البته در بین رنگین پوست‌ها نیز تفاوت‌های زیادی بین لاتین‌تباران و افریقایی‌تباران وجود دارد. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد زنان افریقایی تبار وضعیت به‌نسبت بهتری از زنان لاتین تبار دارند. البته گزارشات دولتی از تاثیر پارامتر اقامت غیرقانونی نام برده و این موضوع را عامل اصلی این شکاف می‌دانند اما در نهایت هیچ‌کس نمی‌تواند منکر وجود اختلاف بسیار زیاد بین زنان شاغل سفیدپوست و سایر زنان رنگین پوست شود. بسیاری از فعالان حقوق زنان معتقدند «زن» بودن در بازار کار به‌خودی‌خود یک فاکتور منفی به‌شمار می‌رود اما یک «زن» رنگین پوست مشکلات بسیار بیشتری در برابر زنان سفیدپوست امریکایی دارد. البته دولت بایدن در دوران رقابت‌های انتخاباتی با ترامپ وعده‌های برای تقویت جایگاه زنان رنگین پوست در بازار کار داده بود که در ۱۰۰ روزه نخست دوران اقامتش در کاخ سفید به بخشی از آنها ازجمله تصویب کمک‌های معیشتی برای زنان سرپرست خانواده عمل کرده اما هنوز راه زیادی باقی‌مانده و فعالان ضدنژادپرستی و زنان معتقدند دولت بایدن باید با تمام قوا تلاش کند تا شاید بخشی از آسیب‌هایی که ترامپ و کرونا به بدنه جامعه زنان امریکا وارد کرده جبران شود.

زنان رنگین پوست در مقایسه با زنان سفیدپوست با مشکلات بسیار بیشتری مواجهند و این امر باعث نگرانی فعالان حقوق زن در امریکا شده است

تلاش‌های بایدن

طبق گزارشی که رئیس‌جمهوری امریکا از عملکرد ۱۰۰ روزه خود به شهروندان داد، می‌توان گفت دولت توانسته با اختصاص بسته حمایتی ۱.۹ تریلیون دلاری سعی داشته معضلات ناشی از پاندمی کرونا را حل کند. بخشی از این مشکلات مربوط به مسئله بسته بودن مدارس است که حالا با کمک بسته محرک بایدن قرار است مراکزی برای نگهداری کودکان ایجاد شوند یا مدارس به‌گونه‌ای تجهیز شوند که امکان بازگشایی مدارس به صورت محدود ایجاد شود. اگر دولت بتواند این طرح را به اجرا بگذارد به‌طور قطع می‌توان امیدوار بود حداقل بخشی از مادران بیکار امکان بازگشت به محل کار خود را به‌دست بیاورند.

رشما ساوجانی، بنیان‌گذار گروه طرفداری از طرح مارشال برای مادران در همین زمینه گفته: زنان برای بازگشت به کار با مشکلات زیادی مواجه می‌شوند که تنها یکی از آنها انگ بازدهی پایین‌تر از سوی کارفرماهاست. در بسیاری موارد دیده‌شده کارفرمایان از حضور دوباره زنان صاحب فرزند در محل کار ممانعت کرده و آنها را کم بازده یا غیرمتعهد نامیده‌اند.

با توجه به اقداماتی که دولت انجام داده برخی از شرکت‌ها دست به استخدام نیروهای زن بیشتری زده‌اند که تا این لحظه باعث افزایش نرخ اشتغال در بین زنانی که صاحب فرزندی نیستند، شده است. اما فعالان حقوق زنان معتقدند دولت باید فکری به حال این مسئله نیز بکند، چراکه بسیاری از شرکت‌ها با ظاهرسازی سعی در جایگزین کردن زنان فاقد فرزند با مادران شاغلی بکنند که حالا محدودیت‌های خانوادگی بیشتری دارند. این دشرکت‌ها تلاش دارند با چنین طرحی هم از بسته‌های حمایتی دولت بهره ببرند و هم وجدان خود را از آماج حملات ضدزن‌ستیزی آرام کنند.

براساس گزارشی که موسسه تحقیقاتی «پیو» منتشر کرده در ماه مارس ۷۰۰ هزار نفر به جمع شهروندان شاغلی که از خانه کار خود را انجام می‌دهند، افزوده شده که حدود ۴۵۰ هزار نفر آنها زنانی هستند که بیشتر صاحب فرزندان کمتر از ۱۲ سال هستند. همین موضوع نشان می‌دهد مادران شاغل تمایل بیشتری دارند تا از خانه و با دورکاری به مشاغل خود بازگردند اما کارفرمایان با انگ بازدهی کمتر سعی دارند تا نیروهایی را به خدمت بگیرند که تمام‌وقت و به صورت حضوری در محل کار فعالیت می‌کنند. این در حالی است که زنان حتی برای گرفتن مرخصی با حقوق هم با مشکل مواجهند، زیرا برخی از مادران مجبورند روزانه در یک ساعت معین به امورات خانه بپردازند و در مواردی هم که دورکاری انجام می‌شود چنین امری برای کارفرما قابل‌قبول نیست. از همین رو، بسیاری از فعالان اجتماعی تلاش دارند دولت را برای تصویب طرحی در جهت تشویق شرکت‌ها و کارفرمایان برای توسعه دورکاری ترغیب کنند. البته تا به این لحظه نیز موفقیت خوبی را به‌دست آورده‌اند اما با توجه به مقالاتی که اکتیویست‌های زن در امریکا منتشر می‌کنند می‌توان گفت که این عده هنوز از اقداماتی که دولت در راستای حل مشکلات زنان دورکار انجام داده رضایت ندارند.

واکسیناسیون کودکان

یکی از مسائلی که مادران را بیش‌ازپیش از بازار کار در امریکا دورتر می‌کند، واجد شرایط نبودن خردسالان برای واکسیناسیون است که باعث خواهد شد زنان صاحب فرزند پس از سایر گروه‌ها برای بازگشت به محل کار خود آمادگی داشته باشند، زیرا درحال‌حاضر بزرگ‌ترین مشکل مادران بیکار در ایالات‌متحده مسئله مراقبت از کودکان است اما مقامات بهداشتی دولت تصمیم گرفته‌اند برای حراست از سلامتی کودکان و خردسالان واکسیناسیون را فقط با افراد بالای ۱۴ سال آغاز کنند تا اینکه مصون بودن کودکان در برابر واکسن کووید به اثبات برسد. البته گفته می‌شود شرکت فیازر توانسته آزمایشات مربوط را با موفقیت به پایان برساند اما به نظر می‌رسد دولت بایدن سعی دارد تمام احتیاط‌ها را برای وارد شدن آسیب کمتر به کودکان و خردسالان در این کشور به کار بندد. با این تفاسیر، زنان صاحب فرزند باید زمان طولانی‌تری را دور از بازار کار پشت سر بگذارند و این به معنای بیکاری بیشتر و مشکلات روحی و روانی و همچنین درآمد کمتر مادرانی است که تا قبل از پاندمی کرونا زندگی نسبتا خوبی را برای خود و فرزندان خود مهیا کرده بودند.

از سوی هم دولت اعلام کرده کودکانی که برای نخستین‌بار قرار است به مدرسه بروند و تجربه حضور در مراکز آموزشی را ندارند باید تحت نظارت‌های دقیق والدین و همچنین واحدهای حراست اجتماعی قرار بگیرند تا با توجه به اعمال سیاست‌های مراقبتی دولت، دچار آسیب‌های روحی و ترومای شخصیتی نشوند. این مورد نیز یکی دیگر از فاکتورهای مدنظر فعالان حقوق زنان است که باعث خواهد شد زنانی که کودکان ۶ الی ۷ ساله دارند در میان مادران بیکار با مشکلات بسیار بیشتری مواجه شوند، چراکه باید در دوران آغاز به کار مدارس هم در کنار کودکان خود باشند تا سلامت روحی فرزندان به خطر نیفتد.

آسیب‌های بیکاری زنان

گزارش یک موسسه تحقیقاتی در کانادا نیز نشان می‌دهد بیکار شدن زنان در جهان باعث وارد آمدن ضرری ۸۰۰ میلیارد دلاری شده که به معنای از دست رفتن درآمدی به همین مقدار از کف‌زنان جهان نیز هست. برای اینکه این رقم را بهتر درک کنیم باید گفت که تولید ناخالص ملی حدود ۱۰۰ کشور در جهان با ضرری که زنان در دوران کووید دیده‌اند، برابری می‌کند.

البته آماری که منتشر شده نشان می‌دهد حداقل در ایالات‌متحده زنان به ترتیبی که گفته شد در حال بازگشت به مشاغل هستند اما به نظر می‌رسد زنان و به‌ویژه مادران امریکایی راه بسیار طولانی را برای جبران آسیب‌های ناشی از پاندمی کرونا در پیش خواهند داشت. بخشی از این آسیب‌ها با گذشت زمان جبران می‌شوند اما برخی دیگر از جمله آسیب‌های روحی احتمالا تا آخر عمر با آنها خواهد ماند. از سویی هم، بسیاری از زنان در دوران قرنطینه مجبور به جدا شدن از همسران خود شده‌اند که همین مسئله نیز کار را برای آنها هم از نظر اقتصادی و هم از نظر اجتماعی سخت‌تر می‌کند. آکسفام نیز در همین زمینه می‌نویسد زنان در سراسر جهان بیش از ۶۴ میلیون فرصت شغلی را به کلی ازدست‌داده‌اند که بخشی از آنها از سوی مردان دیگر اشغال‌شده، اما بخش عمده‌ای از این مشاغل به‌دلیل تخصصی بودن هنوز امکان جایگزین شدن نیروهای مرد ماهر را نداشته و به همین دلیل فعلا خالی مانده است. این موضوع نیز به معنای وارد آمدن ضرری افزون بر ۹۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ به کسب‌وکارهای مختلف در جهان بوده است.

در بسیاری از کشورها نیز زنان از ترس بیکاری به دورکاری‌های با درآمد کمتر تن داده‌اند که باعث شده برآوردها از ضرر زنان از کرونا در سال ۲۰۲۱ به مراتب بیشتر از سال قبل باشد. البته عده‌ای معتقدند بازگشایی مشاغل باعث کمتر شدن آسیب‌های بیکاری بر زنان در سراسر جهان خواهد شد اما کارشناسان ارزیابی دیگری داشته و معتقدند این اتفاق تنها در کشورهایی رخ می‌دهد که واکسیناسیون را آغاز کرده و پیشرفت خوبی را تجربه کرده‌اند، اما غالب کشورهای جهان از قافله واکسیناسیون به‌شدت عقب‌مانده و به همین دلیل احتمال می‌رود وضعیت به مراتب سخت‌تر از سال گذشته میلادی شود.

منبع: بلومبرگ

روایتی کوتاه از اشتغال زنان

آیدا فریدی: نقطه آغاز پرداختن به اشتغال زنان پیدا نیست. اینکه زنان از چه زمانی و از چه تاریخی تبدیل شدند به مالکان سرمایه و سهامداران شرکت‌های بزرگ، به طور قطع حاصل دگردیسی ژنتیکی جنس زن نیست بلکه حاصل جستن جایگاهی ورای مسائلی است که طبیعت و ذات زنانه بر گرده آنها گذاشته است. راهی برای مشارکت در مفاهیم اقتصادی و در کنار آن، داشتن سهمی مشترک از اعتبارات سیاسی و اجتماعی همپای مردان هم بخشی از این اتفاق بود که حالا با عنوان و سرفصل مشاغل زنان با آن روبه‌رو هستیم. به همه اینها میل خروج زنان از دایره صرفا همسرداری، فرزندآوری، خانه‌داری و اداره امور تربیتی خانواده را هم اضافه کنید. دلایل بسیار زیادی در مقاطع مختلف تاریخی و اجتماعی و اقتصادی یک سرزمین وجود دارد تا زنان را وارد کارزار بازار اشتغال کند. به دست آوردن استقلال مالی و داشتن جیبی از آن خود در ادامه درخواست‌های طبع و تمایل زنان نسل جدید گرایش دیگری بود که زنان را وارد بازار کار می‌کرد. نخستین مظاهر مشاغل زنان را شاید بتوان در خانواده‌های روستایی دید؛ جایی که زنان همپای مردان کار می‌کنند و تفکیکی با عنوان کار مردانه و کار زنانه کمتر دیده می‌شود. اما در این نوع از کار و گذران زندگی شاید به طور صرف همکاری یدی زنان در کنار مردان دیده شود؛ باغبانی و زراعت و دامداری. اما اگر کتابی را با عنوان اشتغال زنان درنظر بگیرید که شامل فصل‌های مختلفی است، بخشی از آن به اشتغال زنان روستایی و عشایری و بخش‌هایی نیز به اشتغال زنان تحصیلکرده یا غیر از آن در شهرهای بزرگ‌تر اختصاص خواهد داشت؛ مشاغلی از دستفروشی در مترو گرفته تا راه‌اندازی کسب‌وکارهای اینترنتی. اما آنچه باعث می‌شود اکنون زنان در کنار مردان در شهرهای بزرگ‌تر جایگاه و درخششی داشته باشند ماحصل رخدادهای بسیاری است که در این فرصت کوتاه نمی‌گنجد. گزارش تصویری این شماره روایتی است از مشاغل زنان که بیشتر از یک سال است به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا دچار نقصان شده و گاهی تغییر شکل یافته است؛ مشاغلی که ظرفیت کسب درآمد اینترنتی را داشتند و توانستند در این برهه سخت راهی برای کسب درآمد بیابند.

چهارشنبه
۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۲۲ رمضان ۱۴۴۲ - ۵ مه ۲۰۲۱-شماره ۱۷۸۲-پیاپی ۳۱۰۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

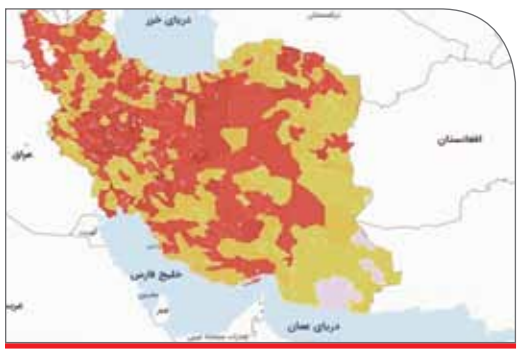
بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

وضعیت کرونا در ۱۶ استان

افزایش بیش از ۴۰ درصدی مرگ‌ها در تهران

به‌گفته وزارت بهداشتی‌ها در ۱۰ استان به اوج کووید-۱۹ رسیده‌ایم و در ۶ استان نیز هنوز نشانی از روند نزولی دیده نمی‌شود. در عین حال در هفته اخیر در تهران نسبت به هفته ماقبل، افزایش ۴۰.۵ درصدی تعداد موارد مرگ‌ومیر ناشی از بیماری را شاهد بوده‌ایم. تاکنون در دنیا ۱۵۱ میلیون و ۵۰۶ هزار و ۲۹ مورد ابتلا به کووید-۱۹ شناسایی شده که از این تعداد ۳ میلیون و ۱۸۳ هزار و ۹۰۱ نفر جان باخته و ۱۲۸ میلیون و ۷۹۵ هزار و ۹۷۸ نفر بهبود یافته‌اند. در کشور ما نیز مجموع بیماران کووید ۱۹ به ۲ میلیون و ۵۱۶ هزار و ۱۵۷ نفر رسید و تاکنون ۷۲ هزار و ۹۰ نفر براساس آمارهای رسمی وزارت بهداشت جان‌شان را از دست داده‌اند.

در حال حاضر ۱۹۸ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۱۵۷ شهر در وضعیت نارنجی، ۸۴ شهر در وضعیت زرد و ۹ شهر هم در وضعیت آبی قرار دارند. در عین حال به‌گفته علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا، به‌دنبال اقدامات انجام شده، در ۲۵ استان کشور به یک وضعیت باثبات رسیدیم؛ گرچه هنوز میزان بیماری کم نیست، اما روند افزایشی متوقف شده که نشانه خوبی است. همچنین در ۱۵ استان روند نزولی آغاز شده و در ۱۰ استان تقریبا به اوج بیماری رسیدیم و انتظار داریم طی این هفته و هفته آینده از میزان ورودی به بیمارستان‌ها کاسته شود و روند نزولی را طی کنیم.

تهران

براساس اعلام وزارت بهداشت، در استان تهران نیز در هفته اخیر تعداد موارد مثبت سرپایی شناسایی شده، ۱۳۸۱۳ نفر بوده است. همچنین تعداد موارد بستری جدید ۴۱۲۷ نفر و تعداد موارد فوتی نیز ۴۵۰ نفر بوده است. در هفته اخیر در تهران نسبت به هفته ماقبل، افزایش ۱۸ درصدی موارد بستری، افزایش ۴۰.۵ درصدی تعداد مرگ‌ومیر ناشی از بیماری و افزایش حدود ۳۲ درصدی موارد سرپایی شناسایی شده را شاهد بوده‌ایم. در هفته اخیر افزایش موارد بستری و فوت تهران تداوم یافته و بار بسیار بالایی دارد. موارد بستری از متوسط کشور بالاتر رفته و مرگ‌ومیر هم به متوسط کشور نزدیک‌تر شده است.

گیلان

روند بستری استان در هفته اخیر کاهش یافته و فوت ثابت مانده است. در عین حال بروز موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از متوسط کشوری بالاتر است.

خوزستان

موارد بستری استان در این هفته دوباره افزایش یافته، اما فوت کاهش یافته است. البته همچنان بروز موارد بستری و مرگ‌ومیر استان از متوسط کشوری بالاتر است.

قزوین

موارد بستری در هفته اخیر دوباره افزایش داشته، اما فوت کاهش یافته است. بروز موارد بستری و مرگ‌ومیر از متوسط کشور بیشتر است.

خراسان جنوبی

در هفته اخیر افزایش موارد بستری مشاهده می‌شود، اما فوت ثابت مانده است. باوجود افزایش، هنوز میزان بروز موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از حد متوسط کشور کمتر است.

همدان

در هفته اخیر کاهش موارد بستری و فوت در این استان مشاهده می‌شود، اما بروز موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از متوسط کشور با فاصله زیاد بیشتر است. رتبه استان در کشور از نظر بروز همچنان اول است.

کهگیلویه و بویراحمد

در این استان روند بستری در هفته اخیر کاهش اما موارد فوت افزایش یافته است. بروز مرگ‌ومیر از حد متوسط کشور بیشتر است.

مرکزی

روند بستری در هفته اخیر افزایش، اما موارد فوت کاهش یافته است. با این حال بروز موارد بستری و مرگ‌ومیر ناشی از بیماری همچنان از متوسط کشوری بالاتر است.

تهران و ۵ استان دیگر نیازمند مراقبت بیشتر

در عین حال به‌گفته وی، ۶ استان هنوز روند نزولی ندارند و نیاز است مراقبت بیشتری انجام دهند؛ گرچه بر اساس شواهد این استان‌ها به قله بیماری نزدیک هستند که با رعایت مناسب پروتکل‌ها یک هفته پس از آن سیر افزایش‌یابنده بیماری متوقف خواهد شد. این ۶ استان شامل تهران، البرز، قزوین، خراسان جنوبی، هرمزگان و سیستان‌وبلوچستان است که به‌نظر می‌رسد در روزهای آینده احتمالا به اوج بیماری برسند و بعد از آن باید شاهد روند نزولی بیماری در این استان‌ها باشیم.

رئیسی همچنین اعلام کرد: استان‌های جنوبی کشور به‌ویژه بوشهر، هرمزگان، سیستان‌وبلوچستان و کرمان باتوجه به در معرض خطر بودن در ارتباط با ویروس‌های جهش‌یافته به‌ویژه ویروس آفریقای جنوبی باید بیشتر مراعات کنند.

ایلام

در هفته اخیر در ایلام کاهش روند بستری و افزایش فوت مشاهده شده است. در این هفته میزان بروز موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از متوسط کشور بیشتر شده است.

سمنان

در این استان هم روند بستری کاهش، اما فوت در هفته اخیر افزایش یافته است. میزان بروز موارد بستری و میزان فوت استان از متوسط کشور بیشتر شده است.

مازندران

روند بستری و موارد فوت در این استان در هفته اخیر کاهش را نشان می‌دهد. میزان بروز موارد بستری همچنان بالاتر از متوسط کشوری است، اما میزان مرگ‌ومیر استان از متوسط کشور کمتر شده است.

البرز

روند افزایش بستری استان در هفته اخیر هم تداوم یافته و فوت نیز افزایش داشته؛ هرچند که از شتاب آن اندکی کاسته شده است. موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از متوسط کشوری بیشتر است.

علیرضا سلیمانی، سخنگوی ستاد مقابله با کرونا در استان البرز نیز در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به آخرین وضعیت شیوع کرونا در البرز گفت: هرچند در چند روز گذشته شاهد سیر نزولی شیوع کرونا در برخی از شهرها و استان‌های کشور بودیم اما البرز همچنان در قله پیک چهارم قرار دارد. وی با اشاره به اینکه تعداد بستری و فوتی‌های کرونا در البرز به مرز ثبات رسیده، تاکید کرد: باوجود این تثبیت، البرز همچنان در وضعیت قرمز قرار دارد و انتظار داریم با رعایت بیشتر پروتکل‌های بهداشتی ازسوی شهروندان، از چند روز آینده سیر نزولی شیوع در استان ما هم آغاز شود.

هرمزگان

موارد بستری و فوت استان با شتاب نگران کننده‌ای افزایش یافته، اما بروز موارد بستری میزان مرگ‌ومیر هنوز از متوسط کشوری کمتر است.

سیستان‌وبلوچستان

در هفته اخیر روند بستری و فوت افزایش یافته است. بروز موارد بستری و مرگ‌ومیر هنوز از متوسط کشوری کمتر است.

کرمان

در هفته اخیر روند بستری ثابت مانده و موارد فوت اندکی افزایش یافته است. در این استان بروز موارد بستری و میزان مرگ‌ومیر از متوسط کشوری کمتر است.

بوشهر

در این استان روند بستری و فوت افزایش یافته و میزان بروز موارد بستری و فوت در این استان از متوسط کشوری بیشتر شده است.

سخن پایانی...

وضعیت کرونا در شهرها و استان‌های کشور در حالی به‌شرح ارائه‌شده است که چند روز پیش محمدحسن قوسیان مقدم، دبیرکل جمعیت هلال‌احمر از ورود بزرگ‌ترین محموله واکسن کرونا از ابتدای شیوع ویروس کرونا تاکنون در کشور توسط این جمعیت از چین خبر داد. پیش از این ۴ واکسن کرونا شامل اسپوتنیک وی روسیه، کوواکسین ساخت باهارات هند، آسترازنکا آکسفورد ساخت R-pharm روسیه و واکسن آسترازنکا آکسفورد ساخت شرکت SKBio کره جنوبی در کشور مجوز مصرف اضطراری دریافت کرده بودند. واکسیناسیون کرونا از روز ۲۱ بهمن ۱۳۹۹ با اولویت کادر درمان بخش‌های مراقبت ویژه کرونا آغاز شده است.

نظرگاه

۳۰ ویژگی افراد اخلاق‌گرا

محمود سریع القلم- پژوهشگر و جامعه‌شناس: افراد اخلاق‌گرا از ۳۰ ویژگی مهم برخوردارند که به این شرح است:

۱- به هر قیمتی، ثروتمند نمی‌شوند.
۲- به هر قیمتی، پست خود را حفظ نمی‌کنند.
۳- در رابطه با موضوعات و افراد، همه‌جا یک نوع سخن می‌گویند.
۴- کارهای خوب خود را تبلیغ نمی‌کنند.
۵- با افراد نادان، مدارا می‌کنند.
۶- حرص مطرح شدن روزانه در رسانه‌ها را ندارند.
۷- معتقدند کارهای خوب و بد آنها را طبیعت پاسخ می‌دهد.
۸- وقتی تخریب شخصی مطرح می‌شود، آن محل را ترک می‌کنند.
۹- به زندگی عمدتا به‌عنوان فرصتی برای توسعه فردی می‌نگرند.
۱۰- ۸۰ درصد زندگی آنها، کار و سکوت فراوان است.
۱۱- جدی‌ترین بی‌مرامی را رانت‌خواری می‌دانند.
۱۲- برای رسیدن به آرامش درونی، سال‌ها تمرین کرده‌اند.
۱۳- سعی می‌کنند در ذهن خود، افراد نادان را درک کنند.
۱۴- برای رقبای خود، حقوق قائل هستند.
۱۵- از واژه‌های احساسی-عاطفی برای عوام‌فریبی استفاده نمی‌کنند.
۱۶- تا می‌توانند بدون چشمداشت، کار دیگران را انجام می‌دهند.
۱۷- دوستان محدودی دارند اما با دقت از مناسبات خود با آنها مراقبت می‌کنند.
۱۸- ناجوانمردی در ذهن و عمل آنها تعطیل است.
۱۹- تاریخ می‌خوانند تا گذشته خود و جامعه خود را بهتر بشناسند
۲۰- رمان می‌خوانند تا به پیچیدگی‌ها و تنوع رفتار انسان‌ها پی ببرند.
۲۱- سکوت را بر دروغ گفتن ترجیح می‌دهند.
۲۲- همه در ارتباط با آنها، احساس امنیت می‌کنند.
۲۳- روی صندلی که هنوز شایستگی آن را کسب نکرده‌اند، نمی‌نشینند.
۲۴- با خودشناسی و مطالعه فراوان، به‌تدریج ریشه‌های جهل را کشف می‌کنند.
۲۵- منبع مفیدی برای یادگیری اطرافیان خود هستند.
۲۶- به خود می‌گویند: من حتی یک درصد از جزئیات زندگی این فرد را نمی‌دانم؛ بنابراین، نباید درباره او قضاوت کنم.
۲۷- رفتارشان ثبات دارد اما افکارشان همواره در حال تکامل است.
۲۸- برای ۲ دهه و هفته‌ای چندین ساعت روی توسعه فردی خود کار می‌کنند تا درصد حسادت در شخصیت خود را تک‌رقمی کنند.
۲۹- برای ۲ دهه و هفته‌ای چندین ساعت روی توسعه فردی خود کار می‌کنند تا درصد خشم و عصبانیت در شخصیت خود را تک‌رقمی کنند.
۳۰- شغل شرافتمندانه‌ای انتخاب می‌کنند.

دریچه

رتبه‌بندی پاسپورت‌ها در جهان

در تازه‌ترین رتبه‌بندی جهانی پاسپورت، ژاپن همچنان قوی‌ترین و افغانستان ضعیف‌ترین گذرنامه را دارند. گذرنامه ایران نیز امسال با امکان دریافت ویزای فرودگاهی به عمان، ۲ رتبه صعود کرده است. به گزارش ایسنا، ۲۲۷ مقصد سفر در جهان وجود دارد که برای ورود به خاک آنها باید گذرنامه داشت. ورود به هیچ کشوری تضمین‌شده نیست، اما افزایش جابه‌جایی‌های جهانی باعث می‌شود کشورهایی که معتبرترین گذرنامه را دارند تضمین و شانس بیشتری برای سفر داشته باشند؛ از همین رو، در سال‌های اخیر درخواست برای گذرنامه دوملیتی بیشتر شده است. اطلاعات تازه‌ای که شرکت «هنلی پاسپورت ایندکس» منتشر کرده نشان می‌دهد کدام کشورها با پایان یافتن پاندمی کرونا شانس بیشتری برای سفر دارند. این اطلاعات از طریق انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل جهانی (یاتا) جمع‌آوری شده که مشخص می‌کند چه تعداد از مقاصد سفر برای ۱۹۹ پاسپورت در دسترس قرار گرفته‌اند. جایگاه گذرنامه‌ها نیز براساس شاخص‌هایی چون نیاز نداشتن به ویزا هنگام سفر، امکان دریافت ویزا در فرودگاه و مرز و فرآیند و مدت زمان انتظار برای دریافت ویزا تعیین شده است. با توزیع سریع‌تر واکسن این احتمال وجود دارد که شهروندان بعضی از کشورها امسال از پاسپورت‌شان استفاده کنند، اما سوال این است کدام کشور کلید ورود به بیشترین کشورها را به خود اختصاص داده است.

دانمارک و استرالیا رتبه پنجم این فهرست را به‌دست آورده‌اند. شهروندان این دو کشور امکان سفر آسان و بدون ویزا به ۱۸۹ کشور را دارند.

ایتالیا، فنلاند و اسپانیا با امکان سفر به ۱۹۰ کشور، در رتبه چهارم این فهرست ایستاده‌اند.

کره جنوبی و آلمان که در رتبه سوم قرار گرفته‌اند، می‌توانند آسان یا بدون ویزا به ۱۹۱ کشور سفر کنند.

گذرنامه سنگاپور با رتبه دوم این جدول، به ۱۹۲ کشور امکان سفر آسان را دارد.

ژاپن با امکان سفر به ۱۹۳ کشور، همانند سال گذشته دارای قوی‌ترین پاسپورت جهان است.

نکته مهم این رتبه‌بندی، خروج انگلیس و امریکا از فهرست معتبرترین پاسپورت‌های جهان است؛ قدرت گذرنامه این دو کشور برخلاف آنچه تصور می‌شود کاهش یافته است؛ به‌طوری که اکنون در رتبه هفتم این جدول قرار گرفته‌اند. شهروندان این دو کشور امکان دسترسی به ۱۸۷ کشور را دارند. انگلیس و امریکا آخرین بار در سال ۲۰۱۴ بالاترین رتبه را داشتند. البته دلیل افت جایگاه گذرنامه این دو کشور دقیق مشخص نیست، اما این گمان می‌رود که افزایش احساسات ضدمهاجرتی دولت‌های این دو کشور و البته مدیریت ضعیف و مورد انتقاد آنها در ویروس کرونا، از اصلی‌ترین دلایل باشد.

این اطلاعات همچنین نشان می‌دهد مقاصد مختلف سفر در اروپا رتبه خود را تثبیت کرده و بالاتر از امریکا و انگلیس قرار گرفته‌اند. بسیاری از کشورهای آسیایی از سال ۲۰۰۶ از ضعیف بودن پاسپورت‌شان رنج می‌برند، اما ژاپن برای چند سال متوالی موفق شده قوی‌ترین گذرنامه را در جهان داشته باشد. در ۱۰ سال گذشته، امارات متحده عربی نیز سعی کرده به کشورهای بیشتری امکان دسترسی بدهد و متعاقبا شهروندانش امکان سفر آسان به ۱۷۴ کشور را به‌دست آورده‌اند، در حالی که قبلا به ۶۷ کشور دسترسی داشتند. تلاش‌های چین در سال‌های اخیر باعث جهش رتبه‌ای از ۹۰ به ۶۸ شده که به سیاست درهای باز این کشور به روی شهروندان بیشتری از جهان برمی‌گردد. چینی‌ها اینک می‌توانند بدون ویزا یا با ویزای فرودگاهی به ۷۷ کشور سفر کنند. اما وضعیت در انتهای جدول تغییر چندانی نداشته است. سوریه، عراق و افغانستان همچنان ضعیف‌ترین گذرنامه را دارند، شهروندان این کشورها امکان سفر به کمتر از ۳۰ کشور را دارند. هرچند عراق که رتبه ۱۰۹ این جدول را دارد، تلاش می‌کند با آسان‌تر کردن شرایط مهاجرت و پذیرش اتباع خارجی، با این مسئله مقابله کند. گذرنامه ایران نیز با ۲ رتبه جهش در جایگاه ۹۹ ایستاده است. در سال ۲۰۲۰ ایران رتبه ۱۰۱ را داشت. در حال حاضر با گذرنامه ایرانی می‌توان به ۴۲ کشور بدون ویزا یا با ویزای فرودگاهی (On arrival) سفر کرد. این مقاصد شامل جمهوری آذربایجان، قطر، لبنان، ترکیه، ارمنستان، گرجستان، عمان، سوریه (خاورمیانه)، سریلانکا، مالدیو و ماکائو (چین)، کامبوج، مالزی، نپال، تیمور شرقی یا لسته از مستعمره‌های اندونزی (آسیا)، اکوادور، بولیوی، ونزوئلا (امریکا)، جزایر کوک، میکرونزی، نیووی، جزایر پالائو، ساموآ و تووالو (اقیانوسیه)، دومینیکا و هائیتی (کارائیب)، جزایر کیپ‌ورد، جزایر کومورس، گینه بیسائو، کنیا، ماداگاسکار، موریتانی، موزامبیک، روآندا، سنگال، سیشل، سیرالئون، سومالی، تانزانیا، توگو، اوگاندا و زیمبابوه (افریقا) است. در بیشتر این مقاصد ویزای فرودگاهی صادر می‌شود. البته تعداد زیادی از آنها نیز جزو مقاصد سفر ایرانی‌ها محسوب نمی‌شوند و پرواز مستقیمی برای آنها وجود ندارد. بررسی رتبه‌بندی گذرنامه‌ها نشان می‌دهد امسال اختلاف اعتبار گذرنامه‌ها بیشتر شده است؛ مثلا ژاپنی‌ها در مقایسه با شهروندان افغانستانی (که ضعیف‌ترین پاسپورت را دارند) به ۱۱۵ کشور بیشتر می‌توانند سفر کنند. از جمله عواملی که باعث اختلاف فاصله در اعتبار گذرنامه‌ها شده، ویروس کرونا و مدیریت آن بوده است. پیش‌بینی می‌شود با تزریق گسترده واکسن در کشورهای پیشرفته که اقتصاد ثروتمندتری دارند، مثل اتحادیه اروپا، امارات، انگلیس و امریکا جابه‌جایی جهانی برای برخی کشورها آسان‌تر شود و شهروندان کشورهای درحال توسعه، چون توزیع واکسن در آنها کندتر است امکان کمتری برای گرفتن ویزا در آینده داشته باشند.

خبر روز

افزایش عوارض قطع درختان جنگلی پس از ۵۳ سال

مدیرکل دفتر امور حقوقی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور از افزایش عوارض قطع درختان جنگلی در اراضی متعلق به اشخاص و مستثنائات پس از ۵۳ سال خبر داد. اصغر احمدی در گفت‌وگو با ایسنا ضمن اشاره به اصلاح ماده ۱۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع اظهار کرد: براساس این ماده قانونی برای قطع درختان جنگلی در اراضی متعلق به اشخاص و مستثنائات عوارضی تعیین شده اما این قانون در سال ۱۳۴۶ تدوین شده بود و متاسفانه بند مرتبط با اخذ عوارض آن تاکنون اصلاح یا بروزرسانی نشده بود؛ از این رو مبالغی که در ماده ۱۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع پیش‌بینی شده بود ارزش چشمگیری نداشت. اخیرا هیات وزیران به استناد ماده ۶۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت -مصوب سال ۱۳۸۰- عوارض قطع درختان جنگلی در اراضی متعلق به اشخاص و مستثنائات را اصلاح کرده است. به‌گفته مدیرکل دفتر امور حقوقی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور بر این اساس عوارض مرتبط با قطع درختان رده یک که در قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع به آنها اشاره شده، ازجمله ارس، شمشاد، سرخدار، گردو، زربین و آزاد در مستثنائات به ازای هر مترمکعب یک میلیون و ۴۰۰ هزار ریال تعیین شده است. احمدی ادامه داد: از سویی دیگر افراد برای قطع درختان رده ۲ در قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع از جمله راش، بلوط، زبان گنجشک، ملچ، افرا، شیردار، آلوکک، توسکا و نمدار در اراضی و مستثنائات خود به ازای هر مترمکعب باید یک میلیون و ۱۷۲ هزار ریال را به‌عنوان عوارض به دولت پرداخت کنند. وی تصریح کرد: برای قطع درختان رده ۳ ازجمله اوجا، سفیدپلت، کلهو، ممرز و... عوارض تعیین شده به ازای هر مترمکعب ۷۰۰ هزار ریال است. مدیرکل دفتر امور حقوقی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با اشاره به اینکه بر این اساس عوارض بهره‌برداری از درختان جنگلی در مستثنائات افزایش یافته، گفت: به‌طور کلی قطع درختان جنگلی در اراضی ملی -جز درختانی که در قالب طرح زراعت چوب کاشته شده‌اند- ممنوع است و مجازات نقدی و حبس را به‌دنبال دارد.